

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

Sofinancira
Evropska unija

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

LETNO POROČILO O IZVAJANJU UKREPOV DRŽAVE NA TRGU DELA ZA LETO 2023

Junij, 2024

Kazalo

1.	TRG DELA V LETU 2023	4
2.	UKREPI DRŽAVE NA TRGU DELA	8
2.1.	STORITVI ZA TRG DELA.....	8
2.1.1.	VSEŽIVLJENJSKA KARIERNA ORIENTACIJA	8
2.1.2.	POSREDOVANJE ZAPOSLOTITVE	12
2.2.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA (APZ)	16
2.2.1.	UKREP 1: USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE	18
2.2.2.	UKREP 3: SPODBUDE ZA ZAPOSLOVANJE	24
2.2.3.	UKREP 4: KREIRANJE DELOVNIH MEST	27
2.3.	ZAVAROVANJE ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI TER ZAGOTAVLJANJE PRAVIC IZ OBVEZNEGA IN PROSTOVOLJNEGA ZAVAROVANJA ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI.....	33
3.	SREDSTVA ZA IZVAJANJE UKEPOV NA TRGU DELA	35
3.1.	STORITVI ZA TRG DELA.....	35
3.2.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA.....	35
3.3.	ZAVAROVANJE ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI	38
4.	NAČRTOVANI UKREPI V TEKOČEM LETU	39
5.	DOSEGANJE CILJEV EVROPSKE POLITIKE ZAPOSLOVANJA.....	41
6.	VREDNOTENJE PROGRAMOV APZ ZA OBDOBJE 2020–2023	43
6.1.	STRUKTURNE ZNAČILNOSTI VKLJUČENIH V PROGRAME APZ V OBDOBJU 2020–2023 IN PREHODI V ZAPOSLOTITEV	43
6.2.	PROGRAMI USPOSABLJANJA IN IZOBRAŽEVANJA.....	45
6.3.	PROGRAMI SUBVENCIONIRANE ZAPOSLOTITVE	47
6.4.	PROGRAMI JAVNIH DEL	52

Kazalo slik

Slika 1: Deleži nekaterih skupin registriranih brezposelnih oseb konec decembra (v odstotkih)	7
Slika 2: Ukrepi države na trgu dela	8
Slika 3: Število in delež vključitev nekaterih skupin brezposelnih oseb v programe APZ v letu 2023	17
Slika 4: Upravičenci do denarnega nadomestila, od januarja 2022 do decembra 2023	34

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Gibanje registrirane brezposelnosti, Slovenija	5
Preglednica 2: Število registriranih brezposelnih oseb po mesecih, leto 2023	5
Preglednica 3: Gibanje brezposelnosti v letih 2022 in 2023	6
Preglednica 4: Število vključitev brezposelnih in zaposlenih oseb v ukrepe APZ v letu 2023	17
Preglednica 5: Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja, 20 vključitev ali več, 2023	18
Preglednica 6: Vključevanje v podporne in razvojne programe, 2023	19
Preglednica 7: Vključitev brezposelnih oseb v srednješolsko izobraževanje z dvema vključitvama ali več, 2023	23
Preglednica 8: Podrobnejši pregled vključitev brezposelnih oseb v ukrepe APZ v letu 2023	32
Preglednica 9: Porabljena in načrtovana sredstva za ukrepe APZ v letu 2023 in 2024 ter število vključitev	36
Preglednica 10: Poraba sredstev v letu 2023 po posameznih programih APZ	36
Preglednica 11: Izplačana sredstva za denarno nadomestilo za brezposelnost in povprečno število prejemnikov, 2021–2023	38
Preglednica 12: Znižanje denarnega nadomestila zaradi pridobivanja dohodkov iz dela, 2021–2023	39
Preglednica 13: Struktura vključenih brezposelnih oseb v programe APZ v obdobju 2020–2023	44
Preglednica 14: Število vključitev in prehodov v zaposlitev po ukrepih APZ v obdobju 2020–2023	44
Preglednica 15: Število vključitev brezposelnih v vsebinsko podobne skupine programov v ukrepu 1, 2020–2023	45
Preglednica 16: Deleži izhodov v zaposlitev po skupinah programov, ukrep 1, 2020–2023	45
Preglednica 17: Število vključitev v subvencionirane zaposlitve, obdobje 2020–2023	47
Preglednica 18: Deleži nekaterih skupin brezposelnih, vključenih v programe subvencioniranih zaposlitev, v obdobju 2020–2023	48
Preglednica 19: Podatki o zaposlitvah po izteku subvencionirane zaposlitve za pogodbe, 2020–2022	48
Preglednica 20: Delež zaposlitev v obdobju 12 mesecev po izteku subvencionirane zaposlitve	49
Preglednica 21: Zaposlitve po izteku programa Zaposli.me, vključitve v obdobju 2020–2022	49
Preglednica 22: Zaposlitve po izteku programa Spodbude za trajno zaposlovanje mladih, vključitve v obdobju 2020–2022	50
Preglednica 23: Zaposlitve po izteku programa Aktivni do upokojitve, vključeni v letu 2020	50
Preglednica 24: Število vključitev v program Zelena delovna mesta, 2020–2023	51
Preglednica 25: Zaposlitve po izteku programa Zelena delovna mesta, vključitve v obdobju 2020–2022	51
Preglednica 26: Število vključitev v program Spodbude delodajalcem za zaposlitev oseb iz programa Učne delavnice, 2020–2023	51
Preglednica 27: Zaposlitve po izteku učnih delavnic, za vključene v obdobju 2020–2022	52
Preglednica 28: Število vključitev v programe javnih del, 2020–2023	52
Preglednica 29: Zaposlitve po izteku programov javnih del, vključitve v obdobju 2020–2022	52
Preglednica 30: Zaposlitve po izteku javnih del Pomoč osebam na področju mednarodne zaščite, vključitve v obdobju 2020–2022	53
Preglednica 31: Zaposlitve po izteku javnih del Pomoč pri omilitvi posledic epidemije COVID-19, vključitve v obdobju 2020–2022	53

1. TRG DELA V LETU 2023

Gospodarska aktivnost se je v letu 2023 upočasnila. Blagovna menjava s tujino je ob negotovih geopolitičnih razmerah v mednarodnem okolju in slabši konkurenčnosti slovenskih izvoznih podjetij medletno upadla, rast domače potrošnje se je znižala, industrijska proizvodnja, kjer so bile najbolj prizadete energetske intenzivne panoge, pa zmanjšala. Ohlajala se je tudi aktivnost v storitvenih dejavnostih in trgovini, medtem ko je boljše rezultate kot leto prej doseglo gradbeništvo. Inflacije se je znižala.

Kljub bolj umirjeni gospodarski rasti se je zaposlenost v državi še gibala na rekordno visoki ravni. Ob koncu leta 2023 je bilo število delovno aktivnih najvišje doslej (941,3 tisoč, za 0,6 odstotka večje kot leto prej), število registriranih brezposelnih pa med najnižjimi (48,3 tisoč, za 9,1 odstotka manjše kot leto prej). Ob nizki brezposelnosti, strukturnih neskladjih in manjših generacijah mladih, ki vstopajo na trg dela, so se mnogi delodajalci soočali s problemom pomanjkanja ustreznih kadrov, kar je vplivalo tudi na poslovanje podjetij. To velja zlasti za področje gradbeništva, gostinstva, prometa in skladiščenja, predelovalnih dejavnosti, zdravstva in socialnega varstva ter informacijske tehnologije. Delodajalci so se zato vse bolj odločali za zaposlovanje tujih delavcev.

Podatki Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS) iz statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva kažejo, da je bilo v decembru 2023 delovno aktivnih približno 941.300 oseb, kar je 0,6 odstotka več kot decembra 2022. V primerjavi s stanjem pred letom dni se je število delovno aktivnih decembra najbolj zvišalo v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (za 5,5 odstotka). Sledi dejavnost poslovanja z nepremičninami (+3,1 odstotka), druge dejavnosti z 2,8-odstotno rastjo, strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (+2,8 odstotka), oskrba z električno energijo, plinom in paro (+2,7 odstotka), zdravstvo in socialno varstvo (+2,5 odstotka), kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (+2,2 odstotka), izobraževanje (+1,9 odstotka), gostinstvo (+1,3 odstotka), oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja (+1,0 odstotka), promet in skladiščenje (+0,7 odstotka), gradbeništvo (+0,7 odstotka) ter trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (+0,3 odstotka). Glede na december 2022 je bilo manj delovno aktivnih v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (-2,6 odstotka), v kmetijstvu in lovju, gozdarstvu, ribištvi (-2,5 odstotka), v rudarstvu (-1,6 odstotka), v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (-1,6 odstotka), v predelovalnih dejavnostih (-1,0 odstotka). V dejavnosti javne uprave in obrambe, dejavnosti obvezne socialne varnosti na letni ravni ni bilo sprememb.

V letu 2023 so delodajalci Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) sporočili, da iščejo kandidate za zaposlitev na 163.835 prostih delovnih mestih, kar je 4,8 odstotka manj prostih delovnih mest kot leta 2022, od tega je bilo 79.980 (48,8 odstotka) prostih delovnih mest, za katera so delodajalci želeli sodelovanje zavoda pri iskanju kandidatov. Največ prostih delovnih mest je bilo za delavce za preprosta dela pri visokih gradnjah, čistilce, strežnike in gospodinjske pomočnike in podobno v uradih, hotelih in drugih ustanovah, za delavce za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, prodajalce, delavce za preprosta dela pri nizkih gradnjah, strokovne sodelavce za zdravstveno nego, skladiščnike in uradnike za nabavo in prodajo, kuhinjske pomočnike, vzgojitelje in pomočnike vzgojiteljev predšolskih otrok, varilce, strokovnjake za zdravstveno nego, predmetne učitelje v osnovni šoli, kuharje, natakharje, učitelje razrednega pouka, poklice za zdravstveno nego in socialno oskrbo na domu, elektroinštalaterje ter strokovnjake za oblikovanje, izvajanje in nadzor politik, programov in ukrepov.

Ker je na domačem trgu vedno bolj primanjkovalo kadra v nekaterih poklicih, predvsem v tistih, ki zahtevajo srednjo poklicno izobrazbo ali manj, so vedno večji delež novozaposlenih predstavljali tujci, večinoma iz tretjih držav. Po podatkih SURS je bilo decembra 2023 v Sloveniji zaposlenih 138.327 tujcev, ki so predstavljali 15 odstotkov delovno aktivnih (brez kmetov), od tega je bilo 18.457 oseb državljanov držav članic EU, 119.870 pa jih je bilo iz drugih držav. V primerjavi z decembrom 2022 je število zaposlenih tujcev poraslo za 6,2 odstotka, predvsem na račun zaposlovanja oseb iz tretjih držav (za 6,4 odstotka). Med dejavnostmi izstopata gradbeništvo, v katerem so tuji državljani decembra 2023 predstavljali 48,7 odstotka vseh delovno aktivnih, in dejavnost prometa in skladiščenja (32,8 odstotka). V predelovalnih dejavnostih pa je bil delež zaposlenih tujcev 17,9 odstotka.

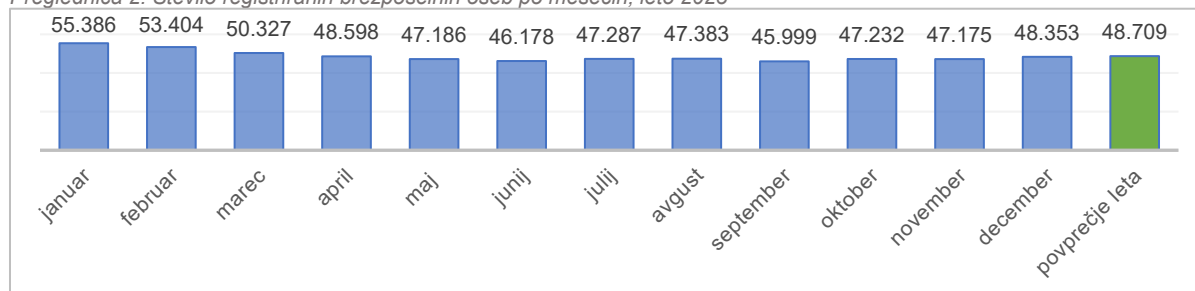
Preglednica 1: Gibanje registrirane brezposelnosti, Slovenija

Leto/obdobje	Registrirana brezposelnost		Indeks na prejšnje obdobje ¹		Stopnja registrirane brezposelnosti, povprečje (v %) ²
	konec obdobja	povprečje obdobja	konec obdobja	povprečje obdobja	
2013	124.015	119.827	105,0	108,8	13,1
2014	119.458	120.109	96,3	100,2	13,1
2015	113.076	112.726	94,7	93,9	12,3
2016	99.615	103.152	88,1	91,5	11,2
2017	85.060	88.648	85,4	85,9	9,6
2018	78.534	78.474	92,3	88,5	8,3
2019	75.292	74.178	95,9	94,5	7,7
2020	87.283	85.003	115,9	114,6	8,7
2021	65.969	74.316	75,6	87,4	7,7
2022	53.181	56.665	60,9	66,7	5,8
2023	48.353	48.709	90,9	86,0	5,0

Vira: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Statistični urad Republike Slovenije.

Brezposelnost se je v letu 2023 še dodatno zmanjšala in dosegla najnižjo raven po osamosvojitvi. **Ob koncu decembra je bilo registriranih 48.353 brezposelnih, kar je 9,1 odstotka manj kot leta 2022.** V povprečju je bilo v letu 2023 mesečno brezposelnih nekaj več kot 48.700 oseb. Primerjava povprečne brezposelnosti pokaže, da je bilo v letu 2023 za 14 odstotkov manj brezposelnih kot v letu 2022.

Preglednica 2: Število registriranih brezposelnih oseb po mesecih, leto 2023

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Stopnja registrirane brezposelnosti, ki jo izračunava zavod, je bila v decembru 2023 4,9-odstotna, kar je za 0,5 odstotne točke nižja kot decembra 2022. Glede na primerljivo tromesečje predhodnega leta je bila nižja tudi stopnja anketne brezposelnosti (po raziskovanju SURS o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu), ki je bila v zadnjem tromesečju leta 2023 3,4-odstotna, v enakem tromesečju leta 2022 pa 3,5-odstotna. Sezonsko prilagojena stopnja anketne brezposelnosti, ki jo na podlagi podatkov ankete o delovni sili izračunava Eurostat, je bila v letu 2023 v Sloveniji 3,7-odstotna, kar je pod povprečjem Evropske unije, v kateri je bila stopnja 6,0-odstotna in 0,3 odstotne točke nižja kot leta 2022.

Priliv brezposelnih v evidenco brezposelnih na zavodu in odliv iz nje

V letu 2023 se je prijavljanje novih brezposelnih oseb še vedno zmanjševalo, vendar počasneje kot leto pred tem. V tem obdobju se je na novo prijavilo 59.662 brezposelnih oseb, kar je 0,2 odstotka manj kot v predhodnem letu. Število prijav brezposelnih zaradi izteka zaposlitve za določen čas se je zmanjšalo za 6,1 odstotka in iskalcev prve zaposlitve za 2,9 odstotka. Prijavilo se je 11,6 odstotka več presežnih delavcev in stečajnikov.

Brezposelnost je v letu 2023 padla na rekordno nizko raven, struktura brezposelnih je bila z vidika vključevanja v ukrepe na trgu dela in še posebej posredovanja v zaposlitev vse bolj zahtevna. Odjav brezposelnih oseb je bilo

¹ Indeks za tekoče leto je izračunan glede na enako obdobje predhodnega leta.

² Vir podatkov o stopnji registrirane brezposelnosti je do leta 2016 Statistični urad Republike Slovenije (SRDAP), od leta 2017 pa Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

64.490, kar je 11,1 odstotka manj kot leta 2022. Zaposlilo se je 41.253 brezposelnih oseb, kar je glede na leto 2022 10,3 odstotka manj. Med ciljnim skupinami brezposelnih se najhitreje zaposlujejo mladi do 29 let, sledijo nižje izobraženi in starejši od 50 let.

Odjav iz razlogov, ki ne pomenijo zaposlitve, je bilo 18.044, zaradi prijave v druge evidence (evidenca začasno nezaposljivih) pa je bilo odjavljenih 5.193 oseb. Odjave iz razlogov, ki ne pomenijo zaposlitve, so se v primerjavi z letom 2022 zmanjšale za 13,7 odstotka, število prijav v druge evidence pa je bilo nižje za 7,8 odstotka. Iz drugih razlogov se je 7.364 oseb odjavilo zaradi neaktivnosti (upokojitve, redno šolanje, porodniška), 3.265 oseb je zavod odjavil zaradi kršitev obveznosti, preostale osebe pa so se odjavile iz drugih razlogov, med njimi je največjo skupino sestavljala skupina oseb, ki so se same odjavile (5.332).

Preglednica 3: Gibanje brezposelnosti v letih 2022 in 2023

Vpis v evidenco brezposelnih	2022	2023	Indeks
– iztek zaposlitve za določen čas	29.700	27.890	93,9
– iskalci prve zaposlitve	7.303	7.091	97,1
– presežni delavci	8.665	9.843	113,6
– stečaj podjetja	570	462	81,1
– drugi razlogi	13.519	14.376	106,3
SKUPAJ PRILIV	59.757	59.662	99,8
Zaposlitve	46.001	41.253	89,7
Prehod v neaktivnost	8.192	7.364	89,9
– od tega redno šolanje	868	786	90,6
– od tega upokojitve	4.407	4.076	92,5
– od tega drugi razlogi	2.914	2.502	85,9
Oseba se je sama odjavila	6.180	5.332	86,3
Kršitev obveznosti	3.798	3.265	86,0
Prijava v druge evidence	5.634	5.193	92,2
Preselitve v tujino	1.133	146	12,9
Drugo	1.607	1.937	120,5
SKUPAJ ODLIV	72.545	64.490	88,9
Stanje na dan 31. december 2023	53.181	48.353	90,9
– od tega dolgotrajno brezposelni	25.361	20.805	82,0
– od tega brezposelni z osnovnošolsko izobrazbo	17.218	16.409	95,3
– od tega iskalci prve zaposlitve	8.384	7.501	89,5
– od tega stari do 29 let	10.429	9.852	94,5
– od tega stari 50 let ali več	20.477	18.113	88,5

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Struktura brezposelnih

Na strukturo brezposelnosti so tudi v letu 2023 vplivale ugodne zaposlitvene razmere in neugodne demografske spremembe. Med bolj problematičnimi kategorijami brezposelnih so dolgotrajno brezposelni, starejši brezposelni, mladi brez delovnih izkušenj, nižje izobraženi in invalidi, še zlasti pa tisti, ki imajo hkrati več od navedenih značilnosti ali omejitev. Tudi z vidika pričakovanj delodajalcev je bila struktura brezposelnih oseb manj ustrezna (dolgotrajno brezposelni, osebe z zdravstvenimi omejitvami in invalidi, starejši), brezposelne osebe pa so potrebovale več podpore zavoda pri iskanju zaposlitve. Glede na oceno zavoda je 78,9 odstotka brezposelnih oseb, ki so bile konec decembra prijavljene pri zavodu, potrebovalo dodatne aktivnosti ali poglobljeno oziroma intenzivno podporo pri zaposlovanju.

Delež dolgotrajno brezposelnih oseb se je zmanjšal, vendar se je ob koncu leta 2023 v to kategorijo brezposelnih še vedno uvrščalo 43 odstotkov vseh brezposelnih. Izredno dolgotrajno brezposelnih (24 mesecev in več) pa je bilo 27,8 odstotka. Podatki kažejo, da se je od decembra 2022 do decembra 2023 število dolgotrajno brezposelnih zmanjšalo za 18 odstotkov, delež pa se je zmanjšal za 4,7 odstotne točke.

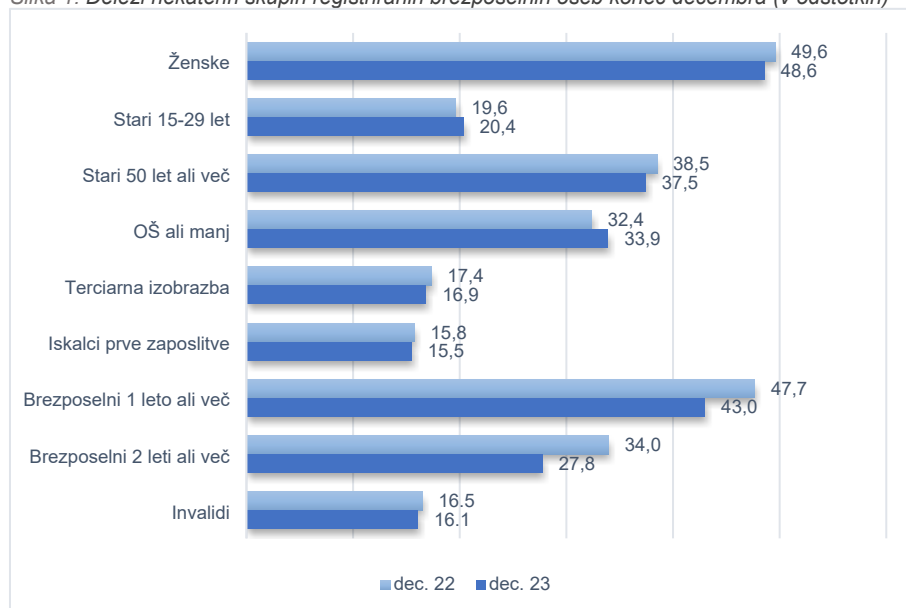
V starostni strukturi se je v enem letu število brezposelnih, starih do 29 let, znižalo za 5,5 odstotka, kar je manj, kot je znašal upad celotne brezposelnosti, ki je bil 9,1 odstotka. Manj kot skupna brezposelnost se je znižalo tudi število brezposelnih v starosti od 40 do 49 let (–6,5 odstotka). Število brezposelnih v starostnem razredu od 30 do 39 let se je zmanjšalo za 10,5 odstotka, starih 50 let ali več pa je bilo manj za 11,5 odstotka. Delež mladih se je povečal na 20,4 odstotka, delež starih od 40 do 49 let na 21,8 odstotka, medtem ko sta se deleža starih od 30 do 39 let in starejših od 50 let zmanjšala, prvi na 20,3 odstotka in drugi na 37,5 odstotka.

Spreminja se tudi izobrazbena struktura brezposelnosti. Število brezposelnih, ki imajo dokončano osnovno šolo ali manj, se je na letni ravni zmanjšalo podpovprečno, za 4,7 odstotka, zaradi česar je delež te kategorije v brezposelnosti porasel in je decembra znašal 33,9 odstotka. Najbolj se je glede na december leta 2022 zmanjšalo število brezposelnih s srednjo strokovno oziroma splošno izobrazbo (–11,7 odstotka), s tem se je delež brezposelnih s srednjo strokovno izobrazbo zmanjšal na 24,9 odstotka, brezposelnih s poklicno izobrazbo je bilo manj za 10,4 odstotka (24,3 odstotka), brezposelnih s terciarno izobrazbo pa 11,6 odstotka manj, delež se je zmanjšal na 16,9 odstotka.

Spolna struktura brezposelnosti je vse bolj izenačena, saj se je število brezposelnih žensk znižalo za 10,9 odstotka, njihov delež je bil decembra 48,6 odstotka.

Zniževanje števila brezposelnih presežnih delavcev in brezposelnih zaradi stečajev se je upočasnilo (–8,1 odstotka) in je bilo počasnejše od upada skupne brezposelnosti, zato se je delež te kategorije brezposelnih glede na december predhodnega leta povečal na 16,7 odstotka. Še vedno pa se je hitreje zniževalo število brezposelnih zaradi izteka zaposlitve za določen čas, katerih število se je na letni ravni znižalo za 11,7 odstotka, delež pa se je zmanjšal na 42,4 odstotka.

Slika 1: Deleži nekaterih skupin registriranih brezposelnih oseb konec decembra (v odstotkih)

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Izvedbeni načrt Jamstva za mlade za obdobje 2021–2025

Konec decembra 2023 je bilo registriranih 9.852 brezposelnih oseb v starosti od 15 do 29 let, kar je za 577 oseb oziroma 5,5 odstotka manj kot decembra 2022. Stopnja anketne brezposelnosti mladih (sezonsko prilagojena), starih do 24 let, ki jo po podatkih ankete o delovni sili izračunava Eurostat, je bila decembra 2023 v Sloveniji 10,6-odstotna, kar je pod povprečjem Evropske unije (EU-27), v kateri je bila stopnja 14,9-odstotna.

Stopnja NEET je bila v letu 2023 7,8-odstotna in je bila pod povprečjem EU-27 (11,2 odstotka) ter 0,6 odstotne točke nižja kot v letu 2022.

V decembru 2023 je bilo po podatkih SURS v Sloveniji 135.533 delovno aktivnih prebivalcev v starosti od 15 do 29 let, kar je za 953 oseb oziroma 0,7 odstotka več kot decembra 2022 in za 31,1 odstotka več kot ob začetku izvajanja sheme Jamstvo za mlade v Republiki Sloveniji januarja 2014 (takrat je bilo delovno aktivnih le 103.397 mladih v tej starostni skupini).

V ukrepe jamstva za mlade je bilo v letu 2023 vključenih približno 16.000 mladih, starih do 29 let, poleg tega je bilo s subvencijo podprtih več kot 2.450 mladih kmetov. Vseh zaposlitev brezposelnih mladih je bilo 12.496. Za ukrepe jamstva za mlade je bilo v letu 2022 porabljenih okvirno 27,3 milijona evrov. Največ sredstev je bilo namenjenih za različne oblike štipendiranja (4,3 milijona evrov), za pomoč mladim na podeželju (shema Plačilo za mlade kmete in pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete v skupni višini 2,6 milijona evrov), 4,5 milijona evrov za spodbude za zaposlovanje mladih za nedoločen čas, 6,1 milijona evrov za programe usposabljanja in izobraževanja brezposelnih mladih, 1,5 milijona evrov za ukrepe, namenjene ranljivim mladim na trgu dela, ter 1,2 milijona evrov za programe spodbujanja ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti med mladimi ter podpore podjetništvu mladih.

Od začetka izvajanja sheme Jamstvo za mlade (2014) do konca leta 2023 je bilo v ukrepe vključenih skupno že več kot 185.730 mladih, število vseh zaposlitev mladih pa je preseglo 195.500. Za ukrepe jamstva za mlade je bilo v enakem obdobju porabljenih 479,7 milijona evrov. Največ sredstev v tem obdobju je bilo namenjenih za pomoč mladim na podeželju (shema Plačilo za mlade kmete in pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete), za različne oblike štipendiranja ter za spodbude za trajno zaposlovanje mladih.

2. UKREPI DRŽAVE NA TRGU DELA

V Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13 – ZIUPTDSV, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/2021 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US in 109/23; v nadaljnjem besedilu: ZUTD) so določeni ti ukrepi države na področju trga dela:

Slika 2: Ukrepi države na trgu dela

Storitvi za trg dela	Aktivna politika zaposlovanja	Zavarovanje za primer brezposelnosti	Pravice iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti
<ul style="list-style-type: none"> Vseživljenjska karierna orientacija, posredovanje zaposlitve. 	<ul style="list-style-type: none"> Ukrepi, ki se izvajajo na trgu dela za povečevanje zaposlenosti in zmanjševanje brezposelnosti, večjo zaposljivost oseb na trgu dela ter povečanje konkurenčnosti in praznosti delodajalcev. 	<ul style="list-style-type: none"> Določa obvezne zavarovance, trajanje in prekinitve obveznega zavarovanja ter osebe, ki se lahko prostovoljno zavarujejo za primer brezposelnosti. Je podlaga za koriščenje določenih pravic, ki se pod določenimi pogoji zagotavljajo brezposelnim osebam. 	<ul style="list-style-type: none"> Denarno nadomestilo, plačilo prispevkov za obvezno socialno zavarovanje, plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

2.1. STORITVI ZA TRG DELA

ZUTD v 16. členu kot storitvi za trg dela določa storitve vseživljenjske karierni orientacije (v nadaljnjem besedilu: VKO) in posredovanje zaposlitve. Navedeni storitvi lahko izvaja zavod ali koncesionarji na podlagi javnega razpisa.

2.1.1. VSEŽIVLJENJSKA KARIERNA ORIENTACIJA

Storitve VKO omogočajo ugotavljanje sposobnosti, kompetenc in interesov za sprejemanje odločitev o zaposlovanju, izobraževanju, usposabljanju in izbiri poklica. Zakonsko določeni izvajalci so Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ), zavod, koncesionarji in Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživitinski sklad Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad).

2.1.1.1. Izvajanje storitve vseživljenjske karierni orientacije – MDDSZ

Za izvajanje storitev VKO v letu 2023 MDDSZ ni podelilo koncesij za opravljanje storitev za trg dela. Storitve VKO je v letu 2023 izvajal samo zavod in so opisane v nadaljnjem besedilu.

2.1.1.2. *Izvajanje storitve vseživljenjske karijerne orientacije – zavod*

Dejavnosti, ki jih v okviru storitev vseživljenjske karijerne orientacije izvaja zavod za brezposelne osebe in iskalce zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, ter druge (učenci, dijaki, študenti, zaposleni, ki iščejo ustrežnejšo zaposlitev in drugo), so:

- informiranje o trgu dela,
- samostojno vodenje kariere,
- osnovno karierno svetovanje,
- poglobljeno karierno svetovanje,
- učenje veščin vodenja kariere.

V nadaljnjem besedilu so pri vsaki dejavnosti naštet in opisane izvedene naloge in vsebine, ki so se v letu 2023 izvajale na zavodu v okviru storitev VKO.

→ *Informiranje o trgu dela je ena temeljnih storitev zavoda, ki zajema različne oblike obveščanja o možnostih zaposlovanja, izobraževanja in usposabljanja ter finančnih pomočeh in drugih temah o trgu dela v Sloveniji, drugih državah EU, EGP in Švicarski konfederaciji.*

Zavod spodbuja brezposelne osebe in iskalce zaposlitve k informiranju prek spletne strani in družbenih omrežij, saj želi povečati njihovo aktivnost in samostojnost na trgu dela pri iskanju zaposlitve ter vodenju lastne kariere. Na zavodovi spletni strani in na portalu stranke informirajo o pravicah in obveznostih vodenja v posameznih evidencah, ki jih vodi zavod, ter o ključnih storitvah, pomembnih za sodelovanje z zavodom. Informiranje o prostih delovnih mestih na slovenskem trgu dela zavod ponuja v okviru iskalnika po prostih delovnih mestih, ki je dostopen na strani zavoda in portalu za iskalce zaposlitve PoiščiDelo.si. V naboru storitev za informiranje o trgu dela portal omogoča uporabnikom dostop do nasvetov in priročnikov za iskanje zaposlitve ter dostop do iskalnika po prostih delovnih mestih, pri katerem je zavod v letu 2023 evidentiral 24.204 aktivnih naročil za obveščanje o prostih delovnih mestih.

Pomoč pri uporabi spletnih storitev in splošno informiranje o storitvah zavoda uporabnikom zagotavlja s kontaktnim centrom. V letu 2023 je kontaktni center opravil 43.366 storitev telefonskega informiranja in odgovoril na 9.630 vprašanj v elektronskih sporočilih. Interaktivna zavodova asistentka IZA je v tem letu odgovorila na 32.854 spletnih vprašanj.

→ *Samostojno vodenje kariere je storitev, ki zajema pripomočke, s katerimi posameznik načrtuje in vodi svojo kariero.*

Zavod brezposelne osebe in iskalce zaposlitve spodbuja k samostojnemu vodenju kariere. V ta namen ponuja pripomočke za samostojno in načrtno vodenje kariere ter karierno odločanje, ki so na voljo vsem uporabnikom prek elektronskih storitev zavoda in v kariernih središčih. V dobi digitalizacije je uporaba elektronskih storitev in pripomočkov za samostojno vodenje kariere pomembna tako za brezposelne in iskalce zaposlitve kot za sam zavod.

Za povečevanje aktivnosti in samostojnosti pri iskanju zaposlitve in vodenju kariere zavod brezposelne osebe spodbuja predvsem k uporabi portala PoiščiDelo.si, kjer ima uporabnik dostop do eSvetovanja, spletnega pripomočka za načrtovanje kariere in iskanje zaposlitve, in do pripomočkov, orodij karijerne orientacije. Konec leta 2023 je portal uporabljalo 71.751 registriranih uporabnikov. Na portal PoiščiDelo.si se je v letu 2023 v povprečju mesečno na novo registriralo 2.821 uporabnikov, kar je podobno kot v letu pred tem.

Portal PoiščiDelo.si v naboru storitev za samostojno iskanje zaposlitve in vodenje kariere omogoča dostop do priročnikov in pripomočkov za iskanje zaposlitve, možnost izpolnitve profila za predstavitev delodajalcem na slovenskem ali evropskem trgu dela, kreiranje elektronskih življenjepisov za prijave na prosta delovna mesta, dostop do iskalnika po prostih delovnih mestih, storitve elektronske oddaje vlog za prijavo v evidence zavoda, vloge za pridobitev pravice do denarnega nadomestila, naročilo potrdil iz evidenc zavoda in storitev za elektronsko sodelovanje in komunikacijo z zavodom.

Aktivnosti na portalu PoiščiDelo.si so bile v letu 2023 usmerjene v nadgradnjo spletnega portala in zalednih aplikacij za uvedbo novih storitev ter izvedbo usposabljanj za elektronsko sodelovanje zavoda s strankami. V letu 2023 je zavod na portal PoiščiDelo.si uvedel novo elektronsko vlogo, vlogo za odjavo iz evidenc zavoda iz razloga lastne volje ali zaposlitve/samozaposlitve v tujini in novo storitev »Dokazila za svetovalca«, v okviru katere lahko stranke prek portala pošljajo zavodu zahtevana dokazila.

V letu 2023 je zavod prek portala prejel 19.600 elektronskih vlog za prijavo in odjavo iz evidenc zavoda ter vlog za denarno nadomestilo, 4.719 naročil s portala za izdajo potrdila iz uradnih evidenc zavoda in 14.563 elektronsko podpisanih zaposlitvenih načrtov. Za pomoč pri elektronskem podpisovanju vlog in dokumentov je na kanalu YouTube uporabnikom na voljo videoposnetek »Kako na portalu PoiščiDelo.si podpišem dokumente?«, ki si ga je v letu 2023 ogledalo 7.690 oseb.

Karierna središča je zaradi dodatne pomoči pri aktivnem iskanju zaposlitve v letu 2023 obiskalo 8.431 oseb, ki so lahko samostojno dostopale do pisnih informacij o trgu dela, elektronskih virov in pripomočkov za iskanje zaposlitve, obenem pa so dobile tudi pomoč svetovalcev. Kratkih modularnih delavnic se je udeležilo 9.093 oseb.

V kariernih središčih zavod ponuja tudi storitve za šolajočo se mladino in druge. Opravljenih je bilo 832 individualnih svetovanj za učence osnovnih šol, 46 za dijake srednjih šol in 42 za druge (študenti, zaposleni, iskalci zaposlitve). Karierna središča je organizirano obiskalo 2.502 učencev, 111 dijakov in 743 drugih. Opravili so posvete in predavanja za starše za 272 oseb. Promocija VKO je bila predstavljena 175 osebam. Sestanke s šolskimi svetovalnimi službami je zavod izvedel v območnih službah (v nadaljnjem besedilu: OS) Ptuj, Maribor, Celje, Murska Sobota in Kranj za skupaj 169 oseb.

Računalniški program »Kam in kako« je v letu 2023 uporabilo 17.820 uporabnikov, od tega 2.263 odraslih ter 15.557 učencev in dijakov.

→ *Osnovno karierno svetovanje vključuje individualno svetovanje, pomoč pri izdelavi zaposlitvenega načrta in pomoč pri iskanju zaposlitve. Namenjeno je določanju zaposlitvenih ciljev. Zagotavlja se brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena.*

Zavod si je v okviru osnovnega kariernega svetovanja prizadeval za čim hitrejši prehod brezposelnih oseb na trg dela z ažurnim kariernim svetovanjem in določanjem ustreznih zaposlitvenih ciljev kot osnovo za napotovanje na prosta delovna mesta. Izvajanje osnovnega kariernega svetovanja je bilo v letu 2023 prilagojeno strukturi brezposelnih tako, da so več pozornosti in časa namenili ranljivim skupinam, predvsem dolgotrajno brezposelnim.

V letu 2023 je zavod z brezposelnimi osebami opravil 164.157 osnovnih kariernih svetovanj in izdelal 157.777 zaposlitvenih načrtov. Poleg osnovnih kariernih svetovanj je bilo opravljenih 40.855 spremljanj aktivnosti zaposlitvenih načrtov. Dogovori v zaposlitvenih načrtih se spremljajo zaradi pregleda realizacije dogovorov in ugotavljanja težav pri realizaciji in se po potrebi nadgrajujejo z dodatnimi aktivnostmi. Zaradi velikega števila prostih delovnih mest in ugodnih zaposlitvenih možnosti je bilo delo osnovnega kariernega svetovanja usmerjeno predvsem v čimprejšnjo izdelavo zaposlitvenih načrtov za napotovanje brezposelnih oseb na aktualna prosta delovna mesta.

Za dolgotrajno brezposelne osebe je zavod v letu 2023 opravil 5.352 ocen stanja po 12 mesecih. Pri oceni stanja svetovalci pregledajo doseganje obravnave, aktivnosti brezposelnih oseb, zaposlitvene cilje, prednosti in veščine iskanja zaposlitve in skupaj s stranko določijo področja za izboljšavo ter ustrezne aktivnosti in ukrepe za čimprejšnjo vključitev na trg dela.

Brezposelnim osebam je v skladu z dogovorom s svetovalcem na zavodu omogočena tudi izvedba osnovnega kariernega svetovanja na daljavo, brez osebnega stika, s čimer spodbujajo in krepijo uporabo digitalnih kompetenc. Osnovno karierno svetovanje poteka v kombinaciji telefonskega klica in elektronskega podpisa zaposlitvenega načrta prek portala [PoiščiDelo.si](https://www.poischidelo.si). Svetovalci so v letu 2023 prejeli 14.563 elektronsko podpisanih zaposlitvenih načrtov.

Brezposelne osebe lahko prek portala PoiščiDelo.si komunicirajo tudi s svetovalcem, pošiljajo mesečna poročila o aktivnostih iskanja zaposlitve in dokazila, predlagajo spremembo zaposlitvenega načrta, sporočajo spremembe kontaktnih podatkov, podatkov o izobrazbi, dodatnih znanjih, sporočajo opise delovnih izkušenj in realizacijo napotitev na prosta delovna mesta. Ta način poslovanja omogoča enostavno in hitro komunikacijo, ki brezposelnim osebam prihrani čas in potne stroške. Svetovalci so v letu 2023 prek storitve »Moj svetovalec« prejeli 95.101 sporočil, kar je 6 odstotkov več kot leta 2022, 7.599 elektronskih dokumentov, pomembnih za učinkovito izvajanje storitev posredovanja v zaposlitev, in 2.656 zahtevanih dokazil (od uvedbe 19. oktobra 2023), skupaj 10.255 eDokumentov, kar je 35 odstotkov več v primerjavi z letom 2022. Konec leta 2023 je storitve za elektronsko sodelovanje z zavodom uporabljalo 46,2 odstotka oziroma 22.332 brezposelnih oseb in 64,0 odstotka neposredno zaposljivih.

Uporaba elektronskih storitev v svetovalnem procesu zahteva dobro poznavanje elektronskih storitev tako brezposelnih oseb kot tudi svetovalcev. Za spodbujanje digitalnega sodelovanja s strankami je zavod v letu 2023 izvedel 12 osvežitvenih usposabljanj za uporabo storitev portala PoiščiDelo.si v svetovalnem procesu po OS, ki se

jih je udeležilo 197 svetovalcev. Za dvig digitalnih veščin so v programe neformalnega izobraževanja osnovnih računalniških znanj in kratke modularne delavnice za digitalno opismenjevanje vključevali tudi brezposelne osebe.

→ **Poglobljeno karierno svetovanje je storitev za brezposelne osebe, pri katerih so zaznane dodatne potrebe za motivacijo, pridobitev ustreznih poklicnih kvalifikacij in odpravljanje različnih ovir pri zaposlovanju ter za preprečevanje prehoda med dolgotrajno brezposelne in socialno prikrajšane. Zagotavlja se tudi zdravstveno zaposlitveno svetovanje.**

Storitve poglobljenega kariernega svetovanja (karierno, rehabilitacijsko in zdravstveno zaposlitveno svetovanje) zavod prednostno ponuja dolgotrajno brezposelnim osebam in brezposelnim osebam s kompleksnejšimi težavami za vstop na trg dela za čim hitrejšo odpravljanje morebitnih ovir in s tem za preprečevanje prehoda v dolgotrajno brezposelnost. V letu 2023 so na zavodu izvedli skupno 24.001 poglobljenih svetovanj, od tega 11.722 kariernih, 10.069 rehabilitacijskih in 2.210 zdravstveno zaposlitvenih. V primerjavi z letom 2022 je bilo število opravljenih poglobljenih svetovanj za 6,4 odstotka višje, kar kaže na zahtevno strukturo brezposelnih.

Pri **poglobljenem kariernem svetovanju** svetovalci na zavodu uporabljajo posebne pripomočke VKO in po potrebi tudi različna psihodiagnostična sredstva, ki so jim v pomoč pri prepoznavi potreb strank. Poglobljeno karierno svetovanje je učinkovito predvsem v osebnem svetovanju. V letu 2023 je bilo prednostno usmerjeno v odpravljanje zaposlitvenih ovir, aktivacijo in iskanje priložnosti za čimprejšnje zaposlovanje brezposelnih oseb.

V okviru poglobljenega kariernega svetovanja zavod brezposelnim osebam zagotavlja tudi **zdravstveno zaposlitveno svetovanje**, kot pomoč pri iskanju ustrezne zaposlitve ali kot pomoč in svetovanje pri vključitvi v ustreznih ukrep APZ, pri ugotavljanju potrebe po vključitvi v postopke za pridobitev statusa invalidne osebe oziroma v postopke za ugotovitev začasne nezaposljivosti. Zdravstveno zaposlitveno svetovanje izvajajo izbrani izvajalci zavoda, in sicer zdravniki specialisti medicine dela in specialisti psihiatrije. Do konca leta 2023 so zdravniki svetovalci opravili 2.210 zdravstvenih zaposlitvenih svetovanj.

V **rehabilitacijskem svetovanju**, ki zajema informiranje in svetovanje o pravicah invalidov, ugotavljanje smiselnosti za začetek in vodenje postopka za ugotavljanje invalidnosti in/ali pravice do zaposlitvene rehabilitacije v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, napotovanje in spremljanje izvajanja storitev zaposlitvene rehabilitacije in izdelave ocene zaposlitvenih možnosti invalidne osebe, je bilo v letu 2023 opravljenih 10.069 svetovanj.

V letu 2023 je bilo doseženih 1.567 novih vključitev v storitve zaposlitvene rehabilitacije, število vseh vključenih invalidov pa je ob koncu decembra znašalo 1.226. Izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije se zaključijo z oceno zaposlitvenih možnosti osebe, iz katere mora biti razvidno predvsem, ali je invalidna oseba zaposljiva v običajnem delovnem okolju, v podporni ali zaščitni zaposlitvi, za katera dela je usposobljena in kakšne podporne storitve ali prilagoditve potrebuje na delovnem mestu. V letu 2023 je bilo izdanih 96 odločb o podporni zaposlitvi, 111 o zaščitni zaposlitvi in 411 odločb o nezaposljivosti, zaposlilo pa se je 2.289 brezposelnih invalidov.

Ena od aktivnosti pri razreševanju ovir pri zaposlovanju je tudi ugotavljanje začasne nezaposljivosti po 117. členu ZUTD. Na podlagi obravnave na medinstitucionalnih komisijah uradov za delo (v nadaljnjem besedilu: UD) zavoda in centrov za socialno delo je bilo v letu 2023 razvrščenih v evidenco začasno nezaposljivih 5.193 brezposelnih oseb.

→ **Učenje veščin vodenja kariere vključuje različne skupinske oblike pridobivanja veščin za spoznavanje lastnih zanimanj in kompetenc, možnosti v okolju, učenje odločanja ter načinov uresničevanja zaposlitvenih in kariernih ciljev.**

Z vključevanjem brezposelnih oseb v delavnice za pridobivanje veščin iskanja zaposlitve želi zavod aktivirati brezposelne osebe za samostojno, učinkovito in odgovorno iskanje zaposlitve in vodenje lastne kariere ter jih opremiti s sodobnimi načini in kompetencami za vstop na trg dela.

V kariernih središčih svetovalci zavoda izvajajo kratke modularne delavnice (v nadaljnjem besedilu: KMD) za namen učenja veščin vodenja kariere in iskanja zaposlitve. Poudarek je bil na digitalnem opismenjevanju, saj je le-to pomembno za širitev možnosti iskanja zaposlitve in uporabe zavodovih spletnih pripomočkov. Delavnica je namenjena usposobitvi brezposelnih oseb za uporabo portala Poiščidelo.si. V letu 2023 se je v različne KMD vključilo 9.093 brezposelnih oseb.

Delo z osebami s priznano mednarodno zaščito in drugimi tujci iz tretjih držav

Za osebe z mednarodno zaščito zavod izvaja posebej prilagojen svetovalni proces, ki je prilagojen dodatnim potrebam in drugačnemu izhodišču, s katerim te osebe vstopajo na trg dela. Pri delu so poudarjene medkulturne kompetence, vloga socialnega mediatorja pri vključevanju na trg dela ob stalnem spodbujanju in prikazu pomena učenja slovenskega jezika in spoznavanja sistema. Pomembno je tudi delo z možnimi delodajalci, ki jih je treba seznaniti z možnimi položaji ob zaposlitvi teh oseb v prvi fazi zaposlitve. Do konca leta 2023 se je zaposlilo 240 oseb z eno od oblik mednarodne zaščite, v program Usposabljanje na delovnem mestu za osebe z mednarodno zaščito in tujce pa se je vključilo 16 oseb.

Od marca leta 2022 se je v evidenco prijavilo 895 oseb iz Ukrajine (z enim od statusov mednarodne zaščite). Konec decembra je bilo v evidenci brezposelnih oseb prijavljenih 524 državljanov Ukrajine, od tega 480 s statusom začasne zaščite in 44 s statusom subsidiarne zaščite. V tečaje slovenskega jezika na različnih stopnjah zahtevnosti so se v letu 2023 s pomočjo zavoda vključile 404 osebe iz Ukrajine. V letu 2023 se je zaradi zaposlitve iz evidence brezposelnih oseb odjavilo 116 državljanov Ukrajine, šest oseb pa zaradi samozaposlitve.

2.1.2. POSREDOVANJE ZAPOSLOTITVE

Posredovanje zaposlitve je storitev, ki jo izvaja zavod za pravočasno pokritje prostih delovnih mest ter usklajevanje ponudbe delavcev in povpraševanja po njih na trgu dela v Sloveniji, drugih državah EU, EGP in Švicarski konfederaciji.

Posredovanje zaposlitve zajema iskanje primerne ali ustrezne zaposlitve brezposelni osebi oziroma iskalcu zaposlitve, napotitev teh oseb k delodajalcu in iskanje ustreznega ali primernega delavca za delodajalca. Storitev se ob upoštevanju izobrazbe in poklica, delovnih izkušenj in usposobljenosti brezposelnih oseb ter iskalcev zaposlitve izvaja za usklajevanje ponudbe in povpraševanja po delavcih na trgu dela v Sloveniji, drugih državah članicah EU, EGP in Švicarski konfederaciji. V skladu s 26. členom ZUTD se posredovanje zaposlitve na ozemlju Republike Slovenije zagotavlja brezposelnim osebam in prijavljenim iskalcem zaposlitve, za države članice EU, EGP in Švicarsko konfederacijo pa tudi drugim iskalcem zaposlitve.

Posredovanje zaposlitve zajema:

iskanje primerne ali ustrezne zaposlitve brezposelni osebi oziroma iskalcu zaposlitve,

napotitev teh oseb k delodajalcu in

iskanje ustreznega ali primernega delavca za delodajalca.

Delo zavoda z delodajalci zajema:

iskanje delavcev za delodajalce,

načrtovanje sodelovanja z izdelavo akcijskega načrta za deficitarne poklice,

strateško sodelovanje za dolgoročneje vzpostavljanje in prilagajanje novih storitev zavoda predvidenim spremembam na trgu dela.

V letu 2023 se je iz evidence odjavilo skupaj 64.490 brezposelnih oseb, od tega 41.253 zaradi zaposlitve, kar je 10,3 odstotka manj kot v letu 2022.

Delodajalci so v letu 2023 zavodu sporočili 163.835 prostih delovnih mest, kar je 4,8 odstotka manj kot v letu 2022, v 48,8 odstotka primerov so delodajalci želeli sodelovanje zavoda pri posredovanju kandidatov. Ob izločitvi prostih delovnih mest brez sodelovanja zavoda, ki so posledica avtomatske objave v primeru zaposlovanja tujcev, je delež prostih delovnih mest s sodelovanjem zavoda pri posredovanju kandidatov 58,0-odstoten. Za zasedbo 79.980 prostih delovnih mest, kjer so delodajalci v letu 2023 želeli sodelovanje zavoda, je zavod izvedel 105.074 napotitev brezposelnih oseb. Pred napotitvijo kandidatov na razgovor za delovno mesto je zavod ustreznost in motiviranost brezposelnih oseb za zasedbo delovnega mesta preverjal po vseh kanalih komuniciranja (elektronsko, telefonsko, osebno, na UD in v kariernih središčih). Izvedenih je bilo 678.155 predhodnih preverjanj brezposelnih oseb. Največ

prostih delovnih mest so zavodu sporočili delodajalci iz dejavnosti izobraževanja, gradbeništva, predelovalnih dejavnosti, zdravstva in socialnega varstva ter drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti.

Učinkovitost posredovanja in dela z delodajalci zavod dosega s pisarnami za delodajalce, ki delujejo na vseh OS zavoda, storitve pa se izvajajo tudi na vseh UD. V pisarnah delodajalcem zagotavljajo vse storitve na enem mestu (informiranje, objava prostega delovnega mesta, posredovanje kandidatov, pomoč pri koriščenju ukrepov APZ, pomoč pri izpolnjevanju vlog in obrazcev, podpora pri zagotavljanju in selekciji kadra ipd.).

Učinkovitost posredovanja zavod zagotavlja tudi z **organizacijo srečanj delodajalcev** z brezposelnimi osebami (mini zaposlitveni sejmi, skupinske predstavitve prostih delovnih mest, hitri zmenki, karierni izbori itd.), kjer delodajalci brezposelnim predstavijo podjetje, aktualna prosta delovna mesta in pogoje za njihovo zasedbo, po dogodku pa so praviloma organizirani prvi zaposlitveni razgovori. V letu 2023 se je 11.786 brezposelnih oseb udeležilo tovrstnih srečanj z delodajalci, kar je 23,4 odstotka več kot v letu 2022.

Na podlagi spremljanja posredovanja je razvidno, da je bilo 28.371 ali 68,8 odstotka brezposelnih, ki so se v letu 2023 odjavili zaradi zaposlitve, **vključenih v storitve posredovanja** (so v šestih mesecih pred zaposlitvijo prejeli napotnico, obvestilo, bili predhodno preverjeni, udeleženi na skupinskem srečanju z delodajalcem oziroma podobni aktivnosti posredovanja). Vključenost v storitve posredovanja s povezovanjem brezposelnih oseb z delodajalci, ki iščejo delavce, neposredno prispeva k zaposlovanju brezposelnih oseb, hkrati pa spodbuja brezposelne k bolj aktivnemu iskanju zaposlitve, krepi njihove veščine iskanja zaposlitve, povratne informacije delodajalcev pa so pomembne tudi za kakovostno obravnavo brezposelnih oziroma ugotavljanje potreb po dodatni podpori.

V letu 2023 je **zavod organiziral 34 mini zaposlitvenih sejmov, 645 hitrih zmenkov in različnih skupinskih predstavitev prostih delovnih mest delodajalcev**. Za spodbujanje izvajanja obiskov za vzpostavljanje novih partnerstev z delodajalci, ki z zavodom še ne sodelujejo, so pripravili letni načrt obiskov delodajalcev po OS. Za vzpostavljanje in vzdrževanje partnerskega sodelovanja z delodajalci so na zavodu izvedli 2.677 obiskov delodajalcev oziroma 36,1 odstotka več kot v letu 2022.

V letu 2023 je zavod **organiziral ali sodeloval na 23 sejmih**. V nadaljevanju so predstavljeni nekateri izbrani sejmi.

Na platformi Evropskih zaposlitvenih dni (www.europeanjobdays.eu) je zavod – EURES 9. marca 2023 skupaj z drugimi državami iz južne Evrope organiziral spletni sejem, namenjen delu v turizmu v poletnem času. Na sejmu je sodelovalo, samostojno ali z zastopanjem EURES Slovenije, osem slovenskih delodajalcev za 58 prostih delovnih mest. Na prosta delovna mesta so delodajalci prejeli 254 prijav. Namen drugega spletnega sejma EURES »Work in Slovenia«, 14. novembra 2023, je bil predstaviti karierne priložnosti evropskim iskalcem zaposlitve, ki jih ponujajo slovenski delodajalci v industriji, na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij in v tehničnih poklicih. Spletni sejem je dosegel 63.507 ogledov. Sodelovalo je 17 slovenskih delodajalcev, ki so objavili skupaj 105 prostih delovnih mest, registriralo pa se je 1.433 iskalcev zaposlitve.

OS zavoda so bile v letu 2023 usmerjene tudi k organizaciji **manjših, vendar ciljno usmerjenih dogodkov** za zaposlovanje v dejavnostih, ki se spopadajo s pomanjkanjem kadrov in dogodkov za zaposlovanje težje zaposljivih skupin brezposelnih. Ti dogodki brezposelnim omogočajo, da na enem mestu spoznajo več delodajalcev in preverijo, kakšne so zahteve in potrebne kompetence za zasedbo aktualnih prostih delovnih mest, se delodajalcem predstavijo ter pogovorijo o možnosti zaposlitve.

Na OS Ljubljana so:

- 16. februarja 2023 organizirali sejem, na katerem se je predstavilo 11 delodajalcev iz dejavnosti trgovine in skladiščenja, udeležilo pa se ga je več kot 400 oseb. Izpeljanih je bilo 269 hitrih zaposlitvenih razgovorov,
- 16. marca 2023 organizirali sejem v sodelovanju z delodajalci iz dejavnosti gostinstva in turizma, na katerem je sodelovalo deset delodajalcev, ki so izvedli 240 hitrih zaposlitvenih razgovorov,
- 6. aprila 2023 organizirali sejem, namenjen povezovanju iskalcev zaposlitve z delodajalci iz dejavnosti proizvodnje in čiščenja, na katerem je bilo izvedenih 290 zaposlitvenih razgovorov,
- 1. junija 2023 organizirali sejem, na katerem so se med drugim predstavili delodajalci iz državne uprave in javni zavodi, zvrstilo se je 608 hitrih zaposlitvenih razgovorov,
- 27. julija 2023 organizirali sejem v sodelovanju z Uradom Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov, namenjen povezovanju iskalcev zaposlitve z migrantskim ozadjem z delodajalci iz različnih dejavnosti. Zvrstilo se je 312 hitrih zaposlitvenih razgovorov. Ker gre za ranljivejšo ciljno skupino oseb, ki še ni suverena v znanju slovenskega jezika in samostojnem iskanju zaposlitve, je zavod iskalce zaposlitve seznanjal s sejmom že ob obiskih azilnih domov (s sodelujočimi delodajalci, aktualnimi prostimi delovnimi mesti, trgom dela in postopki zaposlovanja), s področjem zaščite delavcev pa jih je seznanil na motivacijski delavnici, izvedeni pred sejmom. Delodajalcem je zavod na posebej zanje pripravljenem

dogodku predstavil posebnosti zaposlovanja iskalcev zaposlitve z migrantskim ozadjem ter ustvarjanja delovnega okolja za to ciljno skupino,

- 9. novembra 2023 izvedli zaposlitveni sejem za podporo osebam z invalidnostjo pri povezovanju z delodajalci iz različnih dejavnosti, na katerem je bilo 274 hitrih zaposlitvenih razgovorov. V spremljajočem programu so bile med drugim predstavljene spodbude za zaposlovanje invalidov, v sodelovanju s skladom, ter postopki zaposlitvene rehabilitacije,
- izvedli zaposlitveni sejem za presežne delavce Pivovarne Laško Union, ki se ga je udeležilo osem delodajalcev. Gre za dober primer preprečevanja prehoda iskalcev zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, v brezposelnost.

Na OS Koper so 20. aprila 2023 uspešno izvedli **največji zaposlitveno-karierni sejem na Primorskem**. Dogodek, na katerem se je predstavilo več kot 70 razstavljalcev iz regije in celotne Slovenije, je bil namenjen iskalcem zaposlitve in šolajoči se mladini. V široki paleti razstavljalcev, ki so jih lahko spoznali obiskovalci in z njimi navezali stik, so bili delodajalci z različnih področij, kot so bančništvo, zavarovalništvo, farmacija, promet, trgovina, turizem, predelovalne dejavnosti, socialno varstvo itn. K pestrosti sejemske ponudbe so prispevali tudi predstavniki kadrovskega sektorja, delodajalskih organizacij, društev, ljudskih univerz, razvojnih centrov in javnih institucij. V letu 2023 so sejem prvič obiskale tudi organizirane skupine srednješolcev in študentov. Delodajalci so predstavljali aktualne zaposlitvene priložnosti in ponujali možnost štipendiranja, opravljanja prakse in študentskega dela.

OS Ptuj, OS Maribor in Karierni center Univerze Maribor so v tednu med 17. in 21. aprilom 2023 organizirali **10. jubilejno Karierno tržnico**. Dogodek je bil namenjen študentom, diplomantom in mladim brezposelnim na trgu dela, da se seznanijo z vsebinami s področja načrtovanja kariere, veččin iskanja zaposlitve, pridobijo ideje za učinkovit nastop na trgu dela ter stike delodajalcev. V sklopu prireditve so imeli mladi priložnost aktivnega sodelovanja in mreženja s 40 delodajalci in drugimi organizacijami s področja zaposlovanja, podjetništva in izobraževanja. Delodajalci so predstavili aktualne in najbolj iskane poklice s tehničnih področij, gradbeništva, računalništva in informacijskih tehnologij ter drugih smeri. Izvedenih je bilo več kot 50 ločenih dogodkov (delavnice za osebni in poklicni razvoj študentov, predstavitev delodajalcev na stojnicah, hitri zaposlitveni razgovori, spremljevalni program z zanimivimi gosti, študentski večer, okrogla miza itd.).

Zavod je v letu 2023 organiziral tudi druge karierne sejme. **8. karierni sejem poklicev in izobraževanja v Mariboru** so lahko osnovnošolci in srednješolci obiskali 15. in 16. novembra 2023. Sejem, pri katerem je bil zavod eden izmed organizatorjev, je bil osrednji dogodek na OS Maribor, na katerem so (deficitarne) poklice in izobraževalne programe lahko predstavili in približali mladi generaciji.

Zavod je tudi v letu 2023 sodeloval z delodajalci in delodajalskimi združenji tako na lokalni kot državni ravni. Skupaj z vsemi sodelujočimi na trgu dela so iskali priložnosti za izboljšave in sodelovanje. V februarju je bil med zavodom in Združenjem delodajalcev Slovenije podpisan dogovor o poslovnem sodelovanju za nadaljnjih pet let.

Zaradi primanjkljaja kadrov je za deležnike na trgu dela čedalje pomembnejše tudi vprašanje delovnih migracij. Delavci, ki v Slovenijo prihajajo iz tretjih držav, predstavljajo vse večji delež delovno aktivnega prebivalstva. Prav tako so tuji, ki so prijavljeni pri zavodu, aktivno vključeni v storitve za trg dela in posredovanja na prosta delovna mesta, kar pa zahteva dodatna znanja in aktivnosti svetovalcev zaposlitve, ki so v stiku z delodajalcem, brezposelno osebo ali iskalcem zaposlitve. Zavod je 19. aprila 2023 v Ljubljani organiziral **mednarodno konferenco Delovne migracije in zaščita delavcev**. Med približno 90 gosti in udeleženci dogodka so bili predstavniki javnih zavodov za zaposlovanje iz srednje in jugovzhodne Evrope ter Zahodnega Balkana, predstavniki slovenskih in evropskih institucij z dejavno vlogo na trgu dela, predstavniki sindikatov, delodajalcev ter strokovnih in nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo z delovnimi migracijami in zaščito delavcev. Glavni namen konference je bil predvsem poglobiti vezi med ključnimi deležniki na trgu dela v tem delu Evrope ter okrepiti medsebojno sodelovanje. Udeleženci konference so posebej poudarili, da je treba delavcem migrantom zagotoviti enake pravice in enako obravnavo kot domačim delavcem, jim omogočiti uspešno vključitev v družbo ter tako zmanjšati možnost njihovega izkoriščanja in morebitnih zlorab na delovnem mestu. Nastopajoči na konferenci so se tudi strinjali, da je na poti k temu cilju ključna prav vloga javnih zavodov za zaposlovanje, zato je treba v prihodnje še bolj okrepiti njihovo medsebojno partnersko sodelovanje in tudi sodelovanje z drugimi institucijami za učinkovito skupno upravljanje delovnih migracij. Eden osrednjih ukrepov na tem področju je tudi okrepitev informiranja delavcev že v izvornih državah in izboljšanje njihovega dostopa do informacij o pravicah, postopkih zaposlovanja, zakonodaji in podobno na način, ki bo delavcem razumljiv.

V sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Skopju je zavod 7. in 8. junija 2023 v Skopju in Bitoli v **Severni Makedoniji** organiziral dogodka z naslovom **Življenje in delo v Sloveniji**. Obeh dogodkov se je udeležilo več kot 3.500 iskalcev zaposlitve, ki so tako lahko neposredno pridobili informacije glede zaposlovanja in življenja v Sloveniji. Sodelovalo je 23 slovenskih delodajalcev s področja zdravstva in socialnega varstva, predelovalnih dejavnosti, gradbeništva, prometa in podobno, ki so v letu 2023 pri zavodu objavili več kot 4.000 prostih delovnih mest. Glavni namen dogodkov je bil predstaviti aktualne potrebe delodajalcev ter ob tem tujim iskalcem zaposlitve

zagotoviti verodostojne informacije o delovnih in življenjskih pogojih v Sloveniji. Delodajalci so skupaj opravili 1.300 razgovorov, razstavni prostor zavoda pa je obiskalo 600 oseb. Večinoma so želeli informacije o iskanju zaposlitve v Sloveniji, prostih delovnih mestih, in tudi podrobnejše informacije in svetovanje o postopkih zaposlovanja državljanov Severne Makedonije v Sloveniji ter o življenju v Sloveniji.

Zavod je dogodek **Življenje in delo v Sloveniji** v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Sarajevu od 25. do 28. septembra 2023 organiziral tudi v **Bosni in Hercegovini**, in sicer v Sarajevu, Zenici, Banja Luki in Tuzli. Dogodki so bili tudi tu namenjeni predstavitvi aktualnih potreb slovenskih delodajalcev, ki se spopadajo s precejšnjim kadrovskim primanjkljajem, posebej pa tudi potreb v poklicih, ki so nujni za izvedbo sanacijskih del po avgustovskih poplavah in v katerih se lahko zaposlujejo tuji delavci, ter zagotavljanju verodostojnih informacij o življenjskih in delovnih pogojih v naši državi. Na dogodkih je sodelovalo 48 slovenskih delodajalcev, ki so zavodu v preteklem letu sporočili več kot 8.000 prostih delovnih mest, udeležilo pa se jih je 4.300 obiskovalcev. Sodelujoči delodajalci so zelo pohvalili proaktivno delovanje in vse aktivnosti zavoda, povezane z iskanjem delovne sile v tujini, pričakujejo pa nadaljnje aktivnosti v tej smeri. Ob zaključku dogodkov v Bosni in Hercegovini je zavod med sodelujočimi delodajalci izvedel anketo o zadovoljstvu in kar 93 odstotkov delodajalcev, ki so odgovorili na anketo, je bilo zadovoljnih z izvedbo dogodka. Konec novembra je zavod organiziral dogodka tudi v **Severni Makedoniji**, in sicer v Skopju, Prilepu in Bitoli, ki se ju je udeležilo 28 slovenskih delodajalcev in več kot 4.200 tujih iskalcev zaposlitve. Delodajalci so iskali predvsem delavce za delo v zdravstvu in zdravstveni negi, različne profile delavcev za delo v gradbeništvu in tudi širok spekter tehničnega kadra za delo v predelovalni dejavnosti ter voznike.

S spremljanjem standardov dela z delodajalci na zavodu ta skrbi za dvig kakovosti in poenotenje dela na področju sodelovanja z delodajalci. Standardi obenem določajo obseg in raven kakovosti storitev, ki jih delodajalci lahko pričakujejo ob uporabi storitev zavoda. Na OS Murska Sobota so v januarju 2023 izvedli spremljanje standardov dela z delodajalci na zavodu, v marcu pa so spremljanje izvedli tudi na OS Koper. Vodstva OS so po koncu spremljanja prejela poročilo o ključnih ugotovitvah, oceno doseganja standardov in priporočila za nadaljnje delo. Po končanem spremljanju vseh OS bo pripravljeno zaključno poročilo, standardi bodo posodobljeni. Omenjena spremljanja v letu 2023 še niso bila končana in se nadaljujejo v letu 2024.

V letu 2023 so na zavodu v delo svetovalcev uvedli **aplikacijo za posredovanje zaposlitve, ki uporablja orodje za učinkovito povezovanje med ponudbo in povpraševanjem**. Aplikacijo so uvajali postopoma, začeli so s pilotno skupino svetovalcev, ki je orodje uporabljala pri svojem rednem delu. Spremljali so rezultate uporabe in tako preizkušali ter optimizirali delovanje orodja. Do konca leta 2023 so usposobili za delo z orodjem vse svetovalce, ki delajo na področju posredovanja zaposlitve. Da bi na zavodu zagotovili kakovostne podatke o ponudbi in povpraševanju, na katerih temelji tudi zgoraj navedeno orodje, so v letu 2023 začeli osvežitvena usposabljanja kodiranja SKP-08 in Klasius.

S pomočjo informacijskih pogledov, ki so bili razviti konec leta 2022, so na zavodu v letu 2023 preverjali osebe, ki v izbranem obdobju niso prejele napotnice ali niso bile vključene v predhodno preverjanje. Z uporabo orodja so lahko izvajali dodatne **aktivnosti za večjo vključenost oseb v storitve posredovanja** in s tem aktivacijo vseh razpoložljivih virov.

V letu 2023 so na zavodu začeli razvijati **orodje v okolju Power BI**, s katerim bodo lažje operativno spremljali področje posredovanja ter imeli boljši vpogled v posamezne realizirane in nerealizirane aktivnosti. Orodje bo hkrati ponudilo celovit pregled nad posredovanjem, z možnostjo uporabe različnih filtrov, tudi možnost pregleda nad obremenitvijo svetovalcev za delodajalce, ter omogočalo učinkovitejše upravljanje izvajanja posredovanja. Orodje je trenutno v zadnji fazi testiranja, uvedeno bo predvidoma v prvi polovici leta 2024.

Za potrebe uresničevanja ukrepov in ciljev **Strategije slovenskega turizma 2022–2028** s področja človeških virov je zavod za Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport pripravil vsebine za objavo na novonastajajoči spletni strani, namenjeni promociji poklicev in karierne poti v turizmu (www.karieravturizmu.si).

Na povabilo **Mreže evropskih javnih služb za zaposlovanje** (PES Network) je zavod zaradi prepoznanih dobrih praks pri izvajanju storitev za delodajalce v januarju 2023 nudil ekspertno podporo drugim državam, ki vzpostavljajo svoje strategije dela z delodajalci. Dogodek je gostila litvanska služba za zaposlovanje.

Avgusta 2023 so velik del Slovenije zajele poplave. S hitro sprejetimi ukrepi je država preprečila obsežen negativen vpliv posledic poplav in zemeljskih plazov na trg dela. Med drugim je bilo z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 88/23; v nadaljnjem besedilu: ZOPNN-F) delodajalcem pri zavodu omogočeno uveljavljanje **delnega povračila nadomestila plač delavcem, ki so jih delodajalci napotili na čakanje na delo**, ker jim zaradi posledic poplav začasno niso mogli zagotavljati dela. Hkrati so lahko delodajalci pri zavodu uveljavili tudi **povračilo nadomestila plač delavcem, ki so bili odsotni zaradi višje sile** kot posledice poplav. 2. septembra 2023 je začel veljati Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23, 114/23 in 131/23 – ZORZFS; v nadaljnjem

besedilu: ZIUOPZP), ki je določil nujne interventne, sanacijske in preventivne ukrepe ter postopke za izvedbo in spremljanje teh ukrepov. ZIUOPZP je delodajalcem omogočil, da so pri zavodu uveljavili **povračilo izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in plazov pri svojem delodajalcu**. Zavod se je na izvedbo ukrepov pripravil v izredno kratkem času ter po vseh kanalih, tudi s pisarnami za delodajalce in v sodelovanju z MDDSZ, združenji delodajalcev ter mediji, skrbel za ustrezno informiranje in podporo delodajalcem pri koriščenju navedenih ukrepov. Do konca leta 2023 je bilo za interventne ukrepe povračila nadomestila plače za čakanje na delo in višjo silo po ZOPNN-F ter za ukrep povračila izplačanih plač delavcem, ki odpravljajo posledice poplav in plazov pri delodajalcu po ZIUOPZP, skupaj vloženi 2.748 vlog; posamezni delodajalec je lahko oddal več vlog, prav tako je bilo lahko več vlog vloženi za posameznega delavca, za različna obdobja in ukrepe. Večina vlog, 1.664, je bila vložena za povračilo nadomestila plače za višjo silo. Za povračila nadomestila plače za čakanje na delo je zavod prejel 795 vlog. Za ukrep odprave posledic škode po ZIUOPZP pa 289 vlog.

2.2. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA (APZ)

APZ je nabor ukrepov na trgu dela za povečanje zaposlenosti in zmanjševanje brezposelnosti, večjo zaposljivost oseb na trgu dela ter za povečanje konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev. Ukrepi APZ so namenjeni za neposredno odpravljanje težav pri zaposlovanju in na trgu dela ter morajo dosegati povezane učinke s sistemskimi rešitvami in ukrepi drugih sektorskih politik.

Ukrepi APZ so se v letu 2023 izvajali na podlagi:

- smernic za izvajanje ukrepov APZ za obdobje 2021–2025 (Vlada Republike Slovenije jih je sprejela na 47. redni seji 7. januarja 2021),
- načrta za izvajanje APZ za leti 2023 in 2024 (sklep ministra, pristojnega za delo, 13. december 2022, št. 1102-2/2022/2, objavljen na spletni strani: <https://www.gov.si teme/aktivna-politika-zaposlovanja/>),
- proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (Uradni list RS, št. 187/21, 150/22, 65/23 – Rb2023 in 97/23 – Rb2023-1),
- Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (ZIPRS2223) (Uradni list RS, št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140/22 – ZSDH-1A in 150/22 – ZIPRS2324),
- Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324) (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I, 97/23 in 123/23 – ZIPRS2425),
- Pravilnika o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja (Uradni list RS, št. 20/12, 28/14, 60/15, 82/18, 90/21 in 113/22),
- kataloga ukrepov APZ (objavljen na spletni strani: <https://www.gov.si teme/aktivna-politika-zaposlovanja/>),
- Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020,
- Programa evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027 v Sloveniji,
- Načrta za okrevanje in odpornost (s spremembami)³, ki je podlaga za koriščenje sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost.

Javna dela za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov so se izvajala v skladu z določbami 33. in 34. člena ZIUOPZP.

Posebna podlaga za financiranje programa Spodbude za zaposlovanje na zelenih delovnih mestih v letu 2023 je bil Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 49/22 in 138/22).

V letu 2023 je programe APZ izvajal le zavod, in sicer znotraj naslednjih ukrepov APZ:

- ukrep 1: usposabljanje in izobraževanje,
- ukrep 3: spodbude za zaposlovanje in
- ukrep 4: kreiranje delovnih mest.

V posamezne programe APZ so se v skladu z opredelitvami v katalogu APZ vključevale brezposelne osebe, drugi iskalci zaposlitve, iskalci zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, zaposleni in delodajalci, prednostno pa osebe, opredeljene v 35. členu ZUTD⁴. Brezposelne osebe oziroma iskalci zaposlitve se v programe ali posamezne dejavnosti vključujejo na podlagi zaposlitvenega načrta in akta o vključitvi, v času vključenosti pa jim pripadajo

³ <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacrt-za-okrevanje-in-odpornost/dokumenti/>

⁴ Osebe, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti ali socialnovarstvene prejemke, osebe iz ranljivih skupin na trgu dela in brezposelne osebe, ki še niso bile vključene v noben ukrep APZ.

denarni prejemki in stroški, kot so opredeljeni v Pravilniku o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja (Uradni list RS, št. 20/12, 28/14, 60/15, 82/18, 90/21 in 113/22) in v katalogu APZ.

Znotraj APZ so se v letu 2023 izvajali programi, ki so bili:

- sofinancirani iz evropskega socialnega sklada (v nadaljnjem besedilu: ESS) v okviru Operativnega programa evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: OP EKP 2014–2020), *urejeno z ločenimi pogodbami po programih*, in/ali
- sofinancirani iz ESS+ v okviru Programa evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027 (v nadaljnjem besedilu: PEKP 2021–2027), *urejeno z ločenimi pogodbami po programih*, in/ali
- financirani iz sredstev mehanizma za okrepanje in odpornost, *urejeno z ločeno pogodbo*, in/ali
- v celoti financirani iz proračuna Republike Slovenije, *urejeno s programsko pogodbo o izvajanju in financiranju ukrepov na trgu dela*, in/ali
- financirani iz sredstev sklada za podnebne spremembe (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo), *urejeno z ločeno pogodbo*.

V letu 2023 je bilo v ukrepe APZ vključenih skupno 10.000 brezposelnih oseb, s pomočjo programov APZ pa se je zaposlilo 5.954 brezposelnih oseb.

Preglednica 4: Število vključitev brezposelnih in zaposlenih oseb v ukrepe APZ v letu 2023

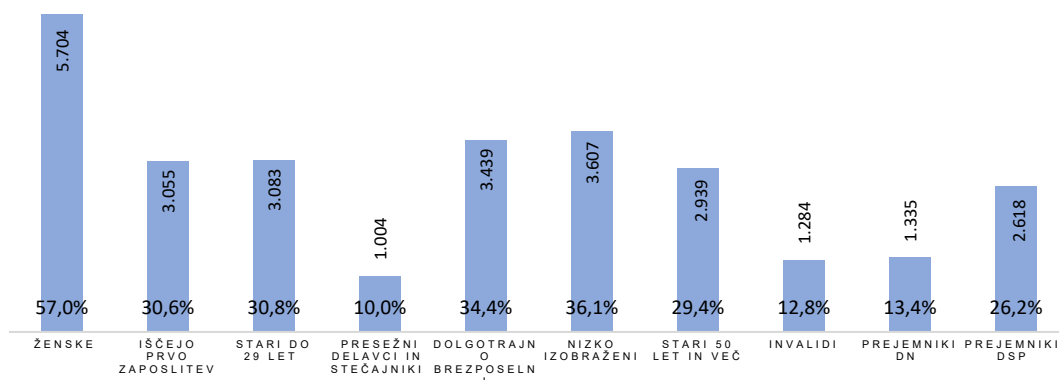
Ukrep APZ	Št. vključitev brezposelnih oseb	Št. zaposlitev brezposelnih oseb
UKREP 1: usposabljanje in izobraževanje	5.497	1.451 ⁵
UKREP 3: spodbude za zaposlovanje	1.621	1.621 ⁶
UKREP 4: kreiranje delovnih mest	2.882	2.882 ⁷
SKUPAJ	10.000	5.954

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

V letu 2023 se je v primerjavi z letom 2022 število vključitev brezposelnih oseb v ukrepe APZ zmanjšalo za 41,4 odstotka. S pomočjo programov APZ se je zaposlilo 5.954 brezposelnih oseb, kar je 31,7 odstotka manj kot v letu 2022 (8.713 zaposlitev). Glavni razlog za manjše število vključitev v primerjavi s preteklim letom je v tem, da se je v drugi polovici leta 2022 končala večina programov, financiranih iz ESS OP EKP 2014–2020, izvajanje novih programov iz finančnega obdobja 2021–2027 pa se v letu 2023 še ni začelo.

Na vključevanje brezposelnih oseb v programe APZ je tudi v letu 2023 pomembno vplivala struktura brezposelnosti, saj je med brezposelnimi zaradi manjšega priliva in večjega zaposlovanja velik delež ranljivih skupin (dolgotrajno brezposelni, nizko izobraženi in starejši), ki so težje zaposljivi in za vključevanje v programe APZ potrebujejo intenzivnejšo obravnavo ter več spodbude. Iz spodnje slike je razvidna struktura vključevanja nekaterih skupin brezposelnih v APZ v letu 2023.

Slika 3: Število in delež vključitev nekaterih skupin brezposelnih oseb v programe APZ v letu 2023

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

⁵ Začasni podatki o prehodih v zaposlitev za vključene v letu 2022.

⁶ Med izhode v zaposlitev ne štejemo oseb, za katere so delodajalci uveljavljali povračilo prispevkov delodajalca.

⁷ V okviru ukrepa 4 se izvajajo tudi učne delavnice, ki se izvajajo kot usposabljanje na delovnem mestu. Izhod v zaposlitev štejemo le subvencijo.

2.2.1. UKREP 1: USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE

Namen ukrepa 1 je povečanje zaposlitvenih možnosti s pridobitvijo višje ravni izobrazbe ali novega znanja in kompetenc za vstop na trg dela in uspešen razvoj kariere. Ukrep je namenjen brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena.

Programi v okviru ukrepa 1 izvajajo delodajalci, izbrani z javnimi povabi zavoda (izvajalci programov usposabljanja na delovnem mestu); izvajalci, vpisani v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja pri Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: MVI) (programi formalnega izobraževanja); ter izvajalci, vpisani v register zunanjih izvajalcev dejavnosti programov APZ, ki ga vodi zavod (programi usposabljanja). Programi za zaposlene izvajajo delodajalci, izbrani na javnih razpisih sklada.

2.2.1.1 Programi neformalnega izobraževanja

Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja (1.1.1.4)

Namen vključitve v lokalne programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja je pridobitev spretnosti, veščin, znanj in kompetenc, ki bodo brezposelnim izboljšale zaposlitvene možnosti. Program pripomore k spodbujanju zaposlovanja brezposelnih oseb. Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja se oblikujejo glede na potrebe lokalnega trga dela. Namen programa je zagotoviti ustrezno usposobljene posameznike za zasedbo prostih delovnih mest. Program je financiran iz proračuna Republike Slovenije.

Po podatkih zavoda je bilo v letu 2023 v program vključenih 3.793 oseb, od tega 2.330 žensk (61,4 odstotka vseh vključenih), 1.041 dolgotrajno brezposelnih (27,5 odstotka), 1.245 starejših od 50 let (32,8 odstotka) in 2.004 oseb brez izobrazbe (52,8 odstotka). Vključenih je bilo tudi 330 invalidnih oseb (8,7 odstotka) in 940 prejemnikov denarne socialne pomoči (24,8 odstotka). V primerjavi z letom 2022, ko je bilo sklenjenih 5.350 pogodb, se je število vključitev znižalo za 29,1 odstotka (1.557 manj sklenjenih pogodb).

Od marca 2023 se za določene programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja izvajajo tudi spletna usposabljanja, ki potekajo na daljavo (prek videokonferenčnega sistema, e-izvedba). V začetni fazi izvajanja programov spletnega usposabljanja sta se od marca do decembra 2023 izvajala dva programa spletnega usposabljanja iz sklopa računalniških programov za pridobitev digitalnih kompetenc, in sicer Excel – napredna raven (e-izvedba) in Obdelava besedil (Word) – napredna raven (e-izvedba). Do konec decembra 2023 je bilo končanih skupaj devet izvedb obeh programov (e-NIU), vključitve v ta dva programa spletnega usposabljanja pa so predstavljale 13,5 odstotka vseh vključitev v programe s področja pridobivanja digitalnih kompetenc (področje informacijske in komunikacijske tehnologije).

Brezposelne osebe so se v letu 2023 vključevale v različne lokalne programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja. Največ oseb, in sicer 903 (23,8 odstotka), je bilo vključenih v program Izpit iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1). Sledita programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik – vstopna raven (A1) s 620 vključitvami (16,4 odstotka) ter Digitalna pismenost (osnove) s 396 vključitvami (10,4 odstotka).

Preglednica 5: Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja, 20 vključitev ali več, 2023

Ime lokalnega programa neformalnega izobraževanja in usposabljanja	2023
0231 Izpit iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1)	903
0231/16 Slovenščina kot drugi in tuji jezik – vstopna raven (A1)	620
0688/1 Digitalna pismenost (osnove)	396
0231/13 Slovenski jezik za tujce, stopnje od I do III	241
0688/2 Digitalna pismenost (napredno)	240
0611/1 Računalniška pismenost za odrasle	222
1032/1 Varnostnik	194
0611/5/E Excel – napredna raven (e-izvedba)	109
1041/1 Usposabljanje in pridobitev voznškega izpita kategorije C	83

0611/11 Excel – osnovni tečaj	80
0231/14 Izpit iz znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika – osnovna raven (A2–B1)	73
0413/1 Podjetniška delavnica (osnove podjetništva, trženje, poslovni načrt)	72
0011/4 Posebni program za etnično skupino Romov: osnovno opismenjevanje za etnično skupino Romov	51
1041/8 Tečaj za voznika viličarja	48
0611/6/E Obdelava besedil (Word) – napredna raven (e-izvedba)	45
1041/6 Usposabljanje za voznika v cestnem prometu (temeljna kvalifikacija) TK	38
0921/1 Socialni oskrbovalec na domu	36
0613/3 Napredni računalniški analitik	28
0411/1 Usposabljanje za knjigovodska dela	25
0231/2 Nemški jezik, ravni A1–C2	23
0715/6 Operater CNC naprav	21

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Po področjih je bilo največ vključitev na področju usvajanja jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo), in sicer 1.867 vključitev (49,2 odstotka), kar gre pripisati predvsem intenzivnemu vključevanju v različne tečaje in izpite iz slovenščine, 1.837 vključitev (48,4 odstotka vseh vključitev ali 98,4 odstotka od vključitev v področje usvajanje jezikov). To gre pripisati zakonskemu pogoju o izkazovanju znanja slovenskega jezika, ki je pogoj za vse tujce, vpisane v evidenco zavoda (8.a člen ZUTD). Nadalje sledi področje interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) s 636 vključitvami (16,8 odstotka) ter področje uporaba računalnika s 478 vključitvami (12,6 odstotka).

Zavod je izvedel 38 spremljanj na kraju samem in pri dveh izvajalcih ugotovil nepravilnosti pri izvajanju programa, ki sta jih izvajalca v roku odpravila.

Med vključenimi osebami v letu 2023 se je zaposlilo 963 oseb, kar pomeni 27,8 odstotka tistih, ki so že zaključili aktivnost. 331 pogodb se v tem obdobju še ni zaključilo (8,7 odstotka vseh pogodb). Izhodi v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku.

Vključevanje brezposelnih oseb v podporne in razvojne programe (1.1.2.2)

Namen programa je izboljšanje zaposlitvenih možnosti, odpravljanja ovir pri iskanju zaposlitve, pridobivanja dodatnih znanj, veščin in spretnosti. Posebnost tega programa je, da so sredstva za njegovo izvajanje izvajalcem zagotovljena iz drugih virov.

Po podatkih zavoda je bilo v letu 2023 v program vključenih 136 oseb, od tega 100 žensk (73,5 odstotka), 62 dolgotrajno brezposelnih (45,6 odstotka), 22 starejših od 50 let (16,8 odstotka), 66 oseb brez izobrazbe (48,5 odstotka), 14 invalidnih oseb (10,3 odstotka) in 76 prejemnikov denarne socialne pomoči (55,9 odstotka).

V primerjavi z enakim obdobjem leta 2022, ko je bilo sklenjenih 163 pogodb, je viden upad vključitev za 16,6 odstotka (27 manj sklenjenih pogodb). Do septembra 2023 ni bilo vključitev v program, saj so se brezposelne osebe vključevale v programe v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi proračuna Republike Slovenije, predvsem v programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja. Ponovno vključevanje brezposelnih oseb se je začelo v oktobru 2023.

Preglednica 6: Vključevanje v podporne in razvojne programe, 2023

Podporni in razvojni programi	2023
Digit Rože – digitalna vključenost romskih žensk in deklet	41
DIGIT 30+	24
Digitalni kreatorji	17
Digitalni koraki 2023 (30+)	14
Program osnovnega digitalnega usposabljanja	13
Delavnica inovativno na pot podjetništva	11
Uspešna integracija Romov v delovno okolje in socialno okolje v občini Brežice	11
Digitalna generacija mladinskih centrov	4

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Med vključenimi v letu 2023 se je zaposlilo 11 oseb, kar pomeni 8,1 odstotka vseh vključenih. V obdobju poročanja ni bilo nezaključenih pogodb. Izhodi v zaposlitve še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku pogodbe.

Projektno učenje mlajših odraslih PUM-O (1.1.2.4.)

Projektno učenje mlajših odraslih (v nadaljnjem besedilu: PUM-O) delno financira Evropska unija iz evropskega socialnega sklada v okviru OP EKP 2014–2020, 9. prednostne osi socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine, prednostne naložbe 9.1 aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanjem zaposljivosti, specifičnega cilja 9.1.2 opolnomočenje ciljnih skupin za približevanje trgu dela.

PUM-O je program neformalnega izobraževanja, namenjen mlajšim odraslim od 15. do dopolnjenega 26. leta starosti, ki imajo status brezposelne osebe ali status iskalca prve zaposlitve, niso vključeni v izobraževanje, se pri izobraževanju ukvarjajo s težavami, ki lahko vodijo v prekinitve šolanja, in niso zaposleni oziroma nimajo zaposlitve. Temeljni namen programa je razvijati potencialne ranljivih mlajših odraslih za uspešno vključevanje v izobraževanje za pridobitev izobrazbe, razvijanje poklicne identitete in tako uspešno vključevanje na trg dela ter uspešno socialno vključitev. V programu se enakovredno uresničujejo naslednji temeljni cilji:

- oblikovanje poklicne identitete, samoiniciativnosti in podjetnosti z namenom približevanja trgu dela,
- razvijanje učljivosti in razvijanje temeljnih zmožnosti, oblikovanje osebne identitete in spodbujanje dejavne udeležbe v družbi.

Program PUM-O je od 1. januarja 2023 do 30. aprila 2023 izvajalo 12 izvajalcev (sedem iz vzhodne kohezijske regije in pet iz zahodne kohezijske regije). Vsi izvajalci so se v skladu s kurikulumom posvečali že utečenim in novim skupinskim projektom, individualnim učnim projektom, poglobljenemu kariernemu svetovanju in interesnim dejavnostim ter promociji projekta.

Po podatkih zavoda je od začetka januarja do konca aprila 2023 sklenil 130 pogodb za vključitev 126 oseb v program. Med novimi vključitvami je bilo 65 žensk (50,0 odstotka), 49 iskalcev prve zaposlitve (37,7 odstotka), šest dolgotrajno brezposelnih (4,6 odstotka), 117 z osnovnošolsko izobrazbo (90,0 odstotka) in 31 prejemnikov denarne socialne pomoči (23,9 odstotka). V letu 2023 se je zaposlilo 25 oseb (19,2 odstotka vseh vključenih).

V letu 2023 je potekala promocija programa PUM-O, ki so jo izvajali tako svetovalci zaposlitve v svetovalnem procesu, koordinatorji na centralni službi z delitvijo promocijskega materiala kot tudi izvajalci programa. Izvajalci se redno pojavljajo in objavljajo na družbenih omrežjih, da tako dosežejo čim širšo javnost, predvsem mlade. Za promocijo med drugim skrbijo tudi s pripravo različnih skupinskih predstavitev programa, dnevi odprtih vrat, z objavami v lokalnih časopisih, radiu, okoljih, kamor mladi zahajajo, s pripravo plakatov o vsebini programa PUM-O, pripravo predstavitvenih zloženek in na svojih spletnih straneh.

Konec aprila 2023 so se vsem izvajalcem iztekle pogodbe in se je zaključilo izvajanje programa PUM-O, financiranega v okviru OP EKP 2014–2020. Program se je zaključil 31. maja 2023.

Projektno učenje mlajših odraslih PUM-O+ (1.1.2.4.)

Projektno učenje mlajših odraslih (v nadaljnjem besedilu: PUM-O+) sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz sredstev evropskega socialnega sklada plus. Operacija se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027, cilja politike 4 »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«, prednostne naloge 7 »Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost« in specifičnega cilja ESO4.8 »Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine«.

PUM-O+ je program neformalnega izobraževanja, katerega ciljna skupina so brezposelne in neaktivne osebe, ki se spoprijemajo z ovirami pri vstopu na trg dela ali pri vključitvi v programe APZ, podrobneje mlajši odrasli v starosti od 15. do dopolnjenega 29. leta, ki niso niti zaposleni niti se ne izobražujejo oziroma jim grozi izpad iz izobraževalnega sistema (t. i. NEET).

Namen operacije je razvijati potencialne oseb iz ciljne skupine za uspešno vključevanje na trg dela, v izobraževanje in družbo na splošno. Z vključitvijo v program bodo osebe pridobile kompetence, ki jih bodo opolnomočile za nadaljevanje izobraževanja za pridobitev izobrazbe ter za vstop na trg dela, kar bo prispevalo k povečevanju njihove zaposljivosti, socialni vključenosti ter doseganju enakih možnosti.

V novem programu je, poleg razširjene ciljne skupine (15–29 let), več poudarka na identificiranju nevidnih NEET, to je mladih, ki niso prijavljeni v evidencah zavoda (takšnih je namreč približno polovica vseh NEET). Okrepitve so predvidene na individualni obravnavi vključenih v program, usposabljanju mentorjev, učinkovitih načinih promocije programa, povezovanju z delodajalci, sodelovanju z vsemi relevantnimi deležniki, komplementarnosti z drugimi projekti in podobno.

Program PUM-O+ je 1. julija 2023 začelo izvajati 12 izvajalcev (sedem iz vzhodne kohezijske regije in pet iz zahodne kohezijske regije). Prve tedne so se izvajalci posvečali predvsem oblikovanju skupin in vzpostavljanju nove dinamike, sicer pa program v skladu s kurikulumom izvajajo v treh izvedbenih oblikah:

- *izbirno projektno delo*: splošnoizobraževalni cilji, cilji razvijanja v programu poudarjenih temeljnih zmožnosti in cilji za oblikovanje poklicne identitete in življenjskega sloga;
- *osebni učni projekti*: splošnoizobraževalni cilji, ki se prepletajo s posebnimi cilji posameznikov pri načrtovanju kariere, oblikovanju poklicne identitete, načrtovanju zaposlitvene poti ter oblikovanju osebnega življenjskega sloga udeleženca;
- *interesne dejavnosti*: vse skupine ciljev, odvisno od izbrane vsebine.

Vsebina programa je zajeta v treh ključnih izobraževalnih modulih, ki se med seboj prepletajo v različnih razmerjih znotraj konkretnih učnih projektov, tako na ravni skupine kot na ravni posameznika:

- modul kariernega načrtovanja in oblikovanja poklicne identitete,
- modul splošne poučenosti,
- modul osebne rasti in oblikovanja trajnostnih življenjskih slogov.

V letu 2023 je potekala promocija programa PUM-O+, ki so jo izvajali zavod in svetovalci zaposlitve v svetovalnem procesu. Koordinatorji na centralni službi zavoda so oblikovali nove plakate, ki so bili natisnjeni ter razposlani na OS in izvajalcem. Izvajalci sami promovirajo program tako osebno kot virtualno; dnevno so prisotni na družbenih omrežjih, da tako dosežejo čim širšo publiko, predvsem mlade. Pripravljajo lasten promocijski material in objave na svojih spletnih straneh. Za promocijo skrbijo tudi s pripravo različnih skupinskih predstavitev programa, dnevi odprtih vrat, objavami v lokalnih časopisih, radiu, prisotnostjo v okoljih, kamor mladi zahajajo, ter sodelovanjem na različnih dogodkih (npr. festivalih, sejnih), kjer dosegajo ciljno publiko in skrbijo za prepoznavnost v lokalnem okolju.

Po podatkih zavoda je od začetka izvajanja programa (od 1. julija 2023) do konca decembra 2023 sklenil 377 pogodb za vključitev 349 oseb v program. Med novimi vključitvami je 191 žensk (50,7 odstotka), 169 iskalcev prve zaposlitve (44,8 odstotka), 57 dolgotrajno brezposelnih (15,1 odstotka), 307 oseb z osnovnošolsko izobrazbo (81,4 odstotka) in 119 prejemnikov denarne socialne pomoči (31,6 odstotka). V obdobju poročanja se je zaposlilo 22 oseb. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku programa.

Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce (1.1.4.6.)

Program je namenjen delovni in socialni vključitvi ter povečanju zaposlitvenih možnosti vključenih. S pridobitvijo in krepitevijo znanj, veščin, kompetenc in spretnosti na konkretnem delovnem mestu vključene osebe realizirajo dostop do dela in zaposlitve in si povečajo konkurenčnost na trgu dela. Program je v celoti financiran iz sredstev proračuna Republike Slovenije.

Ciljna skupina programa so brezposelne osebe, prijavljene v evidenci brezposelnih oseb pri zavodu, ki imajo v skladu z veljavno zakonodajo priznano mednarodno zaščito ali so pridobile začasno zaščito, ali pa so tujci brez delovnih izkušenj in znanja slovenskega jezika s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so dolgotrajno brezposelni in prejemajo denarno socialno pomoč.

Program poteka pod vodstvom mentorja, ki ga določi delodajalec, in ob sodelovanju s strokovnim delavcem zavoda. S pomočjo slovarčka, ki je na delovnem mestu dosegljiv na vidnem mestu, program pripomore tudi k pridobivanju veščin jezikovnega komuniciranja v slovenskem jeziku. Za usposabljanje udeleženca mora mentor opraviti mesečno najmanj 40 ur individualnega mentorstva. Usposabljanje traja šest mesecev.

Zavod je za izvajanje programa na spletni strani objavil Javno povabilo delodajalcem za izvedbo lokalnih programov usposabljanja na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce. Program se je v letu 2023 izvajal celo leto. Z drugo spremembo javnega povabila (20. marec 2024) se je podaljšal skrajni rok za oddajo ponudb na javno povabilo, ki se izteče 31. marca 2025, programi pri izbranih izvajalcih pa se lahko izvajajo najdlje do 31. decembra 2025.

Po podatkih zavoda se je v letu 2023 v program vključilo 16 oseb, med njimi je bilo 12 žensk (75,0 odstotka vseh). Glede na raven izobrazbe je imelo 11 udeležencev (68,8 odstotka) največ osnovnošolsko izobrazbo (1. in 2. raven

izobrazbe), en udeleženec je imel končano srednješolsko izobrazbo (5. raven), še štirje udeleženci pa so imeli končano visokošolsko izobrazbo (7. raven). Glede na starostno strukturo sta bila vključena dva udeleženca stara med 25 in 29 let, sedem udeležencev (43,7 odstotka) je bilo starih med 30 in 39 let, trije udeleženci (18,8 odstotka) so bili stari med 40 in 49 let ter štirje udeleženci (ali 25,0 odstotka) med 50 in 59 let. Ob vključitvi je bilo pet udeležencev (31,3 odstotka) prijavljenih v evidenci brezposelnih od 12 do 23 mesecev.

V obdobju poročanja sta se zaposlili dve osebi. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku programa.

Usposabljam lokalno (1.1.4.7.)

Namen programa je izboljšanje zaposlitvenih možnosti vključenih brezposelnih oseb in povečanje njihove konkurenčnosti na trgu dela ter pridobitev in krepitev sposobnosti, znanj, veščin, kompetenc in spretnosti. Program je v celoti financiran iz sredstev proračuna Republike Slovenije. Ciljna skupina so brezposelne osebe, prijavljene v evidenci brezposelnih oseb na zavodu. Program se izvaja z usposabljanjem na delovnem mestu, pri delodajalcih na konkretnem delovnem mestu. Posamezna usposabljanja prijavi nosilec projekta – delodajalec. V času izvajanja delodajalec zagotavlja ustrezno strokovno vodstvo.

Usposabljanje traja tri mesece. Izjemoma traja dva meseca, če tako na podlagi prejete ponudbe delodajalca odloči zavod. Mentorstvo mora biti opravljeno kakovostno in v predpisanem obsegu, najmanj 90 ur pri trimesečnem ali najmanj 60 ur pri dvomesečnem usposabljanju.

Javno povabilo delodajalcem za izvedbo lokalnih programov usposabljanja na delovnem mestu »Usposabljam.se 2020–2023« se je zaradi porabe razpoložljivih sredstev predčasno zaprlo 17. februarja 2023, zbiranje ponudb pa je bilo ustavljeno že 10. januarja 2023.

Po podatkih zavoda se je v letu 2023 v program vključilo 287 brezposelnih oseb, vse vključitve so bile realizirane v prvih treh mesecih leta 2023. Med vključenimi je bilo 194 žensk (67,5 odstotka), 49 oseb (17,0 odstotka) je imelo končano največ osnovnošolsko izobrazbo (1. in 2. raven), 73 oseb je bilo dolgotrajno brezposelnih (25,4 odstotka), 31 oseb (10,8 odstotka) je bilo prejemnikov denarnega nadomestila in 72 oseb (25,1 odstotka) je bilo prejemnikov denarne socialne pomoči. Med vključenimi je bilo tudi 12 invalidov (4,2 odstotka).

V letu 2023 se je med vsemi vključenimi zaposlilo 224 oseb ali 78,0 odstotka vseh. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku programa.

Delovni preizkus (1.1.5.3.)

Namen programa je omogočiti brezposelnim, da pred zaposlitvijo oziroma pred odločitvijo o nadaljnjih korakih pri izdelavi zaposlitvenega načrta na delovnem mestu preizkusijo svoja znanja, veščine, kompetence in/ali spretnosti. Delodajalci lahko z delovnim preizkusom prihodnjega sodelavca oziroma sodelavko pred sklenitvijo delovnega razmerja preizkusijo in spoznajo. Program je v celoti financiran iz sredstev proračuna Republike Slovenije.

Delovni preizkus se izvaja pri delodajalcih na konkretnem delovnem mestu v skladu s sprejeto ponudbo, v kateri delodajalec opredeli program izvajanja delovnega preizkusa. Delodajalec mora osebi zagotoviti mentorja v predpisanem minimalnem obsegu 20 ur. Delovni preizkus traja najmanj 100 ur in največ en mesec. Delovni preizkus je lahko daljši od enega meseca v primeru vključitve invalida ali osebe z odločbo za delo s krajšim delovnim časom od polnega. V delovni preizkus se vključujejo brezposelne osebe, ki so prijavljene v evidenci brezposelnih in je zanje ugotovljena smiselnost vključitve.

Delodajalci so lahko oddali ponudbe na Javno povabilo delodajalcem za izvedbo lokalnih programov delovnega preizkusa 2020-2023, in sicer na podlagi pete spremembe tega povabila, ki je bila na spletni strani zavoda objavljena 9. junija 2022. Zaradi razdelitve razpoložljivih sredstev je bilo javno povabilo 17. februarja 2023 predčasno zaprto, zbiranje ponudb pa je bilo ustavljeno že 10. januarja 2023. Zadnji delovni preizkus se je zaključil aprila 2023.

Po podatkih zavoda se je v letu 2023 v program vključilo 38 brezposelnih oseb, med njimi je bilo 20 žensk (52,6 odstotka), 14 oseb, starih do 29 let (36,8 odstotka), devet dolgotrajno brezposelnih (23,7 odstotka) in osem oseb z osnovnošolsko izobrazbo (21,1 odstotka). Vključenih je bilo tudi šest prejemnikov denarnega nadomestila kot tudi prejemnikov denarne socialne pomoči in invalidov, kar v vseh primerih znaša 15,8 odstotka.

Če gledamo izvedbo programa v vseh treh letih od 2020 do 2023, se je največ brezposelnih preizkusilo na delovnih mestih prodajalec, delavec za preprosta dela, administrator, natak, skladiščnik, monter, čistilec prostorov, frizer, pomočnik vzgojitelja, telefonist, kuhar in kuhinjski pomočnik. Našteta so delovna mesta z 10 ali več vključitvami.

Med vključenimi v delovni preizkus v letu 2023 se je zaposlilo 36 oseb ali 94,7 odstotka vseh, ki so program zaključili. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku programa.

Delovni preizkus 2023/2024 (1.1.5.4.)

Program Delovni preizkus 2023/2024 je enak kot predhodno opisani program Delovni preizkus (1.1.5.3). Izvajati se je začel jeseni 2023 z objavo Javnega povabila delodajalcem za izvedbo lokalnih programov delovnega preizkusa 2023/2024. Povabilo je za oddajo ponudb odprto do najdlje 30. junija 2024, programi pa se pri izbranih izvajalcih lahko izvajajo do 31. decembra 2024.

V program se vključujejo brezposelne osebe, ki so prijavljene v evidenci brezposelnih, in je zanje ugotovljena smiselnost vključitve. V letu 2023 se je v Delovni preizkus 2023/2024 vključilo 65 brezposelnih oseb, med njimi je bilo 46 žensk (70,8 odstotka), 14 iskalcev prve zaposlitve (21,5 odstotka), 13 trajno presežnih delavcev in stečajnikov (20,0 odstotka), devet dolgotrajno brezposelnih oseb (13,9 odstotka) ter sedem invalidov (10,8 odstotka). Vključenih je bilo tudi 12 prejemnikov denarnega nadomestila (18,5 odstotka) in 21 prejemnikov denarne socialne pomoči (32,3 odstotka).

V letu 2023 sta se zaposlili dve osebi (3,1 odstotka vseh vključenih). Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku programa.

Programi formalnega izobraževanja (1.2.1.1.)

Programi formalnega izobraževanja izvajajo šole, ki so vpisane v register izvajalcev pri MVI, financirajo pa se iz proračuna Republike Slovenije. Udeleženci po uspešno končanem programu pridobijo javnoveljavno formalno izobrazbo.

V okviru formalnega izobraževanja se lahko brezposelne osebe vključijo v:

- osnovno šolo za odrasle,
- zaključne letnike oziroma zaključne obveznosti srednjega poklicnega ali srednjega strokovnega izobraževanja na deficitarnih področjih,
- vse zaključne letnike srednjega izobraževanja ne glede na smer,
- priprave in opravljanje zaključnega izpita/poklicne ali splošne mature,
- zaključne letnike nižjega poklicnega izobraževanja,
- nižje poklicno izobraževanje ali srednje poklicno in srednje strokovno izobraževanje za pridobitev izobrazbe za deficitarni poklic (izobraževanje pomeni prekvalifikacijo na isti ali višji izobrazbeni in kvalifikacijski ravni in lahko traja največ dve leti).

Po podatkih zavoda je bilo v letu 2023 v programe formalnega izobraževanja skupaj vključenih 363 oseb, med njimi je bilo 161 žensk (44,4 odstotka), 149 dolgotrajno brezposelnih oseb (41,1 odstotka), 257 prejemnikov denarne socialne pomoči (70,8 odstotka) in tri invalidne osebe.

V primerjavi z enakim obdobjem leta 2022, ko je bilo sklenjenih 443 pogodb, je viden upad vključitev za 18,1 odstotka oziroma je bilo v poročanem obdobju sklenjenih 80 pogodb manj. Največ vključitev, 305 (84,0 odstotka), je bilo v programu osnovna šola za odrasle, preostalih 58 vključitev (15,9 odstotka) pa so vključitve v srednješolsko izobraževanje.

Preglednica 7: Vključitev brezposelnih oseb v srednješolsko izobraževanje z dvema vključitvama ali več, 2023

Ime programa	2023
Osnovna šola za odrasle	305
Bolničar/bolničar negovalec	9
Ekonomski tehnik	6
Zdravstvena nega	6
Predšolska vzgoja	4
Elektrotehnik	3
Trgovec	3
Gastronomske in hotelirske storitve	3
Strojni tehnik	3

Zdravstveni tehnik	2
Živilsko prehranski tehnik	2
Elektrikar/elektronik	2

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

V letu 2023 je zavod izvedel devet spremljanj na kraju samem, nepravilnosti niso bile ugotovljene. Od vključenih v letu 2023 se je zaposlilo 15 oseb, kar je 25,0 odstotka tistih, ki so že zaključili program. 303 pogodbe se v tem obdobju še niso zaključile (83,5 odstotka). Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku programa.

2.2.2. UKREP 3: SPODBUDE ZA ZAPOSLOVANJE

Ukrep je namenjen povečanju zaposlitvenih možnosti ranljivih skupin brezposelnih oseb in se večinoma izvaja v obliki subvencij za zaposlitev delodajalcem. V ukrep se poleg ciljnih skupin, določenih v posameznem programu, lahko vključujejo tudi iskalci zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena.

2.2.2.1. Subvencije za zaposlitev

Spodbujanje zaposlovanja – Zaposli.me (3.1.1.9)

Program je bil sofinanciran s sredstvi ESS v okviru OP EKP 2014–2020, in sicer iz 8. prednostne osi spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile, prednostne naložbe 8.1 dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih pobud za zaposlovanje, in s spodbujanjem mobilnosti delavcev, ter specifičnega cilja 8.1.1 povečanje zaposlenosti brezposelnih, še posebej starejših od 50 let, dolgotrajno brezposelnih in tistih z izobrazbo pod ISCED 3.

Namen programa je bil spodbujanje zaposlovanja brezposelnih oseb iz ciljne skupine javnega povabila. V letu 2023 se je v okviru programa izvajalo le izplačevanje mesečnih subvencij delodajalcem, vključevanja brezposelnih oseb ni bilo. Izplačevanje mesečnih subvencij je potekalo do vključno oktobra 2023. Zavod je javno povabilo zaradi razdelitve razpoložljivih sredstev za vključitev brezposelnih oseb s stalnim prebivališčem v zahodni kohezijski regiji zaprl 3. avgusta 2021. Dne 31. maja 2022 pa je dokončno zaprl javno povabilo tudi za vključitev brezposelnih oseb s stalnim prebivališčem v vzhodni kohezijski regiji, saj je bil ta datum tudi skrajni rok za predložitev ponudb.

Skupno število vseh predvidenih vključitev brezposelnih oseb za celotno obdobje izvajanja programa (tj. od 2016 do konca leta 2022) je bilo doseženo oziroma preseženo. V celotnem obdobju izvajanja operacije je bila z 21.386 osebami sklenjena pogodba o vključitvi v program, kar pomeni 100,9-odstotno realizacijo (načrt 21.187) vključitev brezposelnih oseb. Od tega je bilo vključenih 11.985 oseb s stalnim prebivališčem v vzhodni kohezijski regiji in 9.401 oseba s stalnim prebivališčem v zahodni kohezijski regiji.

Zavod je pri delodajalcih, izvajalcih projekta, v okviru programa Zaposli.me v letu 2023 opravil 63 spremljanj na kraju samem. Pri tem večjih nepravilnosti ni bilo, ugotovljene pomanjkljivosti pa so delodajalci v večini v dogovorjenem roku odpravili.

Zelena delovna mesta (3.1.2.3.)

Namen programa Zelena delovna mesta je spodbujanje delodajalcev k zaposlovanju brezposelnih oseb iz ciljne skupine na zelenih delovnih mestih za nedoločen čas. S tem se prispeva k njihovi delovni in socialni aktivaciji ter zmanjševanju neskladja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela. Delodajalci bodo za njihovo zaposlitev prejeli subvencijo, si zagotovili delovno silo in povečali konkurenčnost.

Zavod je 19. avgusta 2022 objavil javno povabilo delodajalcem za izvedbo programa Zelena delovna mesta. Glede na veliko število ponudb je 6. januarja 2023 začasno ustavil zbiranje ponudb, ker je razdelil vsa sredstva, ki so bila predvidena za leto 2023. S prerazporeditvijo sredstev iz leta 2024 in 2025 je zavod 30. januarja 2023 znova začel zbirati ponudbe. Zaradi razdelitve vseh razpoložljivih sredstev v okviru javnega povabila se je zbiranje ponudb zaključilo 9. oktobra 2023. Program financira Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.

Zelena delovna mesta so pomemben vidik trajnostnega razvoja, saj lahko prispevajo k ciljem na področju podnebnih sprememb, ohranjanja narave in okolja ter posredno k aktivaciji brezposelnih oseb. Z javnim povabilom je zavod želel povečati ozaveščenost vseh deležnikov in doseči sinergijske učinke z drugimi ukrepi na področju trajnostnega

razvoja. Cilj javnega povabila je bil omogočiti zaposlitev za nedoločen čas na zelenih delovnih mestih okvirno 300 brezposelnim osebam.

Upravičeni strošek izvedbe programa je mesečna subvencija za zaposlitev brezposelne osebe, ki se zaposli za nedoločen čas za polni delovni čas 40 ur na teden. Delodajalcu se mesečna subvencija za zaposlitev izplača v 12 enakih zneskih v višini 680,00 evra za vsak poln mesec zaposlitve osebe. Sorazmerno manj se izplača v primeru zaposlitve invalida, ki lahko opravlja delo le krajši delovni čas, vendar ne krajši od 20 ur na teden.

Po podatkih zavoda je ta v letu 2023 s strani delodajalcev prejel 558 ponudb za zaposlovanje oseb s subvencijo, od katerih je bilo 215 sprejetih (38,5 odstotka), 322 nesprejetih (57,7 odstotka), od 21 ponudb pa so delodajalci odstopili. V obdobju poročanja je bilo sklenjenih 190 pogodb z delodajalci.

V letu 2023 je zavod z brezposelnimi osebami sklenil 234 pogodb o vključitvi v program, med vključenimi osebami prevladujejo moški (67,9 odstotka), vključilo se je 75 žensk (32,1 odstotka). Vključilo se je tudi 40 dolgotrajno brezposelnih (17,1 odstotka), 42 oseb, starih 50 let ali več (17,9 odstotka), 56 iskalcev prve zaposlitve (23,9 odstotka), 11 invalidnih oseb (4,7 odstotka), 45 prejemnikov denarnega nadomestila (19,2 odstotka) in 24 prejemnikov denarne socialne pomoči (10,3 odstotka).

Največ oseb se je zaposlilo v poklicih vodja projektov v digitalnem marketingu, obdelovalci lesa in vodja projektov v gradbeništvu, sledijo arhitekt, elektroinstalater in mizar. Največ se je zaposlovalo v dejavnosti drugo podjetniško in poslovno svetovanje, drugo tehnično projektiranje in svetovanje, inštaliranje vodovodnih, plinskih in ogrevalnih napeljav ter arhitekturno projektiranje.

Hitrejši vstop mladih na trg dela (3.1.2.4.)

Program financira EU v okviru instrumenta Next Generation EU, Načrta za okrevanje in odpornost Republike Slovenije, ukrepa hitrejši vstop mladih na trg dela (C3K3). Namen programa je hitrejši prehod mladih brezposelnih oseb na trg dela, pridobitev delovnih izkušenj in kompetenc ob pomoči izkušenega mentorja z zaposlitvijo za nedoločen čas pri izbranih delodajalcih. Program prispeva tudi k zmanjšanju neskladja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela ter k povečanju socialne varnosti mladih. Cilj programa je v obdobju 2022–2024 zaposliti 4.000 brezposelnih mladih za nedoločen čas.

Program se izvaja na podlagi javnega povabila, ki ga je zavod objavil julija 2022 (zaprt 31. januarja 2023), in javnega povabila, objavljenega 1. februarja 2023.

Ciljna skupina so bili brezposelni mladi, stari do vključno 25 let, od 26. oktobra 2023 pa zavod vključuje mlade, ki so stari do vključno 29 let. Prednost imajo osebe, ki:

- v zadnjih dveh letih še niso bile vključene v noben program APZ,
- se spoprijemajo s socialnimi in zdravstvenimi ovirami,
- so dlje časa prijavljene v evidenci brezposelnih oseb.

Subvencija za zaposlitev za polni delovni čas znaša od 5.400 evrov do 8.820 evrov (tj. 300 evrov do 490 evrov mesečno) in se izplačuje mesečno največ 18 mesecev. Višina je odvisna od trajanja brezposelnosti, izobrazbe in vključitve v dodatno pokojninsko zavarovanje. Subvencija je višja, če je oseba dolgotrajno brezposelna, je dosegla največ osnovnošolsko izobrazbo ali jo delodajalec vključi v kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Sorazmerno nižjo subvencijo prejme delodajalec za zaposlitev osebe, ki v skladu z ustrezno odločbo lahko opravlja delo le krajši delovni čas. Mesečna subvencija se zviša za 70 evrov, če delodajalec osebo ob zaposlitvi vključi v kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

V času zaposlitve mora delodajalec vključeni osebi zagotoviti izkušenega mentorja (vsaj tri leta delovnih izkušenj). Vključene osebe in njihovi mentorji se morajo v času subvencionirane zaposlitve usposablјati ali izobraževati v trajanju vsaj 30 šolskih ur pri zunanjih izvajalcih, registriranih za dejavnost izobraževanja, z namenom pridobitve dodatnih kompetenc, zaželeno je pridobivanje digitalnih kompetenc.

Po podatkih zavoda se je v letu 2023 v program vključilo 1.058 mladih, kar je 26,5 odstotka načrta za celotni program v obdobju 2022–2024 (4.000 mladih). Med vsemi vključenimi v letu 2023, tj. 1.058, stari do vključno 29 let, je bilo:

- 1.037 oseb, starih do 25 let (98,0 odstotka),
- 810 mladih, brezposelnih do štiri mesece (76,6 odstotka),
- 809 iskalcev prve zaposlitve (76,4 odstotka),
- 747 mladih, brezposelnih do dva meseca (70,6 odstotka),
- 685 mladih iz kohezijske regije vzhodna Slovenija (64,7 odstotka),
- 357 žensk (33,7 odstotka),
- 138 z največ osnovnošolsko izobrazbo (13,0 odstotka),

- 76 prejemnikov denarne socialne pomoči (7,2 odstotka),
- 49 prejemnikov denarnega nadomestila (4,6 odstotka),
- 48 ali 4,5 odstotka dolgotrajno brezposelnih mladih (vsaj 12 mesecev),

Od začetka vključevanja, tj. od avgusta 2022 do konca decembra 2023, je bilo vključenih 1.649 mladih ali 41,2 odstotka načrta za celotni program. Več vključitev je v zadnjem četrtletju posameznega leta, ko se vključujejo mladi, ki jim je konec septembra potekel status dijaka oziroma študenta. Med vsemi vključenimi (se) je:

- 833 oseb (50,5 odstotka) vključilo v vsaj eno uro usposabljanja ali izobraževanja,
- približno 70 odstotkov oseb (in njihovih mentorjev) izvedlo usposabljanje v trajanju vsaj 30 šolskih ur v prvih šestih mesecih zaposlitve in s tem izpolnilo pogodbeno zavezo glede usposabljanja. Med njimi jih je 47 odstotkov opravilo vsaj eno uro usposabljanj iz digitalnih vsebin,
- 65 oseb (3,9 odstotka) vključilo v kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- 195 (11,8 odstotka) prekinitev delovnega razmerja. Ker se število brezposelnih mladih zmanjšuje, se sklepa, da so zaposlitev našli pri drugem delodajalcu.

Brezposelnost mladih, starih do vključno 29 let, se je v letu 2023 znižala na 9.852 (december 2023). Ob pripravi programa je bilo brezposelnih iz te ciljne skupine 12.749 oseb (junij 2021). Navedeno pripisujemo ugodnemu stanju na trgu dela in tudi izvajanju programa. Kljub temu v evidenci brezposelnih ostaja veliko mladih, ki se spoprijemajo z večjimi ovirami ob vstopu na trg dela. Kar 47 odstotkov brezposelnih mladih je prejemnikov denarne socialne pomoči, 41 odstotkov jih ima največ osnovnošolsko izobrazbo, 25 odstotkov pa je dolgotrajno brezposelnih. Vsi navedeni spadajo v ciljno skupino, a (kljub višji subvenciji) se delodajalci za njihovo zaposlitev poredko odločijo.

Zavod vključitve dnevno spremlja z izmenjavo podatkov z Zavodom za zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: ZZZS), izplačila subvencij temeljijo na ustrezni pogodbi o zaposlitvi in nastalem strošku iz naslova plače za določen mesec. Zavod spremlja zaposlitve tudi z obiski na delovnem mestu pri delodajalcih. Prednostno spremlja delodajalce, ki v šestih mesecih niso zagotovili ustreznih usposabljanj in jim je zavod skladno s pogodbo zadržal izplačila subvencij. V letu 2023 je bilo izvedenih 129 obiskov.

Zavod je za spodbujanje vključevanja mladih izvajal intenzivno promocijo programa, še posebej po svetovalcih zaposlitve, ki obravnavajo mlade brezposelne osebe, in v pisarnah za delodajalce, ki imajo stik z delodajalci, z namenom, da še več delodajalcev povabi k sodelovanju v programu. Zavod je program intenzivno promoviral tudi po medijih (npr. radijske objave), na socialnih omrežjih, sejnih ipd. MDDSZ je v obdobju poročanja na javnem naročilu izbralo zunanjšega izvajalca, ki izvaja promocijsko kampanjo »Jamstvo za mlade – most do zaposlitve«. Izvajajo se dejavnosti za ozaveščanje javnosti, promocijske dejavnosti za delodajalce in mlade, ki zajemajo širši vidik zaposlovanja mladih.

Vključevanje v program je predvideno do konca leta 2024.

Priložnost zame (3.1.2.5.)

Namen programa Priložnost zame je spodbujanje prehoda dolgotrajno brezposelnih oseb v zaposlitev, izboljšanje njihovih zaposlitvenih možnosti ter pridobitev dodatnih znanj, spretnosti in kompetenc, po drugi strani pa tudi motiviranje delodajalcev za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih oseb. Program se izvaja z namenom spodbujanja zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb iz ciljne skupine s pomočjo subvencije za zaposlitev z vključenim mentorstvom in sočasnim izobraževanjem oziroma usposabljanjem udeležencev. Zaposlitev mora biti realizirana za vsaj 12 mesecev neprekinjeno ali za nedoločen čas, in sicer s polnim delovnim časom, praviloma 40 ur tedensko, v primeru odločbe, ki jo osebi izda pristojni organ, pa tudi s krajšim delovnim časom od polnega. Ciljna skupina programa Priložnost zame so osebe, ki so v evidenci brezposelnih oseb neprekinjeno prijavljene 24 mesecev ali več. Zavod bo pri vključevanju oseb iz ciljne skupine ob upoštevanju poklica, izobrazbe, delovnih izkušenj in osebnih kompetenc kandidatov dajal prednost osebam, starejšim od 50 let, in osebam, ki so prejemnice denarne socialne pomoči.

Zavod je 3. marca 2023 na spletni strani objavil javno povabilo za izvedbo programa Priložnost zame. Cilj javnega povabila je omogočiti zaposlitev okvirno 420 brezposelnim osebam za določen čas vsaj 12 mesecev ali za nedoločen čas s sočasno vključitvijo v različne oblike izobraževanja oziroma usposabljanja. Pri tem je zaželena pridobitev znanj s področij trajnostnega razvoja družbe oziroma zelenega gospodarstva, pravic in obveznosti delavcev v delovnem razmerju, digitalnih kompetenc ter drugih vsebin, potrebnih za uspešno opravljanje dela. Upravičeni strošek za zaposlitev osebe iz ciljne skupine je mesečna subvencija, ki se delodajalcu izplačuje 12 mesecev v enakih mesečnih zneskih za vsak poln mesec zaposlitve osebe v višini 700 evrov mesečno (tj. 8.400 evrov za 12 mesecev) oziroma sorazmerno manj v primeru zaposlitve osebe s krajšim delovnim časom od polnega. V obdobju prvih štirih mesecev subvencionirane zaposlitve mora delodajalec vključeni osebi zagotoviti:

- usposabljanje oziroma izobraževanje (interno in/ali zunanje) v skupnem trajanju vsaj 20 pedagoških ur ter

- ustreznega mentorja, ki bo osebi nudil pomoč in jo uvajal v samostojno delo na konkretnem delovnem mestu, s čimer se spodbujajo medsebojno sodelovanje, razvoj kompetenc ter prenos obstoječega znanja in veščin.

Sredstva za izvedbo programa Priložnost zame so bila v celoti zagotovljena iz proračuna Republike Slovenije. Javno povabilo za izvedbo programa je bilo odprto do 31. julija 2023. Po podatkih zavoda se je v letu 2023 v program vključilo 329 brezposelnih, kar pomeni 78,3-odstotno realizacijo glede na načrtovanih 420 vključitev. Izmed vseh vključenih v program je bilo obdobje njihove brezposelnosti pred vključitvijo v program različno dolgo:

- 163 oseb (48,9 odstotka) je bilo ob zaposlitvi v evidenci brezposelnih od 24 do vključno 35 mesecev,
- 112 oseb (34,0 odstotka) je bilo pred vključitvijo v program brezposelnih od tri do štiri leta,
- 37 oseb (11,3 odstotka) je bilo brezposelnih od pet do sedem let in
- 17 oseb (5,2 odstotka) je bilo brezposelnih osem let in več.

Med vključenimi osebami je bilo 162 žensk (49,2 odstotka), 170 oseb starejših od 50 let (51,7 odstotka), med njimi je kar 77 udeležencev že dopolnilo 60. leto starosti, 27 oseb se je v program vključilo pred dopolnjenim 29. letom (8,2 odstotka) in 48 oseb je imelo nižjo izobrazbo (14,6 odstotka). Vključenih je bilo tudi 39 invalidov (11,9 odstotka), 22 prejemnikov denarnega nadomestila (6,7 odstotka) in 87 prejemnikov denarne socialne pomoči (26,4 odstotka).

Delodajalec mora vključenim osebam v obdobju prvih štirih mesecev zaposlitve zagotoviti notranje ali zunanje izobraževanje oziroma usposabljanje. V letu 2023 obveznost večine delodajalcev po izpolnitvi tega dela pogodbe še ni potekla. Iz že prejetih poročil delodajalcev pa izhaja, da so bile novozaposlene osebe doslej deležne izobraževanj oziroma usposabljanj predvsem s področij digitalnih vsebin, strokovnih vsebin in iz splošnih vsebin.

V letu 2023 je zavod pri izvajalcih programa opravil 21 obiskov na kraju samem. V štirih primerih so bile ugotovljene nepravilnosti, ki pa so bile v nadaljevanju tudi odpravljene.

2.2.3. UKREP 4: KREIRANJE DELOVNIH MEST

Ukrep je namenjen spodbujanju delovne in socialne vključenosti ter izboljšanju usposobljenosti in delovnih veščin ranljivih skupin brezposelnih oseb. Izvaja se kot subvencioniranje začasnih zaposlitev, ki je lahko povezano z usposabljanjem. Izvaja se zlasti pri neprofitnih delodajalcih ali v javnem sektorju.

2.2.3.1. Spodbujanje delovne in socialne vključenosti

Javna dela (4.1.1.1.)

Javna dela se kot poseben program APZ izvajajo v okviru ukrepa kreiranja delovnih mest. Javna dela so namenjena aktiviranju brezposelnih oseb, ki so več kot eno leto neprekinjeno prijavljene v evidenci brezposelnih oseb, njihovi socialni vključenosti, ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti ter spodbujanju razvoja novih delovnih mest. Javna dela se izvajajo na podlagi določb 49., 50., 50.a, 51., 52., 53. in 116. člena ZUTD.

Javno povabilo za izbor programov javnih del za leto 2023 je bilo objavljeno 25. oktobra 2022 in spremenjeno 6. januarja, 17. januarja in 21. aprila 2023. S spremembami povabil se je povečalo okvirno višino sredstev, ki so na voljo na javnem povabilu. Zavod je javno povabilo zaradi razdelitve razpoložljivih sredstev zaprl 20. januarja 2023 za vse OS, razen OS Sevnica. Javno povabilo se je izteklo 28. aprila 2023.

Na javnem povabilu so lahko kandidirali le izvajalci, ki so imeli s pogodbo o zaposlitvi najmanj tri mesece pred oddajo ponudbe zaposleno vsaj eno osebo, ki je bila na tej podlagi obvezno zavarovana za najmanj polovico polnega delovnega časa.

Zavod je na javnem povabilu izbiral dva sklopa programov javnih del v splošno družbeno korist:

- s področja socialnega varstva (5. točka Kataloga programov javnih del; v nadaljnjem besedilu: katalog),
- z drugih področij: kmetijstvo (1. točka kataloga), vzgoja in izobraževanje, šport (2. točka kataloga), okolje in prostor (3. točka kataloga), kultura (4. točka kataloga) ter drugi programi javnih del (6. točka kataloga).

V programe javnih del se lahko vključujejo dolgotrajno brezposelni, ki jih napoti zavod. Kot dolgotrajno brezposelne osebe štejejo tudi osebe, ki so bile pred in po nastopu začasne nezaposljivosti, prijavljene v evidenci brezposelnih oseb 12 mesecev ali več. Zavod v izbrane programe javnih del s področja socialnega varstva napotuje dolgotrajno

brezposelne osebe, med njimi tudi prejemnike denarnega nadomestila, ki se odločijo za vključitev v program javnega dela v času trajanja pravice do denarnega nadomestila. V programe javnih del v splošno družbeno korist s preostalih področij kataloga (1, 2, 3, 4 in 6) se prednostno vključujejo dolgotrajno brezposelne osebe, ki so prejemniki denarne socialne pomoči. Prednost pri vključitvi imajo dolgotrajno brezposelne osebe, ki so več kot dve leti neprekinjeno prijavljene v evidenci brezposelnih oseb in v tem času niso bile vključene v noben program APZ.

Dolgotrajno brezposelna oseba je bila lahko vključena v javna dela največ eno leto, zaradi stanja na trgu dela pa se je lahko ponovno vključila, vendar pri istem izvajalcu javnih del najdlje še za eno leto.

Za ponovno vključitev v program se šteje vključitev, ki se opravi pred iztekom šestih mesecev od izteka zadnje vključitve v javna dela.

- a) Ciljne skupine brezposelnih oseb, ki so se lahko ponovno vključile v javna dela za obdobje do enega leta, so:
- brezposelne osebe, ki še niso bile vključene v javna dela eno leto, za razliko časa do enoletne vključitve, če so bile ob vključitvi v letu 2022 ali letu 2023 v evidenci zavoda neprekinjeno prijavljene več kot eno leto oziroma so bile pred in po nastopu začasne nezaposljivosti prijavljene v evidenci brezposelnih oseb 12 mesecev ali več.
- b) Ciljne skupine brezposelnih oseb, ki so se lahko ponovno vključile v javna dela za obdobje enega leta, so:
- brezposelni invalidi,
  - brezposelni Romi,
  - brezposelne osebe, starejše od 58 let,
  - brezposelne osebe s I. ali II. ravno strokovne izobrazbe, starejše od 50 let,
  - brezposelne osebe iz ranljivih skupin z več omejitvami hkrati za lažjo vključitev na trg dela (socialna, zdravstvena oviranost, osebne okoliščine, starost ipd.).

Vse brezposelne osebe iz naštetih ciljnih skupin pod točko b so se lahko ponovno vključile, če so bile ob prvi vključitvi v letu 2021 ali 2022 v evidenci zavoda neprekinjeno prijavljene več kot eno leto in če so imele lastnost, na primer invalidnost, starost 58 let itd., že ob prvi vključitvi.

Skupno trajanje vključitve pri istem izvajalcu ne sme preseči 24 mesecev. Po tem javnem povabilu je bila lahko oseba vključena v javna dela najdlje do 31. decembra 2023.

V letu 2023 je zavod v okviru javnega povabila obravnaval 1.602 ponudbi, izbranih je bilo 1.393 ponudb za izvajanje programov javnih del (od tega 515 na področju socialnovarstvenih programov in 878 na preostalih področjih kataloga), 128 ponudb ni bilo izbranih, od 63 so ponudniki odstopili. Poleg ponudb, izbranih na javnem povabilu, so občine v skladu s 50. členom ZUTD izbrale sedem programov javnih del, ki jih bodo v celoti financirale. V te programe je bilo lahko vključenih osem dolgotrajno brezposelnih oseb.

Po podatkih zavoda je bilo s 768 izvajalci sklenjenih 1.384 pogodb, na podlagi katerih je bilo v izbrane programe javnih del vključena skupaj 2.801 brezposelna oseba, med njimi 1.837 žensk (65,6 odstotka), 820 invalidnih oseb (29,3 odstotka), 162 prejemnikov denarnega nadomestila (5,8 odstotka), 787 prejemnikov denarne socialne pomoči (28,1 odstotka), 1.305 starejših od 50 let (46,6 odstotka) ter 196 iskalcev prve zaposlitve (7 odstotkov). Glede na raven izobrazbe se je v program vključilo največ udeležencev s 5. ravno izobrazbe (1.036 oseb ali 37 odstotkov vseh). Skoraj polovico udeležencev programa (tj. 1.305 vključenih ali 46,6 odstotka vseh) je bilo ob vključitvi starejših od 50 let, med njimi kar 357 oseb, starejših od 60 let.

Struktura udeležencev v primerjavi z letom 2022 kaže na nekoliko večji delež žensk, ki znaša 65,6 odstotka (v letu 2022 je znašal 60,8 odstotka). Večji je tudi delež starejših od 50 let in delež prejemnikov denarnega nadomestila ter denarne socialne pomoči.

V letu 2023 je bilo opravljenih 153 spremljanj programov pri izvajalcih javnih del, izmed katerih je bilo 30 obiskov izvedenih na podlagi predhodno zaznanega suma nepravilnosti. V skladu s pristojnostjo zavoda je bilo 42 izvajalcev na kraju samem opozorjenih na odstopanja od pogodbe, nepravilnosti so bile v dogovorjenem roku odpravljene.

Javna dela za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov (4.1.1.3.)

Javna dela za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov so namenjena pomoči občinam, prizadetim zaradi poplav in zemeljskih plazov, ki so Slovenijo doleteli avgusta 2023. Seznam 34 občin, ki nastopajo v vlogi naročnikov programa v javnem interesu in v katerih se program izvaja, je sestavni del javnega povabila za izvedbo programa, objavljenega 11. septembra 2023. Program se izvaja na način aktiviranja brezposelnih oseb za izvajanje pomoči pri odpravi posledic naravnih nesreč, njihovi socialni vključenosti, ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti

ter spodbujanju razvoja novih delovnih mest. Izvedba javnih del temelji na določbah 33. in 34. člena ZIUOPZP ter veljavnega kataloga APZ. V skladu z namenom oziroma predmetom javnega povabila se lahko v tem programu opravljajo le tista opravila, ki pomenijo pomoč občinam pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov 2023 ter izhajajo iz veljavnega kataloga programov javnih del za leto 2023, opredeljenih v okviru naslednjih programov javnih del:

- ohranjanje in varovanje kulturne krajine, gozdov, obnova vasi,
- varstvo okolja ohranjanje narave, upravljanje voda in spodbujanje trajnostnega prostorskega razvoja,
- urejanje in vzdrževanje javnih površin ter občinskih cest,
- pomoč starejšim in invalidom,
- socialno vključevanje posebej ranljivih skupin,
- pomoč pri izvajanju programov za občane,
- pomoč v primeru elementarnih nesreč.

Dne 30. oktobra 2023 je bila objavljena sprememba javnega povabila, s katero je bil razširjen seznam občin, prizadetih zaradi poplav in zemeljskih plazov avgusta 2023. Na pobudo lokalnih skupnosti ter upoštevanje podatke Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje je bil dopolnjen seznam občin, ki so v naravni nesreči utrpeli največ škode in ki lahko kandidirajo za vključitev brezposelnih oseb v omenjeni program.

Posebnost programa v povezavi z ZIUOPZP je v tem, da se v javno delo lahko vključijo vse zainteresirane osebe, prijavljene v evidenci brezposelnih oseb, ne glede na trajanje brezposelnosti in ne glede na raven izobrazbe. Oseba je lahko v program vključena eno leto, brezposelni invalidi in osebe, starejše od 58 let, pa se po izteku enoletnega obdobja vključitve lahko vključijo ponovno, vendar najdlje do izteka izvajanja javnega povabila.

Po tem javnem povabilu je oseba lahko vključena v javna dela najdlje do 31. decembra 2024.

Od objave javnega povabila (11. september 2023) do konca leta 2023 je bilo z 61 izvajalci sklenjenih 92 pogodb, na podlagi katerih je bilo v izbrane programe javnih del vključenih 75 brezposelnih oseb. Med vsemi vključenimi je bilo 26 žensk (34,7 odstotka), 6 invalidnih oseb (8,0 odstotka), 14 prejemnikov denarnega nadomestila (18,7 odstotka), 16 prejemnikov denarne socialne pomoči (21,3 odstotka), 7 iskalcev prve zaposlitve (9,3 odstotka) in 21 dolgotrajno brezposelnih oseb (28,0 odstotka).

Javno povabilo je odprto do 31. marca 2024, ko se izteče rok za oddajo ponudb. Iz statističnih podatkov zavoda in na podlagi stika z izvajalci je sicer še zaznati interes za izvedbo programa, vendar je ta že precej upadel, zaradi česar zavod ocenjuje, da sredstva ne bodo porabljena v celoti.

2.2.3.2. Socialno podjetništvo – učne delavnice

Učne delavnice (4.2.1.1., 4.2.1.3.)

Program Učne delavnice se je izvajal v okviru OP EKP 2014–2020 v okviru 9. prednostne osi socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine, prednostne naložbe 9.4 spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključevanja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve, specifičnega cilja 9.4.1 povečati obseg dejavnosti in zaposlitve v sektorju socialnega podjetništva.

Učne delavnice so bile sestavljene iz dveh povezanih programov:

- **učne delavnice Praktično usposabljanje (4.2.1.1.),**
- **učne delavnice Spodbude za zaposlovanje (4.2.1.3.).**

Namen programa je:

- informirati, motivirati in podpreti brezposelne osebe iz ciljne skupine pri vključevanju v šestmesečno praktično usposabljanje v delovnem okolju socialnega podjetništva, ki zajema pravne in fizične osebe, ki so lahko zaposlitveni centri ali imajo status socialnega ali invalidskega podjetja, in
- spodbujati šest- ali 12-mesečno subvencioniranje zaposlovanja v zaposlitvenih centrih, socialnih ali invalidskih podjetjih ali pri vseh drugih upravičenih delodajalcih, ki so pravne ali fizične osebe (poslovni subjekti), vpisani v Poslovni register Slovenije in izpolnjujejo vse druge pogoje javnega povabila, ter razvoj dejavnosti in zaposlovanje v obstoječih socialnih podjetjih z namenom socialne, poklicne in delovne rehabilitacije ter vključitve oseb iz ranljivih skupin.

Vse aktivnosti znotraj programa so se zaključile 31. decembra 2023.

V nadaljnjem besedilu sta podrobno opisana oba povezana programa.

Učne delavnice Praktično usposabljanje (4.2.1.1.)

Prvi udeleženci so se v praktično usposabljanje v Učne delavnice (4.2.1.1.) vključili marca 2018, zadnji pa septembra 2022. Za izvajanje praktičnega usposabljanja v letih od 2020 do 2023 je zavod 20. februarja 2020 objavil Javno povabilo delodajalcem za izvedbo projekta v okviru programa Učne delavnice 2020, ki je bilo odprto od 27. februarja 2020 do 30. junija 2022 (istoimensko javno povabilo je zavod izvajal že v letih 2018 in 2019). Zadnji udeleženci so praktično usposabljanje zaključili konec februarja 2023.

Namen programa je bil vključevanje brezposelnih oseb iz ciljne skupine v šestmesečno praktično usposabljanje v delovnem okolju socialnega podjetništva (zajema pravne in fizične osebe, ki so lahko zaposlitveni centri ali imajo status socialnega ali invalidskega podjetja) pod strokovnim vodstvom internega in zunanjega mentorja. Brezposelne osebe iz ciljne skupine so se vključevale v praktično usposabljanje na konkretnem delovnem mestu, v okviru katerega so s pomočjo internega mentorja opravljale naloge, določene v izbranem programu učnih delavnic, z namenom pridobiti znanja, veščine, spretnosti in delovne izkušnje na določenem delovnem mestu za povečanje zaposlitvenih možnosti za opravljanje teh ali podobnih del. Delodajalec je določil vsaki vključeni osebi tudi zunanjega mentorja za krepitev splošnih kompetenc, oba pa sta morala za praktično usposabljanje vključene osebe opraviti določeno število ur mentorstva (interni mentor vsaj 60 ur mentorstva na mesec, zunanji mentor pa 12 ur mentorstva v celotnem obdobju izvedbe učne delavnice). Zunanje strokovno mentorstvo so izvajali trenerji dela, delovni terapevti, strokovnjaki za zaposlitveno rehabilitacijo, kadrovski delavci, psihologi in drugi. Praktično usposabljanje se je lahko v primeru zaposlitve udeleženca predčasno zaključilo, vendar ne pred zaključkom treh mesecev.

V letu 2023 zavod ni več sklepal pogodb z delodajalci iz okolja socialnega podjetništva, prav tako ne z brezposelnimi osebami. V vseh letih izvajanja je zavod sklenil skupaj 911 pogodb z brezposelnimi, od tega je bilo 709 oseb (77,8 odstotka) vključenih iz vzhodne kohezijske regije in 202 (22,2 odstotka) iz zahodne kohezijske regije.

Praktično usposabljanje v Učnih delavnicah se je odvijalo kakovostno v tistih socialnih, invalidskih podjetjih ali zaposlitvenih centrih, v katerih so (zlasti) interni mentorji poznali in razumeli problematiko dela z ranljivimi ciljnim skupinami. Ključnega pomena je bila kakovost sodelovanja med mentorjem in udeležencem programa v smislu zaupljivega delovnega odnosa, v okviru katerega so se težave reševale strpno in sproti. Interni mentorji, ki so bili osredotočeni na močne plati udeležencev in se hkrati zavedali njihovih šibkih področij ter nudili podporo pri reševanju vsakodnevnih delovnih izzivov, so lahko uspešno prispevali k uresničitvi zastavljenih ciljev usposabljanja. Vključitev tudi zunanjega mentorja in stalne podpore strokovnih delavk zavoda pa daje programu ključno dodano vrednost.

Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice (4.2.1.2. in 4.2.1.3.)

V Spodbude za zaposlovanje iz programa Učne delavnice je zavod vključeval brezposelne osebe, prijavljene v evidenci brezposelnih oseb, ki so se po vključitvi v praktično usposabljanje v okviru programa znova aktivirale na trgu dela, s čimer se je pripomoglo k njihovi hitrejši delovni in socialni vključitvi.

Namen programa Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice je vključevanje brezposelnih oseb v subvencionirane zaposlitve za neprekinjeno obdobje najmanj šestih mesecev, in sicer za polni delovni čas 40 ur na teden ali polni delovni čas, ki je krajši od 40 ur na teden, vendar ne krajši od 36 ur, ali krajši tedenski delovni čas v skladu z odločbo o invalidnosti, vendar ne krajši od 20 ur na teden. Drugače od zaposlitvenih centrov, socialnih ali invalidskih podjetij, ki lahko edini izvajajo praktična usposabljanja v učnih delavnicah, so lahko subvencijo za zaposlitev pridobili tudi drugi upravičeni tržni delodajalci.

Mesečna subvencija za zaposlitev je znašala 740 evrov za polni delovni čas in za vsak polni koledarski mesec zaposlitve po izplačani plači. Zavod jo je izplačeval šest mesecev oziroma 12 mesecev, če je bila oseba pri delodajalcu zaposlena neprekinjeno 12 mesecev. Drugače od zaposlitvenih centrov, socialnih ali invalidskih podjetij, ki so lahko edini izvajali praktična usposabljanja v učnih delavnicah, so lahko subvencijo za zaposlitev pridobili tudi drugi upravičeni delodajalci.

Za izvajanje subvencioniranega zaposlovanja v Učnih delavnicah (4.2.1.2. in 4.2.1.3.) je zavod aprila 2020 objavil, 30. decembra 2022 pa zaprl Javno povabilo delodajalcem za spodbujanje zaposlovanja oseb iz programa Učne delavnice 2020. V letu 2023 je zavod sklenil le še dve pogodbi z delodajalci in šest pogodb z brezposelnimi osebami. Zaključek zadnjih subvencioniranih zaposlitev je bil 31. avgusta 2023.

Po podatkih zavoda se je s pomočjo subvencije v letu 2023 zaposlilo šest oseb, od katerih je bilo pet oseb pred zaposlitvijo dolgotrajno brezposelnih (83,3 odstotka), dve osebi sta imeli status invalida, dve osebi sta bili brez izobrazbe, štiri osebe pa so bile starejše od 50 let.

Zavod je izvedel 19 spremljanj Učnih delavnic na terenu, nepravilnost so ugotovili pri enem izvajalcu. Prav tako je v začetku maja 2023 izvedel okroglo mizo z večjimi izvajalci, na kateri so si izmenjali izkušnje iz obstoječega petletnega izvajanja in razpravljali o možnostih izvedbe programa v prihodnje.

V vseh letih izvajanja je zavod na podlagi Javnega povabila delodajalcem za subvencionirano zaposlovanje brezposelnih oseb iz programa Učne delavnice sklenil 303 pogodbe z osebami. Od tega je bilo 251 oseb (82,8 odstotka) vključenih iz vzhodne kohezijske regije in 52 (17,2 odstotka) iz zahodne kohezijske regije. V program se je tako vključilo 134,7 odstotka od vseh 225 predvidenih udeležencev. Posebej je treba omeniti podatek, da so delodajalci večino oseb najprej zaposlili za šest mesecev in jim nato delovno razmerje podaljšali za nadaljnjih najmanj šest mesecev.

PODROBNEJŠI PODATKI O VKLJUČENIH V UKREPE APZ PO POSAMEZNIH PROGRAMIH⁸

V letu 2023 je bilo v ukrepe APZ vključenih 10.000 brezposelnih oseb. Podrobnejši podatki o vključenih brezposelnih osebah v posamezne programe APZ v letu 2023 so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 8: Podrobnejši pregled vključitev brezposelnih oseb v ukrepe APZ v letu 2023

Ime programa	Število novo sklenjenih pogodb z osebo	Od tega ženske	Od tega iščejo prvo zaposlitev	Od tega stari do 29 let	Od tega presežni delavci in stečajniki	Od tega dolgotrajno brezposelni	Od tega nizko izobraženi	Od tega stari 50 let in več	Od tega invalidi	Od tega število prejem. DN	Od tega število prejem. DSP
1.1.1.2. NPK – Potrjevanje	292	123	41	67	44	106	81	78	26	55	102
1.1.1.4. Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	3.793	2.330	1.252	559	483	1.041	2.004	1.245	330	901	940
1.1.2.2. Vključitev oseb v podporne in razvojne programe	136	100	49	68	8	62	66	22	14	20	76
1.1.2.4. PUM-O – Projektno učenje mlajših odraslih	130	65	49	130	0	6	117	0	0	0	31
1.1.2.4. PUM-O+ – Projektno učenje mlajših odraslih	377	191	169	377	3	57	307	0	6	6	119
1.1.4.6. UDM za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce	16	12	11	2	0	6	11	4	0	0	2
1.1.4.7. Usposabljam lokalno	287	194	74	123	37	73	49	28	12	31	72
1.1.5.3. Delovni preizkus	38	20	9	14	10	9	8	5	6	6	6
1.1.5.4. Delovni preizkus	65	46	14	26	13	9	14	10	7	12	21
1.2.1.1. Programi formalnega izobraževanja	363	161	287	302	7	149	341	5	3	10	257
SKUPAJ UKREP 1	5.497	3.242	1.955	1.668	605	1.518	2.998	1.397	404	1.041	1.626
3.1.2.3. Zelena delovna mesta	234	75	56	85	43	40	31	42	11	45	24
3.1.2.4. Hitrejši vstop mladih na trg dela	1.058	357	809	1.058	31	48	138	0	2	49	76
3.1.2.5. Priložnost zame	329	162	32	27	74	327	48	170	39	22	87
SKUPAJ UKREP 3	1.621	594	897	1.170	148	415	217	212	52	116	187
4.1.1.1. Javna dela	2.801	1.837	196	226	239	1.480	377	1.305	820	162	787
4.1.1.3. Javna dela Pomoč v primeru elementarnih nesreč	75	26	7	19	9	21	13	21	6	14	16
4.2.1.3. Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice	6	5	0	0	3	5	2	4	2	2	2
SKUPAJ UKREP 4	2.882	1.868	203	245	251	1.506	392	1.330	828	178	805
SKUPAJ UKREPI	10.000	5.704	3.055	3.083	1.004	3.439	3.607	2.939	1.284	1.335	2.618

⁸ Upoštevano je število vključenih v programe, ki so financirani iz sredstev ESS in proračuna Republike Slovenije.

2.3. ZAVAROVANJE ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI TER ZAGOTAVLJANJE PRAVIC IZ OBVEZNEGA IN PROSTOVOLJNEGA ZAVAROVANJA ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

Zavarovanje za primer brezposelnosti in pravice, ki izhajajo iz zavarovanja za primer brezposelnosti, so medsebojno povezani. Za samo zavarovanje ZUTD (od 54. do 57. člena) določa vse osnovne parametre zavarovanja za primer brezposelnosti, tako za obvezno zavarovanje kot za prostovoljno vključitev v obvezno zavarovanje. V nadaljnjih določbah ZUTD (od 58. do 71. člena) pa zakon določa nabor in vsebino pravic iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti oziroma koriščenja zavarovanja za primer brezposelnosti, v katero je bil posameznik vključen v času zaposlitve, ter pogoje za pridobitev navedenih pravic.

V okvir pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti se uvršča tudi pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (68. člen ZUTD), ki predvideva plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje upravičencem, ki jim po izteku denarnega nadomestila med brezposelnostjo do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno upokožitev manjka največ eno leto in so brezposelni.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZUTD-F), ki je bil sprejet in uveljavljen v letu 2021, je določena višina najvišjega denarnega nadomestila za prve tri mesece oziroma pet mesecev za delavce, ki so med zadnjo zaposlitvijo imeli stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in so se v drugo državo članico EU, EGP ali Švicarsko konfederacijo dnevno ali najmanj enkrat tedensko vozili na delo.

Poročilo o gibanju števila upravičencev do pravic iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti

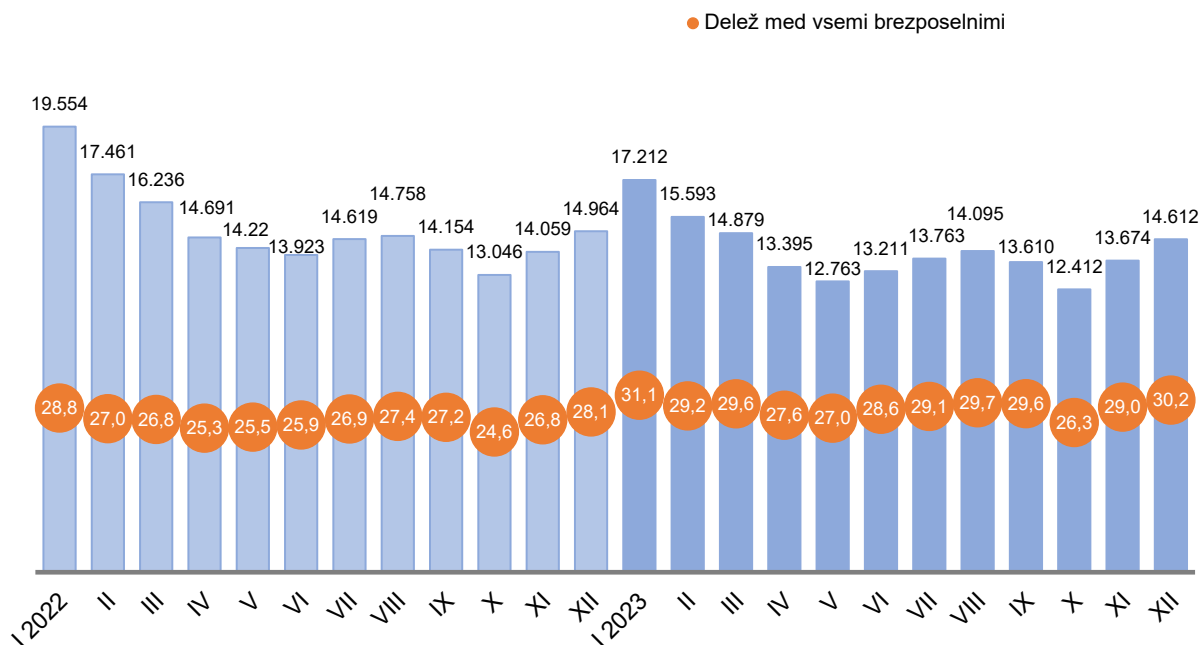
Na število upravičencev do denarnega nadomestila je v prvih devetih mesecih leta 2023 vplival sezonsko značilen večji priliv v januarju, ki pa mu je v nadaljevanju sledila večja dinamika zaposlovanja, kar je povzročilo tudi upad upravičencev do denarnega nadomestila. Januarja 2023 se je število upravičencev glede na december 2022 povečalo za 2.248 oseb oziroma za 13,1 odstotka, vendar pa je bil porast manjši kot v preteklih letih.

V nadaljnjih mesecih je sledil upad upravičencev do denarnega nadomestila. Če je bil v poletnih mesecih zaradi večjega števila prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas zaznan rahel porast števila upravičencev, je bil septembra 2023 zaznan ponovni, rahel upad upravičencev. Do konca leta 2023 se je število upravičencev ponovno povečalo, tako da je bilo konec decembra 2023 do denarnega nadomestila upravičenih 14.612 oseb, kar je 2,4 odstotka manj kot ob koncu leta 2022.

Ob koncu leta 2023 je bilo do denarnih nadomestil upravičenih 14.612 oseb oziroma 2,4 odstotka manj kot ob koncu decembra 2022. Povprečno mesečno je bilo v letu 2023 do denarnih nadomestil upravičenih 14.102 brezposelnih oseb, kar je za 6,9 odstotka manj kot leta 2022. Konec leta 2023 je bilo med vsemi brezposelnimi osebami 30,2 odstotka upravičencev do denarnih nadomestil. Ta delež je bil konec leta 2023 v primerjavi s koncem leta 2022 višji za 2,1 odstotka. Prav tako je bilo leta 2023 povprečno mesečno 364 oseb upravičenih do plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kar je 13,3 odstotka manj kot v letu 2022 (420 oseb povprečno mesečno).

Na zavodu je bilo v letu 2023 obravnavanih 56.761 upravnih zadev odločanja o pravicah iz zavarovanja za primer brezposelnosti, kar je 2,3 odstotka manj kot leta 2022 (58.083 upravnih zadev), povprečno pa je zavod o novih vlogah za denarno nadomestilo odločil v 19 dneh od vložitve.

Slika 4: Upravičenci do denarnega nadomestila, od januarja 2022 do decembra 2023

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

V letu 2023 je 33.297 upravičencev pridobilo pravico do denarnega nadomestila. Pravico do denarnega nadomestila je na **ново pridobilo 29.735 upravičencev**, od teh največ:

- 11.104 zaradi redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca (11 odstotkov več kot v enakem obdobju leta 2022), od teh največ:
  - 8.453 iz poslovnih razlogov (15,1 odstotka več kot leta 2022),
- 16.782 zaradi izteka pogodbe o zaposlitvi za določen čas (odstotek manj kot leta 2022).

Pravico do preostalega dela neizkoriščene pravice do denarnega nadomestila je v letu 2023 pridobilo 3.562 upravičencev.

V letu 2023 je pravica do denarnega nadomestila mirovala v 568 primerih.

Po določbi 66.a člena ZUTD je v letu 2023 pravico do **spodbude za zaposlitev** uveljavljalo 1.123 vlagateljev, od tega je bilo do spodbude za zaposlitev upravičenih 723 prejemnikov denarnega nadomestila, kar je za 4,7 odstotka manj kot leta 2022, ko je bilo upravičenih 756 prejemnikov denarnega nadomestila. Do spodbude iz različnih razlogov ni bilo upravičenih 365 vlagateljev, največ zaradi razloga, ker vlagatelji v času zaposlitve niso bili več prejemniki denarnega nadomestila, so imeli izobrazbo, višjo od srednješolske, ali pa izobrazbo, ki predstavlja na trgu dela deficitarni poklic.

Od 29.735 upravičencev je 1.858 upravičencev takšnih, ki so denarno nadomestilo pridobili po določbi **65. člena Uredbe 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti**, od teh je 1.744 pridobilo pravico do denarnega nadomestila po prenehanju zaposlitve v Avstriji (93,9 odstotka upravičencev). 46 oseb je pridobilo pravico po prenehanju zaposlitve v Italiji, 20 upravičencev je bilo iz Nemčije, 16 iz Hrvaške, 10 iz Švice, sledijo pa še posamezni primeri iz drugih držav.

Na podlagi Zakona o dopolnitvi Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-F; Uradni list RS, št. 54/21 z dne 9. 4. 2021) se je v maju 2021 začela uporabljati sprememba, s katero se je spremenila **najvišja višina denarnega nadomestila za t. i. obmejne delavce**. To so delavci, ki so med zadnjo zaposlitvijo imeli stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in so se v drugo državo članico EU, EGP ali Švicarsko konfederacijo dnevno ali najmanj enkrat tedensko vozili na delo. Če so ti delavci v tej državi članici EU, EGP ali Švicarski konfederaciji dopolnili najmanj deset mesecev v zadnjih 24 mesecih, se jim za prve tri mesece upravičenosti prizna denarno nadomestilo največ v višini 1.785 evrov, če so ti delavci v teh državah dopolnili najmanj 12 mesecev v zadnjih 24 mesecih in imajo pravico do denarnega nadomestila priznana za šest mesecev ali več, pa se jim prizna denarno nadomestilo največ v višini 1.785 evrov za

prvih pet mesecev upravičenosti. V letu 2023 je bila 1.132 upravičencem priznana pravica v najvišjem dovoljenem znesku.

V letu 2023 je pravica do denarnega nadomestila prenehala skupno 34.383 upravičencem, največ zaradi:

- izteka pravice (17.071 upravičencem),
- zaposlitve (14.180 upravičencem),
- upokojitve (2.481 upravičencem).

3. SREDSTVA ZA IZVAJANJE UKEPOV NA TRGU DELA

3.1. STORITVI ZA TRG DELA

Delavnice v okviru storitev VKO je v letu 2023 izvajal samo zavod. MDDSZ se ni odločilo za nov razpis za izbor koncesionarjev, zato za ta namen za leto 2023 ni bilo načrtovanih in porabljenih sredstev.

3.2. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA

Programi APZ so se v letu 2023 financirali oziroma sofinancirali s sredstvi:

- proračuna Republike Slovenije,
- kohezijske politike (ESS), OP EKP 2014–2020 in PEKP 2021–2027,
- Sklada za podnebne spremembe (program Spodbujanje zaposlovanja na zelenih delovnih mestih),
- NextGenerationEU, mehanizma za okrevanje in odpornost (program Hitrejši vstop mladih na trg dela).

Namenska sredstva kohezijske politike ESS, ki so bila v finančnem načrtu MDDSZ za leto 2023, niso v celoti namenjena za programe oziroma ukrepe APZ, zato je v spodnji preglednici zajet samo tisti del sredstev EU, ki se v skladu s katalogom APZ uvršča v APZ.

V letu 2023 je bilo z načrtom APZ za leto 2023 za izvajanje programov APZ načrtovanih 47,8 milijona evrov, porabljenih pa je bilo 34,5 milijona evrov, kar je 13,2 milijona evrov ali 27,7 odstotka manj od načrtovanih sredstev.

Znotraj **prvega ukrepa (usposabljanje in izobraževanje)** je bilo za skoraj 50,0 odstotka manj porabljenih sredstev od načrtovanih. Razlog manjše porabe sredstev je v tem, da je bilo za leto 2023 načrtovan začetek izvajanja ukrepa Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih iz sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost, vendar se program v tem letu ni začel izvajati. V letu 2023 je Vlada Republike Slovenije (58. redna seja, 10. julij 2023) s sklepom potrdila Predlog spremembe Načrta za okrevanje in odpornost, vključno z novim poglavjem REPowerEU, s katerim je bil ukrep Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih izključen iz načrta izvajanja. Svet EU je 17. oktobra 2023 odobril spremembo Načrta za okrevanje in odpornost, s čimer se je ukinitve ukrepa dokončno potrdila.

Manjša poraba sredstev znotraj **tretjega ukrepa (spodbude za zaposlovanje)** je bila pri kohezijskih sredstvih in sredstvih mehanizma za okrevanje in odpornost. Zavod je avgusta 2022 začel izvajati program Hitrejši vstop mladih na trg dela v okviru sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost ter v letu 2023 s pomočjo subvencij za zaposlitev omogočili 1.058 mladim brezposelnim zaposlitev za nedoločen čas. Zaradi ugodnih razmer na trgu dela, ki so povzročile manj prijavljenih v evidenco brezposelnih, je bilo v program vključenih manj brezposelnih mladih, kot je bilo načrtovano. Večina finančnih obveznosti za zaposlitev mladih zapade v naslednja leta, saj se subvencije izplačujejo mesečno.

Za 7,6 odstotka je bila večja poraba sredstev v okviru **četrtga ukrepa (kreiranje delovnih mest)**, in sicer zaradi zagotovitve dodatnih sredstev za izvajanje programov javnih del za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov, ki so doleteli Slovenijo avgusta 2023. S pomočjo teh javnih del se aktivirajo brezposelne osebe za izvajanje pomoči pri odpravi posledic naravnih nesreč, obenem se krepí njihova socialna vključenost, spodbuja ohranitev ali razvoj delovnih sposobnosti ter spodbuja razvoj novih delovnih mest. Izvedba javnih del temelji na določbah 33. in 34. člena ZIUOPZP ter veljavnega kataloga APZ.

V letu 2023 se je v programe APZ vključilo 10.000 brezposelnih oseb, kar je 41,4 odstotka manj kot leto prej. Glavni razlog za manjše število vključitev je, da se je že v drugi polovici leta 2022 zaključilo izvajanje večine programov, financiranih iz ESS, OP EKP 2014–2020, izvajanje novih programov, financiranih iz ESS+, PEKP 2021–2027, pa se v letu 2023 še ni začelo (razen program PUM-O+).

Na vključevanje brezposelnih v programe APZ in s tem tudi na porabo sredstev je tudi v letu 2023 vplivala spremenjena struktura brezposelnih oseb, v kateri je velik delež ranljivih skupin (dolgotrajno brezposelni, nizko izobraženi in starejši), ki za vključevanje v različne programe potrebujejo več motivacije in spodbude.

Preglednica 9: Porabljena in načrtovana sredstva za ukrepe APZ v letu 2023 in 2024 ter število vključitev

APZ	2023			2024	
	Načrtovana sredstva v skladu z načrtom APZ za leto 2023	Poraba sredstev	Realizacija vključitev	Sprememba načrta APZ za leto 2024**	Načrtovane vključitve
	(v EUR)	(v EUR)		(v EUR)	
Ukrep 1	12.634.699,00	6.331.416,86	5.497	16.082.772,60	11.340
Ukrep 2	0,00	0,00	0	0,00	0
Ukrep 3	16.588.665,70	8.257.229,82	1.621	16.496.652,00	4.560
Ukrep 4	18.549.649,00	19.960.991,69	2.882	23.824.563,00	2.204
Ukrep 5	0,00	0,00	0	0,00	0
APZ skupaj	<u>47.773.013,70</u>	<u>34.549.638,37</u>	<u>10.000</u>	56.403.987,60***	18.104

* V letu 2023 so se v ukrep 1 vključevale samo brezposelne osebe.

** Za leto 2024 so navedena načrtovana sredstva in vključitve v skladu s spremembo načrta za izvajanje ukrepov APZ za leto 2024, ki ga je minister, pristojen za delo, sprejel s sklepom št. 1102-1/2024-2611-2 z dne 4. aprila 2024 (<https://www.gov.si/teme/aktivna-politika-zaposlovanja/>).

*** Sredstva so zagotovljena iz virov: proračun Republike Slovenije, ESS+ PEKP 2021–2027, sredstva sklada za podnebne spremembe in sredstva mehanizma za okrevanje in odpornost.

V nadaljevanju so v preglednici 10 prikazana porabljena sredstva po posameznih programih APZ in viri financiranja za leto 2023.

Preglednica 10: Poraba sredstev v letu 2023 po posameznih programih APZ

ŠIFRA KATALOGA APZ	VIR	IME UKREPA/PROGRAMA	Vir financiranja (šifra PP, šifra projekta)	Poraba sredstev v 2023 (v EUR)		
				Sredstva proračuna Republike Slovenije ----- Sredstva sklada za podnebne spremembe	Sredstva NOO	Sredstva ESS OP EKP 2014–2020 in ESS+ PEKP 2021–2027 (slo in EU)
1. UKREP Usposabljanje in izobraževanje						
1.1.		Programi neformalnega izobraževanja				
1.1.1.		Programi usposabljanja				
1.1.1.2.	IP	Nacionalne poklicne kvalifikacije – potrjevanje NPK in TK	4282 / 2611-21-9376	85.656,21		85.656,21
1.1.1.4.	IP	Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	4282 / 2611-21-9376	1.893.575,28		1.893.575,28
1.1.2.		Programi izpopolnjevanja				
1.1.2.2.	IP	Vključitev brezposelnih oseb v podporne in razvojne programe	4282 / 2611-21-9376	2.751,82		2.751,82

1.1.2.4.	OP EKP 9.1.2	Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O)	160133, 160134, 160135, 160136 / 2611-16-9121			1.059.591,2 2	1.059.591,22
1.1.2.4.	PEKP 2021- 2027	Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O+)	230127, 230128, 230129, 230130 / 2611-23-4801			811.765,90	811.765,90
1.1.3.		Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih					
1.1.4.		Programi usposabljanja na delovnem mestu					
1.1.4.6.	IP	Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite	4282 / 2611-21-9376	65.142,14			65.142,14
1.1.4.7.	IP	Usposabljanje lokalno	4282 / 2611-21-9376	2.142.618,4 3			2.142.618,43
1.1.5.3.	IP	Delovni preizkus	4282 / 2611-21-9376	70.442,21			70.442,21
1.1.5.4.	IP	Delovni preizkus	4282 / 2611-21-9376	807,80			807,80
1.2.		Programi formalnega izobraževanja					
1.2.1.		Spodbujanje formalnega izobraževanja					
1.2.1.1.	IP	Programi formalnega izobraževanja	4282 / 2611-21-9376	199.065,85			199.065,85
SKUPAJ UKREP 1				4.460.059,7 4	0,00	1.871.357,1 2	6.331.416,86
3. UKREP Spodbude za zaposlovanje							
3.1.		Subvencije za zaposlitev					
3.1.1.		Spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih oseb					
3.1.1.4 / 3.1.2.1.	OP EKP 8.2.1	Spodbude za trajno zaposlovanje mladih	150034, 150035, 150036, 150037 / 2611-17-8215			389.977,98	389.977,98
3.1.1.8 / 3.1.2.2.	IP	Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji	3595 / 2611-21-9376	403.847,50			403.847,50
3.1.1.9.	OP EKP 8.1.1.	Spodbujanje zaposlovanja –Zaposli me	150030, 150031, 150032, 150033 / 2611-16-8113			2.871.292,6 8	2.871.292,68
3.1.2.3.	Sklad za podnebne spr. - IP	Zelena delovna mesta	Sklad za podnebne spremembe IP-PP 559	1.303.449,5 3			1.303.449,53
3.1.2.4.	NOO	Hitrejši vstop mladih na trg dela	NOO PP 221152 / 2611-22-0300		2.342.817,2 2		2.342.817,22
3.1.2.5.	IP	Priložnost zame	3595 / 2611-21-9376	943.094,91			943.094,91
SKUPAJ UKREP 3				2.653.141,9 4	2.342.817,2 2	3.261.270,6 6	8.257.229,82
4. UKREP Kreiranje delovnih mest							
4.1.		Spodbujanje delovne in socialne vključenosti					
4.1.1.		Javna dela					
4.1.1.1.	IP	Javna dela (del 2022 in večinski del 2023)	3551 / 2611-21-9376	18.938.858, 66			18.938.858,6 6
4.1.1.3.	IP	Javna dela za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov 2023	230503 / 2611-21-9376	68.004,60			68.004,60
4.1.1.4.	IP	Javna dela "Pomoč osebam na področju mednar. zaščite" 2022	3551 / 2611-21-9376	17.148,11			17.148,11
4.1.1.5.	IP	Javna dela – pomoč pri odpravi posledic COVID-19	3551 / 2611-21-9376	336.459,33			336.459,33
4.2.		Socialno podjetništvo					

4.2.1.1.	OP EKP 9.4.1	Učne delavnice	160129, 160130, 160131, 160132 / 2611-17-9411			306.000,99	306.000,99
4.2.1.3.	OP EKP 9.4.1	Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice	160129, 160130, 160131, 160132 / 2611-17-9411			294.520,00	294.520,00
SKUPAJ UKREP 4				19.360.470, 70	0,00	600.520,99	19.960.991,6 9
SKUPAJ UKREPI APZ 1-5				26.473.672, 38	2.342.817,2 2	5.733.148,7 7	34.549.638,3 7

Viri: MDDSZ, zavod.

3.3. ZAVAROVANJE ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

ZUTD določa krog obveznih zavarovancev, trajanje in prekinitvev obveznega zavarovanja ter osebe, ki se lahko prostovoljno zavarujejo za primer brezposelnosti. Zavarovanje za primer brezposelnosti je podlaga za koriščenje določenih pravic, ki se pod določenimi pogoji zagotavljajo brezposelnim osebam. V skladu s 134. členom ZUTD se sredstva za pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo iz prispevkov delavcev, delodajalcev, prostovoljnih zavarovancev in drugih zavezancev.

Za zavarovanje za primer brezposelnosti se plačujeta:

- prispevek zavarovanca po stopnji 0,14 odstotka in
- prispevek delodajalca po stopnji 0,06 odstotka.

Iz zavarovanja za primer brezposelnosti izhajajo tudi pravice iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti (58. člen ZUTD):

- pravica do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti,
- pravica do plačila prispevkov za obvezna socialna zavarovanja,
- pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje eno leto pred izpolnitvijo minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Pravice na podlagi plačanih prispevkov zavarovanci uresničujejo po predpisih, ki urejajo posamezno vrsto socialnega zavarovanja.

V nadaljevanju predstavljamo podatke o številu brezposelnih oseb, ki jim je bilo v poročanem letu izplačano denarno nadomestilo za brezposelnost ali pa so jim bile plačane druge pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti. V letu 2023 se je v primerjavi z letom 2022 število prejemnikov do denarnega nadomestila zmanjšalo. V letu 2023 je povprečno mesečno denarno nadomestilo prejelo 14.232 brezposelnih oseb, kar je 8 odstotkov manj od mesečnega povprečja leta 2022, ko je denarno nadomestilo prejelo 15.474 oseb. V letu 2023 je povprečno mesečno 373 oseb prejelo tudi sredstva za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do izpolnitve pogojev za upokojitve, kar je 9,5 odstotka manj kot v letu 2022.

V letu 2023 je bilo za denarna nadomestila in za prispevke do upokojitve izplačano skoraj 153,8 milijona evrov, kar je 3 odstotke ali 4,8 milijona evrov manj sredstev kot v letu 2022.

V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-E; Uradni list RS, št. 75/19 z dne 12. decembra 2019) je začela veljati sprememba, s katero so **spodbude za zaposlitev prejemnikov denarnega nadomestila uvrščene med pravice iz zavarovanja za brezposelnost**. V letu 2023 je bilo za ta namen izplačanih 292.271,62 evra (33,1 odstotka manj kot leto prej), povprečno mesečno pa ga je prejelo 224 upravičencev.

Preglednica 11: Izplačana sredstva za denarno nadomestilo za brezposelnost in povprečno število prejemnikov, 2021–2023

	2021		2022		2023	
	Izplačana nadomestila v letu (v EUR)	Povprečno mesečno število prejemnikov v letu	Izplačana nadomestila v letu (v EUR)	Povprečno mesečno število prejemnikov v letu	Izplačana nadomestila v letu (v EUR)	Povprečno mesečno število prejemnikov v letu
Denarno nadomestilo	188.383.112,21	19.683	158.552.944,72	15.474	153.794.098,39	14.232
Prispevki do upokojitve		288		412		373
Povračilo stroškov aktivnega iskanja zaposlitve	85.702,72	327	98.179,68	312	100.488,79	272
Povračilo dela plače	5.940,44	3	10.245,11	2	4.328,80	2
Spodbude za zaposlitev prejemnikov denarnih nadomestil	419.887,09	341	436.602,63	338	292.271,62	224

Vira: MDDSZ, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Opomba: V izračunu povprečnega mesečnega števila prejemnikov denarnega nadomestila za leto 2023 so bile upoštevane tudi osebe, ki jim je bilo denarno nadomestilo izplačano v januarju 2023, obračunsko obdobje pa je bilo december 2022, v izračun pa niso bile zajete osebe, ki so izplačilo prejele v januarju 2024 za obračunsko obdobje december 2023.

Znižanje denarnega nadomestila zaradi pridobivanja dohodkov iz dela

V skladu s 67. členom ZJTD se denarno nadomestilo zniža zavarovancu, ki v času upravičenosti do denarnega nadomestila med brezposelnostjo opravi delo, za katero prejme ali je upravičen prejeti dohodek iz dela, ki po plačilu davkov in obveznih prispevkov mesečno presega 200 evrov. Za dohodek iz dela se šteje vsak dohodek iz katerega koli pogodbenega razmerja, na podlagi katerega zavarovanec opravi fizično ali intelektualno delo, vključno z opravljanjem storitev in ustvarjanjem ali izvedbo avtorskega dela. Za dohodek iz dela se šteje tudi dohodek za opravljeno delo oziroma storitev prokurista ali za vodenje in nadzor poslovnega subjekta, ki je pravna oseba. Denarno nadomestilo se zavarovancu zniža za 50 odstotkov dohodka iz dela, ki presega znesek iz prejšnjega odstavka. Če zavarovanec preživlja mladoletne otroke, se denarno nadomestilo za vsakega otroka poveča za 10 odstotkov polnega zneska denarnega nadomestila, ki bi mu pripadalo, če ne bi ustvaril dohodka iz dela, vendar največ do polnega zneska denarnega nadomestila.

V letu 2023 je 249 oseb, ki so bile upravičene do denarnega nadomestila, prejemale (tudi) dohodek iz dela, kar je 43 oseb ali 20,9 odstotka več kot v letu 2022. Zaradi znižanja izplačil denarnega nadomestila je prihranek sredstev v letu 2023 znašal 37.351,26 evra.

Preglednica 12: Znižanje denarnega nadomestila zaradi pridobivanja dohodkov iz dela, 2021–2023

	2021	2022	2023
Osebe, upravičene do denarnega nadomestila, ki so pridobile (tudi) dohodek iz dela	142	206	249
Povprečna višina dohodkov iz dela	868,76	640,07	617,96
Prihranek sredstev zaradi znižanja izplačil denarnega nadomestila	25.269,49	40.122,51	37.351,26

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

4. NAČRTOVANI UKREPI V TEKOČEM LETU

Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj (v nadaljnjem besedilu: UMAR) v Pomladanski napovedi gospodarskih gibanj 2024⁹ za prihodnji dve leti (2025, 2026) pričakuje ponovno nekoliko višjo rast BDP, in sicer 2,5 odstotka leta 2025 in 2,6 odstotka leta 2026. Strukturne spremembe v evropski industriji bodo vplivale tudi na skromnejšo rast v slovenski avtomobilski industriji oziroma v proizvodnji motornih vozil in nekaterih z njo povezanih dejavnostih. Nadaljevala se bo visoka investicijska aktivnost države, rast zasebne potrošnje se bo okrepila na okoli 2 odstotka. Po prehodno visoki rasti državne potrošnje v letu 2024 bo ta v letu 2025 ponovno zmernejša (okrog 2 odstotka), nanjo pa bo vplivala predvsem nadaljnja rast zaposlenosti in izdatkov za zdravstvo ter postopna vzpostavitev sistema dolgotrajne oskrbe.

Zaposlenost in brezposelnost sta na rekordno visokih oziroma nizkih ravneh, a se je njuna dinamika od sredine lanskega leta precej umirila. UMAR napoveduje, da se bosta naraščanje zaposlenosti in upadanje brezposelnosti v letu 2024 še umirila, prav tako pa bo v prihodnjih letih vidnejšo rast zaposlovanja omejevalo pomanjkanje delovne sile, povezano z demografskimi gibanji. V letu 2024 bo kljub predvideni višji gospodarski rasti rast zaposlenosti v povprečju leta 0,7-odstotna (leto pred tem 1,2 odstotka), povprečno število registriranih brezposelnih pa bo podobno kot v letu 2023 (47.700). Tudi v prihodnjih dveh letih se zaposlenost ne bo bistveno povečala, pomanjkanje delovne sile pa bodo nekoliko omilili nekateri ukrepi za lažje zaposlovanje in pridobivanje tuje delovne sile, ki bi jih bilo treba še okrepiti. Rast zaposlenosti bo namreč podobno kot v letu 2023 izhajala predvsem iz zaposlovanja tujcev.

UMAR je med tveganji za uresničitev napovedi izpostavil geopolitične in gospodarske razmere v mednarodnem okolju. Negotovosti pa so prisotne tudi v domačem okolju (vplivi poslabšane konkurenčnosti na izvozni sektor gospodarstva, zmogljivosti za izvajanje visoke investicijske aktivnosti države v prihodnjih letih ipd.).

V skladu s smernicami za izvajanje ukrepov APZ za obdobje 2021–2025, ki jih je Vlada Republike Slovenije sprejela 7. januarja 2021, so bili glavni cilji izvajanja ukrepov APZ v letu 2022:

- zmanjševanje števila dolgotrajno brezposelnih oseb,
- hitrejša aktivacija brezposelnih, predvsem starejših od 50 let, nizko izobraženih in prejemnikov denarne socialne pomoči,
- hitrejši prehod brezposelnih mladih, starih do 29 let, na trg dela – Jamstvo za mlade in

⁹ https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/pomlad/pomladanska_2024/PNGG_2024_stat_stroskovna_01.pdf

- odprava strukturnih neskladij na trgu dela z namenom zagotoviti znanje in veščine za potrebe trga dela.

Minister, pristojen za delo, je s sklepom z dne 4. aprila 2024 sprejel **Spremembo načrta za izvajanje ukrepov APZ za leto 2024**, ki določa okvir razpoložljivih sredstev za izvajanje programov APZ v letu 2024. Izvajanje programov APZ, financiranih s sredstvi EU za iztekajoče se finančno obdobje 2014–2020, se je večinoma zaključilo v letu 2022. V letu 2023 je zavod v okviru sredstev ESS+ PEKP 2021–2027 že začel izvajati program PUM-O+, v začetku leta pa tudi program Usposabljanje na delovnem mestu. Preostali programi APZ pa se bodo začeli izvajati v naslednjih mesecih leta 2024. Znotraj APZ bo poudarek na aktivaciji brezposelnih (usposabljanje in izobraževanje brezposelnih, spodbude za zaposlitev). Z nekaterimi spremembami načrtujemo nadaljevanje programa Usposabljanje na delovnem mestu ter programa Neformalno izobraževanje in usposabljanje. Posebna pozornost pri neformalnih izobraževanjih in usposabljanjih bo tudi v prihodnje namenjena zmanjšanju primanjkljajev na lokalnih trgih delovne sile, posledično pa tudi zmanjšanju števila deficitarnih poklicev znotraj skupnega slovenskega trga dela. Posamezni programi se bodo izvajali tudi na daljavo (na primer s področja tujih jezikov, programi za pridobitev digitalnih kompetenc ter programi s področja upravljanja, poslovanja). Ključen bo tudi dvig digitalnih kompetenc brezposelnih, še posebej starejših in nižje izobraženih. V okviru pridobivanja temeljnih veščin in novih kompetenc pa bodo v posamezna usposabljanja (kjer je to smiselno) vključene tudi »zelene« vsebine. Obe področji sta pomembni za podporo trgu dela prihodnosti, ki bo v znamenju digitalnega in zelenega prehoda.

Zavod je v začetku novembra 2023 objavil javno povabilo za izbor programov **javnih del za leto 2024**, v katera načrtuje vključitev predvidoma 1.800 brezposelnih oseb iz vse Slovenije.

V letu 2024 zavod nadaljuje izvajanje programa **Hitrejši vstop mladih na trg dela** v okviru NOO. Namen programa je hitrejši prehod brezposelnih mladih na trg dela, pridobitev delovnih izkušenj in kompetenc ob pomoči izkušenega mentorja z zaposlitvijo za nedoločen čas pri izbranih delodajalcih. Ciljna skupina so brezposelni mladi, ki so stari do vključno 29 let. Sredstva so zagotovljena v okviru sredstev EU - NextGenerationEU, mehanizma za okrevanje in odpornost.

V letu 2024 v okviru PEKP 2021–2027 načrtujemo začetek izvajanja **programov APZ za zaposlene**:

- **Kompetenčni centri za razvoj kadrov (KOC4.0)**, ki so namenjeni izpopolnjevanju in razvoju kompetenc, ustvarjalnosti in inovativnosti zaposlenih ter povečanju produktivnosti v mikro, malih in srednje velikih podjetjih (MSP). Spodbujali bodo povezovanje in sodelovanje partnerjev v okviru S5 opredeljenih prednostnih področij oziroma horizontalno prednostno področje IKT ter tudi drugih relevantnih področjih z namenom razvoja znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo ter zeleno in digitalno preobrazbo. KOC4.0 bodo spodbujali ustvarjanje visoke dodane vrednosti in z investiranjem v zaposlene krepili družbeno odgovornost podjetij.
- **Podpora podjetjem za podaljševanje delovne aktivnosti (ASI+)**, ki bo prispeval k večji ozaveščenosti o negativnih demografskih trendih in potrebnih ukrepih za njihovo preseganje, opolnomočenju delodajalcev za upravljanje starajoče se delovne sile, boljši usposobljenosti, zavzetosti in učinkovitosti starejših zaposlenih in spodbujanju medgeneracijskega sodelovanja s prenosom znanj med generacijami. S programom se bo omogočila krepitev kompetenc, tj. usposabljanje in izpopolnjevanje starejših zaposlenih, še posebej nižje izobraženih kot posebej ranljive skupine na trgu dela, in sicer z namenom podaljševanja njihove delovne aktivnosti. Namen je tudi opolnomočenje delodajalcev za upravljanje starajoče se delovne sile.
- **Kompetentna Slovenija**, ki bo namenjena opolnomočenju vseh odraslih. Namen je z izvajanjem brezplačnih usposabljanj opolnomočiti odrasle za uspešno delo, kakovostno življenje, enake možnosti in sodelovanje v družbi, ki so pogoji za konkurenčno gospodarstvo in družbeno blaginjo, ter zmanjšati neskladje med ponudbo in povpraševanjem po tovrstnih usposabljanjih. Ciljna skupina so vsi odrasli prebivalci Slovenije v vseh življenjskih obdobjih, ki morajo imeti enake možnosti in spodbude za kakovostno učenje in izobraževanje za svoj celostni razvoj.

V obdobju 2021–2027 je kohezijski politiki dodan nov instrument **Sklad za pravični prehod** (v nadaljnjem besedilu: SPP), ki je prvi steber mehanizma za pravični prehod. SPP je eno od ključnih orodij Evropske unije za podpiranje regij pri prehodu na podnebno nevtralnost do leta 2050. S sredstvi SPP se bodo blažili družbeno-gospodarski stroški, nastali zaradi podnebnega prehoda. SPP podpira preoblikovanje gospodarstva in prilagajanje prebivalcev na spremenjene potrebe trga dela ter tako pomeni ključno orodje za podpiranje območij, ki jih bo prehod na podnebno nevtralnost najbolj prizadel, ter za preprečevanje vse večjih regionalnih razlik. Zavod bo aktivnosti APZ v zasavski in savinjsko-šaleški regiji izvajal v okviru prvega ukrepa APZ.

V okviru NOO (komponenta 3: »Trg dela – ukrepi za zmanjševanje posledic negativnih strukturnih trendov« (C3 K3), 3. razvojno področje: »Pametna trajnostna in vključujoča rast«) MDDSZ pripravlja spremembo ZUTD na področju nadomestila za brezposelnost z namenom povečevanja delovne aktivnosti starejših in preprečevanja

predčasnih odhodov s trga dela. Namen spremembe je omejevanje prehajanja v neaktivnost pred izpolnitvijo pogojev za upokojitev, s čimer se bo obravnaval predvsem vidik podaljševanja delovne aktivnosti in preprečevanja predčasnih odhodov s trga dela. Ob upoštevanju demografskih napovedi se bo koeficient starostne odvisnosti starejšega prebivalstva v Sloveniji do leta 2050 povišal na kar 54,9 odstotka, zato je treba ob sodelovanju socialnih partnerjev prilagoditi nekatere institute na področju zavarovanja za primer brezposelnosti z namenom omejevanja prehajanja v neaktivnost še pred izpolnitvijo pogojev za upokojitev, in sicer od trenutka, ko oseba ni vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi delovnega razmerja ali samozaposlitve in do pridobitve pravice do starostne pokojnine. Pripravljen je dokument z analizo za zavarovance, starejše od 58 let, in z naborom možnih predlogov ukrepov in sprememb zakonodaje na področju nadomestila za brezposelnost z vidika prezgodnjega zaključka delovne aktivnosti in prehoda v neaktivnost.

V začetku leta 2023 je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD) v okviru NOO že začela izvajati evalvacijo ukrepov APZ z namenom učinkovitejšega izvajanja in doseganja zastavljenih strateških ciljev na tem področju ter prilagoditev smernic APZ. Do konca junija 2024 bo OECD predstavil vmesno poročilo o rezultatih analize, do konca istega leta pa bo izdelal končno evalvacijo.

Kot ukrep ohranitve delovnih mest se v okviru NOO pripravlja nov zakon za vzpostavitev sheme skrajšanega delovnega časa, katerega namen je ohraniti zaposlitve v primeru nepredvidljivih okoliščin, na katere delodajalci nimajo vpliva na način, da lahko delodajalec zahteva delno povračilo izplačanega nadomestila plače.

V skladu s Priporočilom Sveta o okrepljenem jamstvu za mlade: »Most do delovnih mest – okrepitev jamstva za mlade«¹⁰ bo tudi v prihodnje poudarek na podpori mladim za stabilno vključevanje na trg dela. Mladi predstavljajo pomembno ciljno skupino APZ, saj so zaradi pomanjkanja delovnih izkušenj v neenakem položaju na trgu dela, prav tako so bolj izpostavljeni prekarizaciji.

Razmere na trgu dela ostajajo spodbudne, kar tudi pomeni, da morebitna nadaljnja slabitev povpraševanja po delovni sili ne bi smela povzročiti bistvenega povečanja brezposelnosti. Kot velik omejitveni dejavnik podjetja navajajo pomanjkanje delovne sile. Tudi v prihodnje bo ključen izziv na trgu dela povečanje delovne aktivnosti ranljivih skupin, predvsem starejših, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih, kar bo zahtevalo celovit pristop in prilagoditev ukrepov posameznim ciljnim skupinam. Pomanjkanje delovne sile, demografske spremembe in drugi trendi na trgu dela kažejo na nujnost vlaganja v ukrepe za podaljševanje delovne aktivnosti, vključno s pridobivanjem ustreznih znanj, ki so pomembna za zagotavljanje usposobljene delovne sile.

5. DOSEGANJE CILJEV EVROPSKE POLITIKE ZAPOSLOVANJA

V Evropi se je tudi v letu 2023 nadaljevalo stabilno stanje na trgu dela ter rast zaposlovanja v okviru zelene in digitalne preobrazbe družbe in gospodarstva kljub motnjam zaradi dviga cen energije in hrane ter geopolitične nestabilnosti, ki so zaznamovale leto poprej. Pomanjkanje delavcev in znanj je še vedno aktualno, predvsem v nekaterih gospodarskih panogah. Ukrepi, ki so jih države članice sprejele v letu 2022 za blaženje dviga cen energentov in življenjskih potrebščin zaradi vojne v Ukrajini, so se leta 2023 večinoma iztekli.

Celostni pregled uresničevanja ciljev EU in Slovenije na področju zaposlovanja v letu 2023, hkrati pa tudi vpogled v prednostne naloge v naslednjem letu, predstavlja **Skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2024** (angl. *Joint Employment Report*, JER). Novo poročilo,¹¹ ki ga je marca 2024 potrdil tudi Svet EU v sestavi ministrov, pristojnih za zaposlovanje, socialno politiko in varstvo potrošnikov, vključuje pregled uspešnosti držav članic in EU v letu 2023 na podlagi 16 dogovorjenih krovnih kazalnikov akcijskega načrta za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic.

Poročilo povzema tudi **napredek pri doseganju glavnih ciljev akcijskega načrta za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic do leta 2030** in s tem povezanimi cilji držav članic. Cilj s področja zaposlovanja (78-odstotna stopnja delovne aktivnosti za delavce med 20. in 64. letom starosti) je na dobri poti, da ga EU do leta 2030 tudi doseže. V letu 2022 je stopnja znašala 74,6 odstotka, za preostalih 3,4 odstotne točke pa se ocenjuje, da jih bo mogoče doseči v okviru predvidene 0,5-odstotne letne rasti zaposlovanja, ki že upošteva upočasnjevanje rasti zaradi demografskih pritiskov. Pet držav članic je pri tem že leta 2022 doseglo zastavljeni cilj stopnje delovne aktivnosti za leto 2030. Slovenija, ki je v letu 2022 dosegla 77,9-odstotno delovno aktivnost, je skupaj z osmimi drugimi državami članicami v skupini, kjer je rast zaposlovanja počasnejša kot v obdobju neposredno pred pandemijo. Za večino držav članic se ocenjuje, da so rezerve za nadaljnji dvig zaposlenosti pri nižje izobraženih, starejših ženskah (55+) in mladih (20–29 let).

¹⁰ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=sl>

¹¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6073-2024-INIT/en/pdf>

Slovenija se, podobno kot v letu 2022, tudi v letu 2023 pri večini krovnih kazalnikov uvršča v razrede, v katerih dosega povprečje držav članic EU ali se uvršča višje. Po predhodni uvrstitvi v najnižji razred »kritično« (kazalnik samoporočane nepokrite zdravstvene potrebe) se v letu 2023 Slovenija ne uvršča tako nizko. Najslabšo uvrstitev dosega pri kazalniku vpliva socialnih transferjev (razen pokojnin) na zmanjšanje revščine in deležu prebivalstva med 16. in 74. letom z osnovnimi ali naprednimi digitalnimi znanji. Pri obeh kazalnikih se uvrščamo v opozorilni razred pred najnižjim, kritičnim razredom. Pri kazalnikih, ki se povezujejo s politikami zaposlovanja, je Slovenija uvrščena v naslednje razrede:

- **najboljši izvajalci** (najvišji razred): razmerje prihodkov oseb z najvišjimi in najnižjimi prihodki;
- **boljši od povprečja** (drugi najvišji razred): stopnja brezposelnosti prebivalstva v starosti 15 do 74 let, stopnja delovne aktivnosti oseb z invalidnostjo;
- **dobri** (tretji najvišji razred) osipniki iz formalnega izobraževanja, stopnja NEET mladih v starosti 15 do 29 let (mladi, ki se ne izobražujejo, niso zaposleni in se ne usposablajo);
- **povprečni** (povprečje držav članic): stopnja delovne aktivnosti v starosti od 20 do 64 let, stopnja dolgotrajne brezposelnosti v starosti od 15 do 74 let, vrzel delovne aktivnosti med spoloma.

Nadaljevalo se je tudi izvajanje ukrepov iz NOO na podlagi Uredbe za okrevanje in odpornost (angl. *Recovery and Resilience Facility*, RRF). NOO Slovenije do leta 2026 vključuje prispevek k nastanku 6.000 novih delovnih mest, v okviru ukrepov s področja zaposlovanja to pomeni 4.000 vključenih mladih s pomočjo spodbud za zaposlovanje v okviru programa Hitrejši vstop mladih na trg dela. V letu poročanja se je do konca leta v program vključilo 1.058 mladih, od začetka izvajanja avgusta 2022 pa 1.649 mladih. Obenem je bila pripravljena tudi analiza brezposelnih oseb in prejemnikov nadomestila za brezposelnost starejših od 58 let in s pripravljenimi predlogi zakonodajnih sprememb (september 2023).

V letu 2022 se je obnovil proces **evropskega semestra** na način, da se priporočila izdajajo samo za področja, ki so v posamezni državi članici EU posebej pereča in hkrati niso vključena v NOO. Medtem ko je Svet EU na večino držav članic v 2022 naslovil le splošno priporočilo, da se okrepi izvajanje NOO in programiranje kohezijskih sredstev, se vsem državam članicam v letu 2023 priporoča (specifična priporočila državam članicam, angl. *country specific recommendations*, CSR), da okrepijo dvig znanj in kompetenc v podporo zelenemu prehodu.

Spremljanje uspešnosti izvajanja priporočil evropskega semestra s področja zaposlovanja je naloga odbora Sveta EU za zaposlovanje (angl. *Employment Committee*, EMCO). Prav tako EMCO spremlja izvajanje drugih priporočil Sveta, ki jih naslovi Svet EU v sestavi ministrov za zaposlovanje, socialno politiko in varstvo potrošnikov na države članice. Jeseni 2023 je tako Slovenija uspešno zagovarjala izvajanje Priporočila Sveta EU o poštenem prehodu za podnebno nevtralnost¹² ter Priporočila Sveta o izvajanju okrepljenega Jamstva za mlade.¹³

EMCO je skupaj z odborom za socialno zaščito (angl. *Social Protection Committee*, SPC) v tem letu dobil tudi več nalog predsedstev Sveta EU. Oblikoval je **okvir socialne konvergence**, ki je bil tudi prvič vključen v skupno poročilo zaposlovanja. Obsega osnovno analizo za vsako od držav članic po kazalnikih akcijskega načrta za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Hkrati predvideva, da se za tiste države članice, ki imajo več kot šest kazalnikov v zadnjih dveh razredih (opozorilni in razred kritično) opravi poglobljena analiza. Te države članice bodo v letu 2024 tudi prvič obravnavane podrobneje v okviru vzajemnih pregledov znotraj EMCO in SPC. Slovenija z dvema kazalnikoma v opozorilnem razredu ni kandidatka za poglobljeno analizo, kljub temu pa osnovna analiza opozarja na šibka digitalna znanja prebivalstva.

Na osnovi mandata belgijskega predsedstva bosta odbora v letu 2024 delala tudi na področju **socialnih investicij** z namenom boljšega sodelovanja dveh sestav Sveta EU: na področju zaposlovanja, socialne politike in varstva potrošnikov ter ekonomske in finančne politike.

¹² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32022H0627\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32022H0627(04))

¹³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2020.372.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2020%3A372%3ATOC

6. VREDNOTENJE PROGRAMOV APZ ZA OBDOBJE 2020–2023

V tem poglavju prikazujemo podatke o prehodu v zaposlitev in ohranitvah zaposlitve za brezposelne osebe, vključene v programe APZ, ki jih izvaja zavod.

Zavod spremlja **prehode v zaposlitev** iz programov usposabljanja in izobraževanja v času od vstopa v program in še eno leto po koncu programa. Podatke preverja z zbirko podatkov o zavarovanju ZZZS, pri čemer upošteva le tiste podlage, ki pomenijo zaposlitev. Veliko pogodb do konca leta 2023 še ni poteklo, zato prehoda v zaposlitev ni mogoče spremljati. Za nekatere pogodbe tako še ni poteklo enoletno spremljanje, zato podatki za leto 2023 niso dokončni in jih bo zavod spremljal še v letu 2024 ter na začetku leta 2025.

Pri podatkih o **ohranitvi zaposlitve** po izteku subvencionirane zaposlitve se za ohranitev zaposlitve pri istem delodajalcu šteje, če je oseba na 30. dan po izteku subvencionirane zaposlitve prijavljena v zavarovanja. Hkrati zavod spremlja tudi zaposlitve teh oseb v obdobju 12 mesecev in na 365. dan po izteku subvencionirane zaposlitve.

Pri tem je treba opozoriti, da zavod izhode v zaposlitev spremlja po vključitvah v posamezne programe, ni pa upoštevana možnost, da so bile osebe v celotnem obravnavanem obdobju lahko vključene v več različnih programov.

V času priprave tega letnega poročila je imel zavod na voljo podatke o zaposlitvah **do 31. januarja 2024**. Zaradi zamud pri prijavi v zavarovanje in možnih sprememb prijav zavod spremlja podatke z zamikom.

6.1. STRUKTURNE ZNAČILNOSTI VKLJUČENIH V PROGRAME APZ V OBDOBJU 2020–2023 IN PREHODI V ZAPOSILITEV

(izvajalec: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje)

V obdobju 2020–2023 je zavod izvajal številne programe, ki jih zaradi preglednosti združujemo v naslednje skupine:

- **programi neformalnega izobraževanja** obsegajo: programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja, programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja za mlade, lokalne programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja, NPK – potrjevanje, vključitev brezposelnih oseb v podpirne in razvojne programe, praktične programe za spodbujanje zaposlovanja (MIC);
- **programi praktičnega usposabljanja** obsegajo: delovni preizkus, delovni preizkus 30 plus, delovni preizkus za mlade, usposabljanje na delovnem mestu, usposabljanje na delovnem mestu – mladi, usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce, usposabljanje lokalno in učne delavnice;
- **subvencionirane zaposlitve** obsegajo: spodbujanje zaposlovanja – Zaposli.me, spodbude za trajno zaposlovanje mladih, spodbude za zaposlitev mladih – zaposlimo mlade, spodbujanje zaposlovanja starejših – aktivni do upokojitve, spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji, program Zelena delovna mesta, programa Hitrejši vstop mladih na trg dela in Priložnost zame ter spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice;
- **javna dela** obsegajo: klasična javna dela, javna dela – pomoč osebam na področju mednarodne zaščite, javna dela – pomoč pri omilitvi posledic epidemije covid-19, javna dela za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov;
- med **druge programe** uvrščamo: PUM-O – projektno učenje mlajših odraslih; PUM-O+ – projektno učenje mlajših odraslih, programe formalnega izobraževanja in spodbude za zaposlovanje prejemnikov denarnega nadomestila (ki se je kot APZ program izvajal do 27. marca 2020).

V letu 2020 se je v programe APZ, ki jih je izvajal zavod, vključilo 20.946 oseb, v letu 2021 21.396 oseb in v letu 2022 17.049. V letu 2023 se je število vključitev zmanjšalo na 10.000.

V letu 2020 je bilo število vključitev manjše od pričakovanega, kar je bila predvsem posledica epidemije covid-19, saj se je izvajanje programov APZ v obdobju marec–maj 2020 skoraj povsem ustavilo. Veliko je tudi zmanjšanje števila vključitev v program Spodbujanje zaposlovanja prejemnikov denarnega nadomestila, ki se od 27. marca 2020 dalje ne izvaja več kot program APZ. V letu 2020 so se v celoti prenehali izvajati programi znotraj ukrepa 5 – Spodbujanje samozaposlovanja. Povečanje števila vključitev v letu 2021 je posledica večjega števila vključitev v programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja. Manjše število vključitev od druge polovice leta 2022

naprej je predvsem posledica zaključka izvajanja večine programov, financiranih iz sredstev ESS znotraj OP EKP 2014–2020.

Iz spodnje preglednice je razvidna struktura vključenih brezposelnih oseb v te programe v obdobju 2020–2023.

Preglednica 13: Struktura vključenih brezposelnih oseb v programe APZ v obdobju 2020–2023

	Prejemniki denarne socialne pomoči	Prejemniki denarnega nadomestila	Invalidi	Dolgotrajno brezposelne osebe	Terciarna raven izobrazbe	Prva in druga raven izobrazbe	Starejši od 50 let	Mladi do 29. leta starosti	Ženske
2020	33,3	26,7	9,0	31,8	23,4	25,4	26,6	30,1	53,4
2021	40,2	17,7	9,5	44,2	23,2	27,2	27,0	24,8	58,8
2022	31,5	14,1	10,8	39,9	19,8	33,9	26,9	27,8	59,2
2023	26,2	13,4	12,8	34,4	17,7	36,1	29,4	30,8	57,0

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Glede na **spol** pri vključitvah v programe APZ v obdobju 2020–2023 prevladujejo **ženske**, njihov delež se giblje od 53,4 odstotka do 59,2 odstotka.

Delež vključitev **mlajših od 30 let** je v letu 2021 znašal 24,8 odstotka in je za 5,3 odstotne točke nižji od leta pred tem, kar je posledica zaprtja javnega povabila za spodbude za trajno zaposlovanje mladih z dnem 30. junij 2021. V letu 2022 se je delež mlajših od 30 let ponovno nekoliko povečal, znašal je 27,8 odstotka, v letu 2023 pa se je njihov delež še nekoliko zvišal, na 30,8 odstotka, saj je zavod po krajšem premoru julija 2022 začel izvajati subvencijski program Hitrejši vstop mladih na trg dela.

Delež vključitev **starejših od 50 let** se je v proučevanem obdobju gibal blizu 27,0 odstotka, tja do 29,0 odstotka. K povečanju deleža starejših od 50 let je med drugim prispevalo tudi izvajanje programa Priložnost zame, v katerega je bilo od vseh vključenih 48,3 odstotka starejših od 50 let.

Največji delež **brezposelnih oseb s I. in II. ravno izobrazbe** (nizko izobraženi) zaznamo v letu 2023, 36,1 odstotka. Nasprotno pa je bil v tem letu delež oseb s terciarno izobrazbo najnižji, in sicer 17,7 odstotka.

Delež vključitev **dolgotrajno brezposelnih oseb** se je v obdobju 2020–2023 gibal med 31,8 odstotka in 44,2 odstotka. Pri spremljanju deleža vključitev oseb, ki prejemajo socialne prejemke (DSP, DN), ugotovimo, da je bil v programih APZ v vseh letih večji delež vključenih oseb, ki so prejemale denarno socialno pomoč. Delež vključenih **brezposelnih invalidov** je bil najvišji v letu 2023 (12,8 odstotka).

Spodnja preglednica prikazuje število vključitev in prehodov v zaposlitev v obdobju 2020–2023 po posameznih ukrepih APZ.

Preglednica 14: Število vključitev in prehodov v zaposlitev po ukrepih APZ v obdobju 2020–2023

Ukrep	2020		2021		2022		2023	
	Št. vključitev	Št. zaposlitvev	Št. vključitev	Št. zaposlitvev	Št. vključitev	Št. zaposlitvev	Št. vključitev	Št. zaposlitvev
1. Usposabljanje in izobraževanje	9.865	6.283	12.607	8.132	12.300	6.671	5.497	1.648*
3. Spodbude za zaposlovanje	7.557	5.327	4.860	4.779	1.853	1.821	1.621	1.621**
4. Kreiranje delovnih mest	3.524	3.333	3.929	3.740	2.896	2.786	2.882	2.882***
Skupaj	20.946	14.943	21.396	16.651	17.049	11.278	10.000	6.151

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

* Začasni podatki o izhodih v zaposlitev za vključene v obdobju januar–december 2023. Upoštewane so zaposlitve v času trajanja programa in 12 mesecev po zaključku programa oziroma do konca januarja 2024.

** Med izhode v zaposlitev znotraj ukrepa 3 ne štejemo oseb, za katere so delodajalci uveljavili povračilo prispevkov in spodbud za zaposlitev prejemnikov denarnega nadomestila.

*** V okviru ukrepa 4 se izvajajo tudi učne delavnice, ki se izvajajo kot usposabljanje na delovnem mestu in se ne štejejo za zaposlitve.

6.2. PROGRAMI USPOSABLJANJA IN IZOBRAŽEVANJA

V okviru programov usposabljanja in izobraževanja zavod poroča o izvajanju celotnega ukrepa 1: usposabljanje in izobraževanje ter tudi o izvajanju programa učnih delavnic, ki vsebinsko spadajo med programe praktičnega usposabljanja, v katalogu ukrepov APZ pa je uvrščen v ukrep 4: kreiranje delovnih mest.

Vključevanje v programe ukrepa 1: usposabljanje in izobraževanje je od leta 2020 do 2023 potekalo z določenimi spremembami. V letu 2020 je zavod začel izvajati tudi program Delovni preizkus, ki je bil sofinanciran s sredstvi ESS v okviru OP EKP 2014–2020. Hkrati je za delovni preizkus kot tudi za usposabljanje na delovnem mestu objavil enotno javno povabilo. Leta 2022 se je večina programov, sofinanciranih iz ESS, OP EKP 2014–2020, zaključila, zato je bilo v tem letu in tudi v letu 2023 manj vključitev.

Za lažjo primerjavo so v spodnji preglednici programi usposabljanja in izobraževanja združeni po vsebinskih značilnostih (na primer združene so vključitve oseb v vse programe usposabljanja na delovnem mestu).

Preglednica 15: Število vključitev brezposelnih v vsebinsko podobne skupine programov v ukrepu 1, 2020–2023

Ime programa – združeno	2020	2021	2022	2023
Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja, skupaj	4.770	7.214	7.518	3.793
NPK – potrjevanje	721	775	642	292
Vključitev oseb v podporne in razvojne programe	857	587	163	136
PUM-O Projektno učenje mlajših odraslih	441	308	701	507
Praktični programi za spodbujanje zaposlovanja (MIC)	52	2	0	0
Delovni preizkus, skupaj	627	634	364	103
Usposabljanje na delovnem mestu, skupaj	2.037	2.728	2.457	287
UDM za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce	11	3	12	16
Programi formalnega izobraževanja	349	356	443	363
SKUPAJ	9.865	12.607	12.300	5.497

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

V letu 2020 se je število vključitev močno zmanjšalo. Sklenjenih je bilo 9.865 pogodb, kar je 73 odstotkov vključitev v primerjavi z letom 2019. Zmanjšanje števila vključitev je posledica epidemije covid-19. V letu 2021 se je število vključitev v primerjavi z letom 2020 povečalo za 27,8 odstotka, kar je posledica manj omejevalnih ukrepov zaradi epidemije covid-19 ter pridobitve soglasja MDDSZ, da se programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja lahko izvajajo na daljavo. V letu 2022 se je število vključitev v primerjavi z letom 2021 nekoliko zmanjšalo, in sicer za 2,4 odstotka, kar lahko pripišemo dejstvu, da je večina projektov in programov ESS (OP EKP 2014–2020) v drugi polovici leta 2022 že prešla v fazo zaključevanja. V letu 2023 je bilo 5.497 vključitev, kar je 55,3 odstotka manj vključitev kot v letu pred tem.

V spodnji preglednici prikazujemo izhode v zaposlitev za vključitve v obdobju 2020–2023. Za lažjo primerjavo so izhodi v zaposlitev združeni po skupinah programov (npr. delež izhodov v zaposlitev za vse programe usposabljanja na delovnem mestu ne glede na vir financiranja).

Preglednica 16: Deleži izhodov v zaposlitev po skupinah programov, ukrep 1, 2020–2023

Ime programa - združeno	2020	2021	2022	2023*
Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja - skupaj	58,9	55,3	47,2	28,8
NPK – potrjevanje	70,0	78,3	73,7	59,2
Vključitev oseb v podporne in razvojne programe	62,4	66,3	52,1	11,8
PUM-O Projektno učenje mlajših odraslih	31,1	38,3	22,1	10,1
Praktični programi za spodbujanje zaposlovanja (MIC)	40,4	50,0	–	–
Delovni preizkus skupaj	88,2	92,3	90,9	67,0
Usposabljanje na delovnem mestu skupaj	80,3	85,3	80,9	78,7

UDM za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce	36,4	33,3	66,7	25,0
Programi formalnega izobraževanja	24,4	32,0	18,3	4,7
SKUPAJ	63,7	64,5	54,2	30,0

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

* Upoštevane so zaposlitve v času trajanja programa in 12 mesecev po zaključku programa oziroma do konca januarja 2024. Podatki za leto 2023 so začasni.

Iz podatkov je razvidno, da so pri deležu prehodov v zaposlitev najuspešnejši programi delovnega preizkusa in usposabljanja na delovnem mestu, ki potekajo neposredno pri delodajalcu na konkretnih delovnih mestih.

Zelo uspešni programi pri prehodu v zaposlitev so tudi programi potrjevanja NPK, programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja za mlade, programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja, vključitev oseb v podporne in razvojne programe ter lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja.

Pri programih je treba upoštevati, da pri nekaterih cilj ni neposredna zaposlitev, ampak so namenjeni krejitvi kompetenc, dvigu znanj in veščin in so usmerjeni k najbolj ranljivim skupinam brezposelnih (dolgotrajno brezposelni, brez izobrazbe, starejši), ki se tudi iz tega razloga zaposlujejo v nižjem deležu.

Najmanjši delež prehodov v zaposlitev pa je pri programih formalnega izobraževanja (izvaja se večinoma vključevanje v zaključne razrede osnovne šole), katerih namen je pridobitev formalne izobrazbe, in pri programu Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O), pri katerem je cilj socialna vključenost mladih odraslih.

PROGRAMI NEFORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Deleži izhodov v zaposlitev v okviru vseh programov neformalnega izobraževanja in usposabljanja (NIU) znašajo za vključene v letu 2020 58,9 odstotka, v letu 2021 55,3 odstotka ter v letu 2022 47,2 odstotka. Začasni podatki za vključene v letu 2023 izkazujejo 28,8 odstotka prehodov v zaposlitev. Delež prehodov v zaposlitev iz programa NIU – ranljivi je zaradi specifičnosti ciljnih skupin, ki se vanj vključujejo, pričakovano nižji kot pri NIU – mladi. Deleži izhodov v zaposlitev za ranljive skupine brezposelnih znaša za leto 2020 48,4 odstotka, za leto 2021 53,9 odstotka in za leto 2022 48,1 odstotka. Najvišji delež izhodov v zaposlitev je pri NIU – mladi, saj se giblje nad 60 odstotki (leto 2020 62,1 odstotka, leto 2021 68,7 odstotka, za leto 2022 61,1 odstotka).

Delež prehodov v zaposlitev pri lokalnih programih NIU je v letu 2020 znašal 62,0 odstotka, v letu 2021 delež pade na 52,0 odstotka in v letu 2022 na 45,0 odstotka. Začasni podatki za vključene v letu 2023 kažejo 28,8-odstotni prehod v zaposlitev.

Večina brezposelnih oseb se zaposli v času trajanja programa in v prvih treh mesecih po zaključku programa, nato pa se s časom od zaključka programa število izhodov v zaposlitev zmanjšuje.

POTRJEVANJE NPK IN TK

Deleži prehodov v zaposlitev znašajo v letu 2020 70,0 odstotka in v letu 2021 78,3 odstotka. V letu 2022 se je zaposlilo 73,7 odstotka vključenih. Začasni podatki o prehodih v zaposlitev za leto 2023 kažejo 59,2-odstotni prehod v zaposlitev. Večina brezposelnih oseb se zaposli v času trajanja programa in v prvih treh mesecih po zaključku programa.

PROJEKTNO UČENJE MLAJŠIH ODRASLIH (PUM-O, PUM-O+)

Prehodi v zaposlitev so relativno nizki, vendar gre za program, ki je namenjen mladim brez formalne izobrazbe ali z nižjo stopnjo izobrazbe in je usmerjen v socialno vključevanje. Delež prehodov v zaposlitev je za program PUM-O v letu 2020 znašal 31,1 odstotka, v letu 2021 38,3 odstotka in v letu 2022 22,1 odstotka. Začasni podatki za leto 2023 kažejo 20,8-odstotni delež prehodov v zaposlitev. Začasni podatki za program PUM-O+ za leto 2023 kažejo 6,4-odstotni delež prehodov v zaposlitev.

VKLJUČEVANJE BREZPOSELNIH OSEB V PODPORNE IN RAZVOJNE PROGRAME

V letu 2020 je delež prehodov v zaposlitev znašal 62,4 odstotka, v letu 2021 se je zaposlilo 66,3 odstotka vključenih in v letu 2023 52,1 odstotka vključenih. Začasni podatki za leto 2023 kažejo 11,8-odstotni prehod v zaposlitev.

PRAKTIČNI PROGRAMI ZA SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA (MIC)

V letu 2020 se je vključilo 52 oseb, v letu 2021 pa dve osebi. Od leta 2022 vključitev v program ni bilo. V letu 2020 se je zaposlilo 40,4 odstotka vseh vključenih, med vključenimi v letu 2021 pa 50 odstotkov.

DELOVNI PREIZKUS

Delež prehodov v zaposlitev je zelo dober. Za leto 2020 je znašal 88,2 odstotka. V letu 2021 je bilo izhodov v zaposlitev še nekoliko več, in sicer 92,3 odstotka, v letu 2022 pa 90,9 odstotka. Začasni podatki za leto 2023 kažejo, da se je po zaključku programa zaposlilo 67,0 odstotka vključenih. Večina oseb se zaposli v treh mesecih po zaključku programa.

USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU

Delež prehodov v zaposlitev je visok. Za vse programe usposabljanja na delovnem mestu v letu 2020 je delež prehodov v zaposlitev znašal 80,3 odstotka, za leto 2021 85,3 odstotka, v letu 2022 pa se je zaposlilo 80,9 odstotka vseh vključenih. Začasni rezultati za leto 2023 izkazujejo 78,7-odstotni delež prehodov v zaposlitev.

Najvišji delež prehodov v zaposlitev med programi usposabljanja na delovnem mestu izkazuje program UDM – mladi. V obdobju 2020–2022 je bil ta delež v povprečju 86-odstoten. Nekoliko nižji, vendar vseeno dober, je tudi delež prehodov v zaposlitev za ranljive skupine brezposelnih, ki znaša v povprečju nekaj več kot 71,0 odstotka.

Delež izhodov v zaposlitev je visok tudi pri programu Usposabljam lokalno (v povprečju okoli 84 odstotkov). Začasni podatki za leto 2023 izkazujejo 78,7-odstoten delež. Večina oseb se zaposli v treh mesecih po zaključku programa.

USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU ZA OSEBE NA PODROČJU MEDNARODNE ZAŠČITE IN TUJCE

Delež prehodov v zaposlitev v letu 2020 je znašal 36,4 odstotka, med vključenimi v letu 2021 33,3 odstotka in v letu 2022 66,7 odstotka. Začasni rezultati za vključene v letu 2023 kažejo 25-odstotni delež prehodov v zaposlitev.

PROGRAMI FORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA

Delež prehodov v zaposlitev za vključitve v letu 2020 znaša 24,4 odstotka, v letu 2021 je delež zrastel na 32,0 odstotka, za vključitve v letu 2022 pa je ta padel na 18,3 odstotka. Začasni delež prehodov v zaposlitev za vključene v letu 2023 je 4,7 odstotka.

UČNE DELAVNICE – praktično usposabljanje

V učne delavnice so se vključevali brezposelni, ki so potrebovali poglobljeno obravnavo, njihova znanja oziroma delovne izkušnje pa niso omogočale neposredne zaposlitve. Ugotavljamo, da se več kot polovica udeležencev vključi nazaj na trg dela. Delež prehodov v zaposlitev za vključitve v letu 2020 je znašal 61,8 odstotka, v letu 2021 pa se je zaposlilo kar 67,2 odstotka udeležencev. Podatki za leto 2022 kažejo 58,2-odstotni prehod v zaposlitev.

6.3. PROGRAMI SUBVENCIONIRANE ZAPOSLOTITVE

Pri programih subvencioniranja zaposlitve zavod spremlja ohranitev zaposlitve oziroma novo zaposlitev po izteku pogodbenega obdobja, v katerem zavod subvencionira zaposlitev. V obdobju 2020–2023 je zavod subvencioniral 13.753 zaposlitev, od tega 59,7 odstotka v okviru programa Spodbujanje zaposlovanja ranljivih skupin – Zaposli.me.

Preglednica 17: Število vključitev v subvencionirane zaposlitve, obdobje 2020–2023

Ime programa	2020	2021	2022	2023	Skupaj
Spodbujanje zaposlovanja – Zaposli.me (3.1.1.3. in 3.1.1.9.)	3.294	3.778	1.139		8.211
Spodbude za trajno zaposlovanje mladih (3.1.1.4., 3.1.1.8., 3.1.2.1. in 3.1.2.2.)	1.818	934			2.752
Spodbude za zaposlitev mladih – zaposlimo mlade (3.1.1.6.)	4				4
Spodbujanje zaposlovanja starejših – Aktivni do upokojitve (3.1.1.7.)	211				211
Zelena delovna mesta (3.1.2.3.)		67	91	234	392
Hitrejši vstop mladih na trg dela (3.1.2.4.)			591	1.058	1.649
Priložnost zame (3.1.2.5.)				329	329
Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice (4.2.1.2. in 4.2.1.3.)	58	81	60	6	205
SKUPAJ	5.385	4.860	1.881	1.627	13.753

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Med **13.753** vključenimi v vse subvencionirane zaposlitve v obdobju 2020–2023 je bilo:

- 6.201 ženska, tj. 45,1 odstotka,
- 4.646 mladih do 29 let, tj. 33,8 odstotka,
- 4.854 starejših od 50 let, tj. 35,3 odstotka,
- 2.598 nižje izobraženih, tj. 18,9 odstotka,
- 3.030 oseb s terciarno izobrazbo, tj. 22,0 odstotka,
- 916 invalidov, tj. 6,7 odstotka,
- 4.916 dolgotrajno brezposelnih oseb, tj. 35,7 odstotka,
- 3.071 prejemnikov denarnega nadomestila, tj. 22,3 odstotka,
- 2.534 prejemnikov denarne socialne pomoči, tj. 18,4 odstotka.

Preglednica 18: Deleži nekaterih skupin brezposelnih, vključenih v programe subvencioniranih zaposlitev, v obdobju 2020–2023

Leto	Prejemniki denarne socialne pomoči	Prejemniki denarnega nadomestila	Invalidi	Dolgotrajno brezposelne osebe	Terciarna raven izobrazbe	Prva in druga raven izobrazbe	Starejši od 50 let	Mladi do 29. leta starosti	Ženske
2020	17,1	25,1	6,9	31,4	23,1	19,6	37,1	34,1	45,3
2021	24,1	25,8	7,1	42,5	22,0	20,1	40,0	20,2	47,2
2022	14,7	18,3	7,7	39,3	19,9	18,3	37,0	35,0	46,0
2023	11,6	7,3	3,3	25,8	20,9	13,5	13,3	71,9	36,8

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Zavod zaposlitev posamezne osebe preverja na podlagi podatkov ZZZS. Pri tem pa v nasprotju z obdobjem trajanja pogodbe ne preverja zaposlitve glede na delodajalca, pri katerem je oseba zaposlena.

Za zaposlitve na 30. dan govorimo o deležu ohranitve zaposlitve, saj obstaja velika verjetnost, da te osebe ostanejo zaposlene pri istem delodajalcu. Deleži zaposlenih so izračunani tako, da se število zaposlitev v določenem časovnem obdobju deli s številom vključenih. Pri tem so odštete pogodbe, ki se še niso iztekle.

V nadaljevanju so prikazani podatki o zaposlitvah po izteku subvencionirane zaposlitve za pogodbe, sklenjene v obdobju 2020–2023, ki so se že iztekle, kar pomeni, da so se dokončale v celoti ali so bile predčasno prekinjene. To pa ne pomeni, da je od njihovega izteka tudi že poteklo 30 dni in bi s tem dosegle točko merjenja.

Preglednica 19: Podatki o zaposlitvah po izteku subvencionirane zaposlitve za pogodbe, 2020–2022

Vključitve 2020–2022	Število vključenih	Dosegli o točko merjenja	Zaposleni na 30. dan	% zaposlenih	Dosegli o točko merjenja	Zaposleni na 365. dan	% zaposlenih
Spodbujanje zaposlovanja – Zaposli.me (3.1.1.3 in 3.1.1.9.)	8.211	8.211	5.794	70,6 %	7.199	5.060	70,3 %
Spodbude za trajno zaposlovanje mladih (3.1.1.4. in 3.1.2.1.)	1.735	1.735	1.575	90,8 %	1.307	1.188	90,9 %
Spodbude za zaposlovanje starejših – Aktivni do upokojitve (3.1.1.7)	211	211	129	61,1 %	211	88	41,7 %
Spodbude za zaposlitev mladih – Zaposlimo mlade (3.1.1.6.)	4	4	3	75,0 %	4	3	75 %
Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji (3.1.1.8, 3.1.2.2)	1.017	1.017	928	91,2 %	526	482	91,6 %
Zelena delovna mesta (3.1.2.3.)	158	152	140	92,1 %	0	0	0,0 %
Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice (4.2.1.2. in 4.2.1.2.3.)	199	199	125	62,8 %	148	90	60,8 %
SKUPAJ	11.535	11.529	8.694	75,4 %	9.395	6.911	73,6 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

Iz zgornje preglednice je razvidno, da je med vsemi programi subvencioniranja zaposlitve na 30. dan ohranilo zaposlitev 75,4 odstotka vseh vključenih v obdobju od 2020 do 2022. Največji delež ohranitve zaposlitev na 30. dan

po izteku subvencionirane zaposlitve je pri programu Zelena delovna mesta (92,1 odstotka) in Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji (91,2 odstotka), sledi program Spodbude za trajno zaposlovanje mladih (90,8 odstotka). Še vedno odličen delež ohranitve zaposlitve je pri programu Zaposli.me, v katerega je bilo vključenih največ oseb iz ranljivih ciljnih skupin (kot so dolgotrajno brezposelni, starejši od 50 let itd.), ki znaša 70,6 odstotka. **Na 365. dan** po izteku subvencionirane zaposlitve lahko glede na trajanje pogodbe merimo ohranitev zaposlitve oziroma prehod v zaposlitev le za nekatere programe. Najboljši delež zaposlenosti na 365. dan od izteka subvencionirane zaposlitve je pri programu Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji (91,6 odstotka), sledi program Spodbude za trajno zaposlovanje mladih (90,9 odstotka). Med vključenimi v program Zaposli.me pa je bilo na 365. dan zaposlenih 5.060 oseb ali 70,3 odstotka.

Podatke o zaposlitvah pa lahko spremljamo tudi tako, da zajamemo podatke o vseh zaposlitvah vključenih oseb, in sicer v roku 12 mesecev po izteku subvencionirane zaposlitve, ne glede na to, ali so bile osebe zaposlene na 30. ali 365. dan. Ti podatki so začasni in se bodo še spreminjali, saj je to podatek na dan 31. januarja 2024 in od vseh zaključenih pogodb še ni preteklo eno leto.

Zelo pomemben je tudi podatek o deležu zaposlitev v obdobju 12 mesecev po izteku subvencionirane zaposlitve, saj obstaja verjetnost, da se oseba ponovno zaposli na primer na 45. dan in je na primer na 365. dan, ko se izvaja spremljanje, ponovno brezposelna. Kljub temu pa je predhodna vključitev v subvencionirano zaposlitev zagotovo prispevala k lažjemu prehodu med različnimi zaposlitvami in s tem k pridobivanju različnih delovnih izkušenj in novih kompetenc. S tem dodatnim spremljanjem želimo prikazati, kako subvencionirana zaposlitev vpliva na uspešnost pridobitve nove zaposlitve oziroma povečanje možnosti prehoda v zaposlitev. Iz podatkov je torej mogoče razbrati, kako subvencionirana zaposlitev lahko vpliva na zaposljivost oseb.

Za primere, ko ocenjujemo povečanje možnosti prehoda v zaposlitev **v 12 mesecih** po izteku subvencionirane zaposlitve, so rezultati prikazani v spodnji preglednici. **Ugotovimo, da je v obdobju enega leta po izteku subvencionirane zaposlitve ohranilo zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev 87,4 odstotka vseh vključenih.**

Preglednica 20: Delež zaposlitev v obdobju 12 mesecev po izteku subvencionirane zaposlitve

Vključitve 2020–2022	Število vključite v	Število zaključen ih pogodb	Zaposlen i v 365 dneh	Delež od zaključen ih pogodb
Spodbujanje zaposlovanja – Zaposli.me (3.1.1.3. in 3.1.1.9.)	8.211	8.211	6.978	85,0 %
Spodbude za trajno zaposlovanje mladih (3.1.1.4. in 3.1.2.1.)	1.735	1.735	1.671	96,3 %
Spodbude za zaposlovanje starejših – Aktivni do upokojitve (3.1.1.7.)	211	211	146	69,2 %
Spodbude za zaposlitev mladih – Zaposlimo mlade (3.1.1.6.)	4	4	4	100 %
Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji (3.1.1.8. in 3.1.2.2.)	1.017	1017	975	95,9 %
Zelena delovna mesta (3.1.2.3.)	158	158	148	93,7 %
Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice (4.2.1.2. in 4.2.1.2.3.)	199	199	154	77,4 %
SKUPAJ	11.535	11.535	10.076	87,4 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

ZAPOSILI.ME

V poročanem obdobju je zavod izvedel več javnih povabil za spodbujanje zaposlovanja brezposelnih oseb iz ciljnih skupin s pomočjo subvencije za zaposlitev iz sredstev ESS OP EKP 2014–2020. Razlike v višini subvencije so bile glede na število izpolnjenih meril iz ciljne skupine. V letu 2020 je zavod z objavo novega javnega povabila prešel na izplačevanje mesečnih subvencij (prav tako glede na kategorijo brezposelnosti ranljivih oseb), ki je bila v višini 416, 500, 583 ali 666 evrov na mesec. Delodajalci, katerih ponudbe so bile sprejete, so zaposlili brezposelne osebe za polni delovni čas in za obdobje najmanj enega leta. Zavod je zaradi razdelitve razpoložljivih sredstev javno povabilo za kohezijsko regijo zahodna Slovenija zaprl 3. avgusta 2021, dokončno pa je javno povabilo zaprl 31. maja 2022. Glede na to vključitev v letu 2023 ni bilo. V obdobju 2020–2023 je zavod v program Zaposli.me vključil 8.211 brezposelnih oseb iz ciljne skupine.

Ohranitev zaposlitve oziroma izhode v zaposlitev zavod lahko spremlja samo za pogodbe, ki so se že zaključile, torej pogodbe, sklenjene v obdobju 2020–2022. V spodnji preglednici prikazujemo podatke o zaposlitvah po izteku praviloma 12-mesečne subvencionirane zaposlitve.

Preglednica 21: Zaposlitve po izteku programa Zaposli.me, vključitve v obdobju 2020–2022

Vključitve 2020–2022	Število vključite v	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 30. dan	% zaposlenih	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 365. dan	% zaposlenih
Spodbujanje zaposlovanja – Zaposli.me (3.1.1.3. in 3.1.1.9.)	8.211	8.211	5.794	70,6 %	7.199	5.060	70,3 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

V 30 dneh po zaključku subvencionirane zaposlitve je bilo zaposlenih kar 70,6 odstotka oseb. Obdobje za spremljanje na 365. dan po zaključku subvencionirane zaposlitve je poteklo za 7.199 oseb. Med njimi je bilo na 365. dan zaposlenih 5.060 oseb oziroma 70,3 odstotka. Z dodatnim spremljanjem v obdobju 12 mesecev od izteka subvencionirane zaposlitve je zavod ugotovil, da je v tem obdobju ohranilo zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 6.978 oseb ali 85,0 odstotka.

SPodbUDE ZA TRAJNO ZAPOSLOVANJE MLADIH

Zavod je izvajal dva programa spodbud za zaposlovanje mladih, in sicer program Spodbude za trajno zaposlovanje mladih in Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji. Skupaj je bilo v obdobju 2020–2021 v oba programa vključenih 2.752 mladih brezposelnih oseb. V letih 2022 in 2023 novih vključitev v navedena programa ni bilo.

Ohranitev zaposlitve oziroma izhode v zaposlitev zavod lahko spremlja samo za pogodbe, ki so se že zaključile. Delodajalci morajo osebe zaposliti za nedoločen čas, zavod pa je zaposlitev spremljal 24 mesecev. Vse pogodbe so se že iztekle.

Preglednica 22: Zaposlitve po izteku programa Spodbude za trajno zaposlovanje mladih, vključitve v obdobju 2020–2022

Vključitve 2020–2022	Število vključite v	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 30. dan	% zaposlenih	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 365. dan	% zaposlenih
Spodbude za trajno zaposlovanje mladih (3.1.1.4. in 3.1.2.1.)	1.735	1.735	1.575	90,8 %	1.307	1.188	90,9 %
Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni regiji (3.1.1.8. in 3.1.2.2.)	1.017	1.017	928	91,2 %	526	482	91,6 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

V 30 dneh po zaključku subvencionirane zaposlitve v okviru programa **Spodbude za trajno zaposlovanje mladih** je bilo zaposlenih 90,8 odstotka oseb. Obdobje za spremljanje na 365. dan po zaključku subvencionirane zaposlitve je poteklo za 1.307 oseb. Med njimi je bilo na 365. dan zaposlenih 1.188 oseb (90,9 odstotka). Z dodatnim spremljanjem v obdobju 12 mesecev od izteka subvencionirane zaposlitve je zavod ugotovil, da je v tem obdobju ohranilo zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 1.671 oseb ali 96,3 odstotka oseb.

V 30 dneh po zaključku subvencionirane zaposlitve v okviru programa **Spodbude za trajno zaposlovanje mladih v vzhodni kohezijski regiji** je bilo zaposlenih 91,2 odstotka oseb. Obdobje za spremljanje na 365. dan po zaključku subvencionirane zaposlitve je poteklo za 526 oseb. Med njimi je bilo na 365. dan zaposlenih 482 oseb ali 91,6 odstotka. Z dodatnim spremljanjem v obdobju 12 mesecev od izteka subvencionirane zaposlitve je zavod ugotovil, da je v tem obdobju ohranilo zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 975 oseb ali 95,9 odstotka oseb.

AKTIVNI DO UPKOJITVE

V program Spodbujanje zaposlovanja starejših – Aktivni do upokojitve se je v letu 2020 vključilo 211 oseb (program se naprej ni izvajal). V spodnji tabeli so prikazani podatki o ohranitvah zaposlitve oziroma izhodi v zaposlitev.

Preglednica 23: Zaposlitve po izteku programa Aktivni do upokojitve, vključeni v letu 2020

Vključitve 2020	Število vključite v	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 30. dan	% zaposlenih	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 365. dan	% zaposlenih
-----------------	---------------------	------------------------	---------------------	--------------	------------------------	----------------------	--------------

Spodbude za zaposlovanje starejših – Aktivni do upokojitve (3.1.1.7.)	211	211	129	61,1 %	211	88	41,7 %
--	-----	-----	-----	---------------	-----	----	---------------

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

V 30 dneh po zaključku subvencionirane zaposlitve je bilo zaposlenih 61,1 odstotka oseb. Obdobje za spremljanje na 365. dan po zaključku subvencionirane zaposlitve je poteklo za 211 oseb. Med njimi je bilo na 365. dan zaposlenih 88 oseb ali 41,7 odstotka vključenih. Glede na ciljno skupino (58 let ali več) se ocenjuje, da so se upokojili. Z dodatnim spremljanjem v obdobju 12 mesecev od izteka subvencionirane zaposlitve je zavod ugotovil, da je v tem obdobju ohranilo zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 146 oseb (69,2 odstotka).

SPODBUDE ZA ZAPOSILITEV MLADIH – ZAPOSILIMO MLADE

Namen programa je bilo spodbujanje delodajalcev k zaposlovanju mladih brezposelnih (starih do vključno 29 let), ki so se usposabljali v okviru inovativnih projektov za zaposlovanje, in jih tako delovno in socialno aktivirati. Zadnje štiri zaposlitve so bile realizirane januarja 2020. Skupno je bilo v program vključenih 152 mladih, od tega v letu 2020 štiri osebe.

V 30 dneh po zaključku subvencionirane zaposlitve je bilo zaposlenih 75,0 odstotka oseb, enak delež zaposlenih oseb je bilo na 365. dan. Z dodatnim spremljanjem v obdobju 12 mesecev od izteka subvencionirane zaposlitve je zavod ugotovil, da so v tem obdobju ohranile zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, štiri osebe ali 100 odstotkov oseb.

HITREJŠI VSTOP MLADIH NA TRG DELA

V letu 2021 v program ni bilo vključitev, saj se je izvajanje programa začelo avgusta 2022. V obdobju poročanja je bilo skupno vključenih 1.649 oseb, od tega je bilo v letu 2022 591 vključitev in v letu 2023 1.058 vključitev. O izhodih v zaposlitev zavod še ne more poročati.

ZELENA DELOVNA MESTA

V program Zelena delovna mesta je bilo v obdobju 2021–2023 vključenih 392 brezposelnih oseb.

Preglednica 24: Število vključitev v program Zelena delovna mesta, 2020–2023

	2020	2021	2022	2023	Skupaj
Zelena delovna mesta	0	67	91	234	392

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

V spodnji tabeli prikazujemo podatke o zaposlitvah po izteku praviloma 12-mesečne subvencionirane zaposlitve.

Preglednica 25: Zaposlitve po izteku programa Zelena delovna mesta, vključitve v obdobju 2020–2022

Vključitve 2020–2022	Število vključitev	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 30. dan	% zaposlenih	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 365. dan	% zaposlenih
Zelena delovna mesta (3.1.2.3.)	158	152	140	92,1 %	0	0	0,0 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

V obdobju prvih 30 dni po zaključku subvencionirane zaposlitve je izmed vseh vključenih v program Zelena delovna mesta zaposlitev ohranilo 92,1 odstotka oseb. Za obdobje spremljanja na 365. dan po zaključku subvencionirane zaposlitve zavod še ne more poročati. Z dodatnim spremljanjem v obdobju 12 mesecev od izteka subvencionirane zaposlitve pa je zavod ugotovil, da je v tem obdobju ohranilo zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 148 oseb ali 93,7 odstotka oseb.

PRILOŽNOST ZAME

Vključitve v program so bile le v letu 2023, saj se je ta izvajal le od marca 2023 do konca julija 2023. Vseh vključenih v program je bilo 329 oseb. O izhodih v zaposlitev zavod še ne more poročati, saj od izteka subvencionirane zaposlitve še ni poteklo 30 ali 365 dni.

SPODBUDE DELODAJALCEM ZA ZAPOSILITEV OSEB IZ PROGRAMA UČNE DELAVNICE

V program je bilo v obdobju vrednotenja (2020–2023) vključenih 205 oseb, od tega 58 v letu 2020, 81 oseb v letu 2021, 60 oseb v letu 2022 in šest oseb v letu 2023.

Preglednica 26: Število vključitev v program Spodbude delodajalcem za zaposlitev oseb iz programa Učne delavnice, 2020–2023

	2020	2021	2022	2023	Skupaj
Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice (4.2.1.2.)	19	-	-	-	19
Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice (4.2.1.3.)	39	81	60	6	186
SKUPAJ	58	81	60	6	205

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Med 199 vključenimi v letih od 2020 do 2022 je bilo na 30. dan po izteku subvencionirane zaposlitve zaposlenih 125 oseb ali 62,8 odstotka oseb. Obdobje za spremljanje na 365. dan po zaključku subvencionirane zaposlitve je poteklo za 148 oseb in med njimi je bilo na 365. dan še vedno zaposlenih 90 oseb ali 60,8 odstotka oseb.

Z dodatnim spremljanjem v obdobju enega leta po izteku subvencionirane zaposlitve je zavod ugotovil, da je v tem obdobju ohranilo zaposlitev ali našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 154 oseb ali 77,4 odstotka oseb, kar je odličen rezultat glede na to, da so se zaposlovali udeleženci, ki so pred vključitvijo v Učne delavnice potrebovali poglobljeno obravnavo zaradi več zaposlitvenih ovir.

Preglednica 27: Zaposlitve po izteku učnih delavnic, za vključene v obdobju 2020–2022

Vključitve 2020–2022	Število vključite v	Doseglo točko merjenja	Zaposle n na 30. dan	% zaposle nih	Doseglo točko merjenja	Zaposle n na 365. dan	% zaposle nih
Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice (4.2.1.2. in 4.2.1.3.)	199	199	125	62,8 %	148	90	60,8 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

6.4. PROGRAMI JAVNIH DEL

V obdobju 2020–2023 je zavod izvajal štiri programe javnih del, v katera je bilo skupaj vključenih 12.536 dolgotrajno brezposelnih oseb. Poleg »klasičnih« javnih del je zavod v letu 2021 začel izvajati še programe javnih del Pomoč pri omilitvi posledic epidemije COVID-19. Leta 2023 je začel izvajanje javnih del za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov, ki so bila namenjena pomoči občinam, prizadetim zaradi poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023. Javna dela Pomoč osebam na področju mednarodne zaščite je zavod izvajal od leta 2016 do 2022.

Preglednica 28: Število vključitev v programe javnih del, 2020–2023

	2020	2021	2022	2023	Skupaj
Javna dela (4.1.1.1.)	3.259	3.196	2.194	2.801	11.450
Javna dela Pomoč za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov (4.1.1.3.)				75	75
Javna dela Pomoč osebam na področju mednarodne zaščite (4.1.1.4.)	16	10	7		33
Javna dela Pomoč pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 (4.1.1.5.)		453	525		978
SKUPAJ	3.275	3.659	2.726	2.876	12.536

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

JAVNA DELA – KLASIČNA

V obdobju 2020–2023 se je v javna dela vključilo skupno 11.450 brezposelnih oseb (v letu 2020 je bilo 3.259 vključitev, v letu 2021 3.196 vključitev, v letu 2022 2.194 oseb in v letu 2023 2.801 vključitev).

Čeprav je glavni namen javnih del predvsem aktiviranje brezposelnih oseb, podatki o izhodih v zaposlitev kažejo, da javna dela prispevajo k povečanju zaposljivosti oseb. Med vključenimi v javna dela je bilo v obdobju 2020–2022 na 30. dan po izteku javnih del zaposlenih 15,9 odstotka vključenih, na 365. dan po izteku pa 30,2 odstotka. Z

dodatnim spremljanjem v obdobju enega leta po izteku javnih del je zavod ugotovil, da je v tem obdobju našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 3.221 oseb oziroma 37,2 odstotka vseh.

Preglednica 29: Zaposlitve po izteku programov javnih del, vključitve v obdobju 2020–2022

Vključitve 2020–2022	Število vključitve v	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 30. dan	% zaposlenih	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 365. dan	% zaposlenih
Javna dela (4.1.1.1.)	8.649	8.649	1.374	15,9 %	8.649	2.616	30,2 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

JAVNA DELA POMOČ OSEBAM NA PODROČJU MEDNARODNE ZAŠČITE

V program je bilo v obdobju 2020–2023 vključenih 33 oseb (v letu 2020 16 oseb, deset oseb v letu 2021 in sedem v letu 2022). V letu 2023 v program ni bilo vključitev, saj se ta ni izvajal.

Preglednica 30: Zaposlitve po izteku javnih del Pomoč osebam na področju mednarodne zaščite, vključitve v obdobju 2020–2022

Vključitev 2020–2022	Število vključitve v	Doseglo točko merjenja	Zaposlen na 30. dan	% zaposlenih	Dosegl o točko merjenj a	Zaposle n na 365. dan	% zaposleni h
Javna dela Pomoč osebam na področju mednarodne zaščite (4.1.1.4.)	33	33	16	48,5 %	33	23	69,7 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

Na 30. dan je bilo zaposlenih 48,5 odstotka oseb, vključenih v navedenem obdobju. Na 365. dan je bilo zaposlenih 69,7 odstotka vseh vključenih. Z dodatnim spremljanjem v obdobju enega leta po izteku javnih del je zavod ugotovil, da je v tem obdobju našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 24 oseb oziroma 72,7 odstotka vseh vključenih.

JAVNA DELA POMOČ PRI OMILITVI POSLEDIC EPIDEMIJE COVID-19

Program javnih del je zavod začel izvajati 1. januarja 2021. V letih 2021 in 2022 je bilo vključenih 978 oseb.

Preglednica 31: Zaposlitve po izteku javnih del Pomoči pri omilitvi posledic epidemije COVID-19, vključitve v obdobju 2020–2022

Vključitev 2020–2022	Število vključitve v	Doseglo točko merjenja	Zaposle n na 30. dan	% zaposleni h	Doseglo točko merjenj a	Zaposle n na 365. dan	% zaposleni h
Javna dela Pomoč pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 (4.1.1.5.)	978	978	278	28,4 %	978	365	37,3 %

Vir: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

OPOMBA: Točka merjenja pomeni, da je od izteka subvencionirane zaposlitve poteklo 30 ali 365 dni.

Na 30. dan je bilo zaposlenih 28,4 odstotka oseb, vključenih v navedenem obdobju. Na 365. dan je bilo zaposlenih 37,3 odstotka vseh vključenih. Z dodatnim spremljanjem v obdobju enega leta po izteku javnih del je zavod ugotovil, da je v tem obdobju našlo ponovno zaposlitev, vsaj za določen čas, 436 oseb oziroma 44,6 odstotka vseh vključenih.

JAVNA DELA ZA POMOČ PRI ODPRAVI POSLEDIC POPLAV IN ZEMELJSKIH PLAZOV

Program se je začel izvajati v letu 2023 in v tem letu je bilo vključenih 75 oseb. O izhodih v zaposlitve zavod še ne more poročati, saj od izteka subvencionirane zaposlitve še ni poteklo 30 ali 365 dni.